ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

90ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 13-14 НОЕМВРИ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 262 (5768)

Съботно-неделно приложение
ПЕГАС & Неделник

Известно и неизвестно за храма „Ал. Невски"
Стр. 14

Драгомир Стойнев: ГЕРБ демонтира социалната държава
Стр. 10

Левицата обвини кабинета, че ни отдалечава от Шенген
Стр. 3

Опозицията: Държавата да запази дял в „Белене"
Стр. 6

НЯКОЛКО ДУМИ

Рискове

Ева КОСТОВА

Вече много време от финансовото министерство твърдят, че се прави ново остойностяване на прословутите клинични пътеки. Даже твърдят, че било готово. Нови цени никой не е виждал обаче, а се задава ново двайсет - диагностично свързаните групи. Леле, какво ли ни чака и с тях!

Не се страхувайте от скъпото здравеопазване, увещава ни без свян здравният министър *(стр. 5)*. И ни подготвя отдалеч за болница да си метнем на гърба и по един креват със все консумативите. За да помогнем на родното здравеопазване.

Морал не може да се проповядва без пари в брой, беше писал някой. Д-р Константинов не е чел тази мисъл явно, не я е чел и Симеон Дянков. Затова сигурно сега здравният министър апелира към финансовия си колега да разбере, че здравето е скъпо занимание. Но д-р Константинов забравя, че на него никой няма да му даде да управлява парите за здравеопазването. Той е в ролята на просителя. Шапката му обаче все празна си остава. В същото време исканията за заплащане в болниците са най-различни и варират от малко до много. В областна болница примерно за хирургия - 3200, АГ - 700, неврохирургия - 2000, кардиохирургия - 3500...

Рискове всякакви, рече още здравният министър. "Възнаграждението" за риска обаче остава за пациентите. И не в ролята на просител трябва да стои д-р Константинов или като кукла на конци, а да заеме ролята си на пазител на нашето здраве. Каквото и да му струва това.

Закриват една трета от пощенските станции

Малките населени места ще трябва да пращат или получават пратки от бакалията, ако има такава

Близо една трета от клоновете на "Български пощи" ще бъдат закрити, защото поддръжката им не била рентабилна. Критерият, по който те ще бъдат премахвани, е, ако населеното място е малко и има под 800 жители. Закриването започва още от 2011 г. с по 100 станции годишно, което означава, че работещите по двама-трима души в тях най-вероятно ще останат без работа. Така от 3000 пощенските станции ще се стопят на 2000. Хората, живеещи в тези малки населени места, ще трябва да изпращат или пък получават писма, телеграфни записи и други пратки чрез кметството или например в някоя от местните бакалии, ако има такава. Така частни фирми ще трябва да поемат отговорността да извършват услугата. Другият вариант бил да има в тези райони мобилни пощенски станции. Тези готвени промени обявиха вчера от ръководството на държавното дружество "Български пощи". Със закриването на селските клонове дружеството щяло да намали разходите си. Освен това от "Български пощи" се канят да увеличат услугите си, като започнат да продават самолетни, автобусни и жп билети. Дружеството вече е взело лиценз за туроператор. От средата на следващата година "Български пощи" обещават вече да обслужват своите клиенти на едно гише, което означава, че хората би трябвало на едно място да изпращат пратки, да плащат сметките за парно, ток, вода, данъците, както и да купуват билети за превоз.

Стр. 6

Има ляв изход от кризата, заяви вчера лидерът на БСП Сергей Станишев при връчването на сертификатите на випускниците на Академията за социална политика към Института за социална интеграция. По-рано през деня соцлидерът коментира, че партньорството между БСП и АБВ е съвсем естествено

Стр. 2 и 3

Дни на Куба с книги, филми, храна и музика

Поводът да се направи опит за диалог и размисъл е 50 години дипломатически отношения между страните ни

Стр. 34

Българин във Формула 1

Пловдивчанинът е първият нашенец, който ще участва в световния шампионат

Стр. 38

ISSN 0861-1343

България

Опозицията пак притисна Цветанов за ареста на журналисти

Отново с въпрос за ареста на журналисти от вестник "Галерия" бе атакуван вътрешният министър Цветан Цветанов вчера. Този път питането бе отправено от левия депутат Георги Божинов. Припомняме, че преди няколко седмици бяха задържани журналист и шофьор от в. "Галерия" заради снимка на къщата на Цветанов. Той продължи да защитава своята версия, че арестът не е бил посегателство срещу свободата на словото. Цветанов отново повтори версията си, че е получен сигнал за инцидент в селото, а при проверката се оказало, че автомобилът на журналистическия екип бил регистриран на името на криминално проявен и това наложило проверката.

На въпрос на левия депутат Антон Кутев пък, свързан с проблемите на ромите в Ямбол, Цветанов пак отговори на принципа на "атаката е най-добър начин на отбрана". Кутев му опонира, че сега 50 ромски семейства ще съдят общината за съборения блок и с парите на данъкоплатците общината трябва да обезщети ищците.

Прокуратурата обвини Емилия Масларова

Софийската градска прокуратура внесе обвинителен акт срещу бившата министърка на труда и социалната политика Емилия Масларова. Заедно с нея са обвинени Димитър Димитров, Иван Пенев, Венцислав Драганов, Михаил Методиев и Росен Стефанов.

Масларова като министър на труда и социалната политика, Методиев като управител на "Стара Загора 2007" ООД и Драганов като техен помагач са присвоили 11 038 405,55 лв. при отпуснати 18 805 006,76 лв. за строителна и ремонтна дейност на административната сграда на МТСП в Стара Загора, твърди прокуратурата.

Присвоената сума надвишава 45 000 пъти размера на минималната заплата за страната. За да могат да се присвоят парите, след превеждането им по сметката на фирмата-изпълнител те били отклонявани чрез използване на неверни счетоводни документи. Вложени са били в дружества, контролирани и управлявани от Методиев и Драганов, в лични проекти на Драганов, а части от сумата били предавани на ръка на Масларова.

Стефанов като пълномощник на ведомството въвел в заблуждение длъжностни лица от МТСП по повод на упражнения инвеститорски контрол, като преподписал изготвени от Методиев протоколи с невярно съдържание за извършени строително-монтажни работи на обекта.

"ПОЗИТАНО" 20

Кръгла маса, посветена на държавната политика в областта на средното общо образование, ще се проведе в Стара Загора утре по инициатива на парламентарната група на Коалиция за България. В дневния ред е предвидена дискусия по проектозакона за училищното образование и държавно-образователните стандарти. Сред участниците са народните представители проф. Андрей Пантев, д-р Евгений Желев, бившият зам.-министър на образованието доц. Ваня Добрева, Мирослав Попов, Боян Чуков, Атанаска Тенева, доц. Маруся Любчева, съпредседателят на националната федерация "Образование и наука" Александър Гроздanов.

РЗС ТВЪРДИ, ЧЕ:

Енергиен картел „работи" под крилото на Цветанов

В отсъствието на Борисов кабинетът преназначил за още 5 години хора на вътрешния министър

Енергиен картел "Лазаров-Варадинов" се подвизава в ръководството на Комисията за защита на потребителите чрез двама от най-висшите служители - председателя Дамян Лазаров и члена на комисията Огнян Варадинов. Този картел е под крилото на Цветан Цветанов чрез близкия до него Живко Мартинов, съдружник на Лазаров и Варадинов в 37 фирми и известен с фирмата си "Жизел", общински съветник от Добрич. Това оповестиха Яне Янев и Емил Василев от РЗС вчера.

На 26 март т.г. с решение на кабинета, прието в отсъствието на Бойко Борисов, е назначен нов състав на КЗП за още 5 години с председател Дамян Лазаров и Огнян Варадинов, член. Показателно е, че Лазаров дълги години заема този пост и е преназначен. Той има две дъщери - Елена и Любов, които имат обща фирма, а тя е съдружник в общо 18 дружества. Дъщеря му Любов притежава в съдружие още 38 фирми. Общо двете щерки имали 56 търговски дружества с предмет енергетика.

Съдружник на двете сестри в 37 от дружествата е известният добрички едър собственик на имоти Живко Мартинов. Тъкмо РЗС внесе сигнал срещу бившия данъчен инспектор в Добрич и сегашен зам. изпълнителен директор на НАП Тошко Тодоров. Един от аргументите бе неговата обвързаност при данъчни измами и източване на ДДС именно с шефа на "Жизел" Мартинов. Членът на КЗП Огнян Варадинов притежавал 11 дружества със същия предмет на дейност - енергетика и недвижими имоти, независимо че е държавен служител. От РЗС съобщиха, че ръководството на КЗП пряко и косвено притежава 81 активни търговски дружества, от които 67 в областта на енергетиката и недвижимите имоти.

"Възниква основателен въпрос дали КЗП не е министерство на енергетиката в сянка и защо тези "мастити бизнесмени" са назначени на държавна служба от Цветанов и в отсъствието на Борисов. Как е възможно да се съвместява защитата на обществения интерес - този на потребителите, с една толкова бурна частна дейност", запита депутатът Емил Василев. От приложени към сигнала имейли е видно, че Дамян Лазаров лично се занимава с мениджмънта на посочените дружества.

СРЕЩИ СЪС СУМИСТА ВСЕ ПАК Е ИМАЛО

От РЗС представиха писмо, написано лично от Петър Стоянов-Сумиста в присъствието на Емил Василев, в което се казва, че Сумиста и вътрешният министър Цветан Цветанов са се срещнали в Гранд хотел "Варна" в деня преди покушението срещу Юри Галев. "Показанията" на Сумиста били от 8 ноември и са дадени в следствения арест в Шумен. Дни по-късно в РЗС се получава диск, на който е записан 40-минутният разговор между адвокат Василев и Сумиста. Емил Василев коментира, че това е "демонстрация на използване на подслушващи и записващи устройства".

Лидерът на БСП:

Има ляв изход от кризата

Ралица ТАБАКОВА

"Не е вярно, че няма ляв или десен изход от кризата. Има! Защото точно по време на криза е важно държавата да се намеси, ако е лява, отговорна и социална." С тези думи председателят на БСП Сергей Станишев се обърна към випускниците на Академията за социална политика към Института за социална интеграция. 47 млади социалисти получиха вчера дипломите си от партийния лидер. Младежите преминаха през курсовете на академията, която от 2002 г. обучава млади политици.

Випускниците преминаха кратък стаж в различни отдели на "Позитано" 20 и имаха възможност пряко да се запознаят с работата на партийната централа.

Станишев на няколко пъти подчерта, че младите социалисти са бъдещето на партията и че на тях също ще се разчита в тежката битка, пред която е изправена БСП. "Никога досега държавата не се е намирала в такава криза. Затъването вече се усеща от много хора", продължи Станишев. Той бе категоричен, че БСП е единствената политическа организация, която ясно се заявява като алтернатива на ГЕРБ. Чака ни още много работа, особено през следващата година, за да възстановим доверието на хората и да спечелим изборите, добави партийният председател. Той не скри надеждите си, че младите социалисти, застанали пред него, ще са част от изборните листи за местната власт.

Близо 330 младежи са завършили Академията за социална политика от 2002 г. досега. Първенците на випуск 2010 са Елеонора Петрова от Сливница, Евдокия Христова от Габрово и Петър Василев от Пловдив. Те стажуваха в кабинета на председателя на партията на "Позитано" 20. Освен сертификати за завършена школа по политически мениджмънт, младежите получиха като подарък книгата "Избрах съгласието и разума", посветена на Николай Добрев.

Снимка Мариета ТОМОВА

Очаквам да видя много от вас като кандидати в изборните листи на БСП на местната власт, заяви Станишев пред младите социалисти

абонамент 2011

ДУМА

1 месец 20 лв.
12 месеца 240 лв.

краен срок за годишен абонамент - 15.12.2010 г.

Свържете се с нас на телефон 02 / 970 52 08 , 970 52 03

БСП-Самоводене чества вековен юбилей

100-годишнината от създаването на първата партийна организация честваха социалистите в Самоводене. Самоводската партийна група е регистрирана на 7 ноември 1910 г.

Сред видните партийни членове от Самоводене е Върбан Попцвятков. Той е бил пълномощен министър на България в Турция и Австрия, няколко мандата народен представител. След 10 ноември 1989 г. неговият зет акад. Николай Тодоров е председател на Великото народно събрание. Петър Попцвятков, Ангел Попцвятков, Петър Шишков, Петко Попцвятков, Христо Тананеев, Васил Пангелов, Александър Пиперков са само част от имената на видните членове от селото. В антифашистката битка самоводчани губят четирима от партизаните си на бойното поле.

Цитат на деня

Нямаме нито едно въоръжено грабежче

Цветан Цветанов е скромен, много скромен

Цачева „спасява" закона за академичния състав

Софийският университет ще протестира във вторник, спешно му намериха 2 млн. лв.

Велиана ХРИСТОВА

Цецка Цачева се появи неочаквано в комисията по образование и наука в парламента завчера след приемането на бюджета. Тя дойде да даде рамо на внесения от депутатката от ГЕРБ Ирена Соколова проект за промени в Закона за развитие на академичния състав, след като повечето от текстовете му бяха отменени от Конституционния съд. Мнозинството явно се е опасявало, че няма да надделее в комисията, ако на заседанието присъстват всички нейни членове, коментираха от опозицията.

И левите депутати Валентина Богданова и Ивелин Николов са внесли проект за промяна в закона. С него се предлага да се удължи работата на ВАК до юни 2011 г. заради няколкото месеца лутане покрай отменения вече нов закон за академичния състав. Според правната дирекция на НС в предложените от Соколова промени има 8 текста, които също противоречат на конституцията. Освен това има отхвърлени от КС цели членове, в които с новия проект са заменени само отделни части. За пълно объркване около закона говори и становище от МУ - София, което "подкрепя предложенията на МОМН за промени", коментираха депутати. Предложения на МОМН няма, проектът е внесен от Соколова, напомнят те. Според становище на СУ трябва да се разработи изцяло нова завършена и единна уредба за развитието на академичния състав.

С гласовете само на 8 депутати от ГЕРБ комисията одобри внесените изменения заради липсата на няколко депутати от БСП и ДПС. Всички 13 присъстващи депутати обаче одобриха предложението на Богданова и Николов. Според Цачева проектът ще бъде внесен за първо четене в пленарната зала в сряда.

2 млн. лв. ще бъдат дадени на Софийския университет от икономии на парламента, се разбра след среща вчера в НС на Бойко Борисов, Цецка Цачева и ректора на СУ проф. Иван Илчев. Той се е обърнал към НС за тревожното състояние на Алма Матер, съобщи Цачева. Тя помолила Борисов икономиите да отидат целево в СУ, вместо да се върнат в бюджета. Самият Борисов заяви, че СУ е знаков за България и че се преговаря за разсрочено плащане на дълговете на вузовете. С това, което прави парламентът, се показва отношение към качественото образование, каза проф. Илчев. Недостигът на средства в СУ до края на т.г. е 6-7 млн. лв.

За 16 ноември СУ предвижда протестно шествие до МС. Ще имаме протест, той е за политика, не за пари, каза вчера за ДУМА проф. Илчев. СУ настоява правителството с експерти от професионалните общности да разработи национална стратегия за висшето образование, науката и технологиите и да съобрази философията на бюджета с нея. Също - правителството да определи адекватна субсидия за издръжката на студент, делът на средствата за знанието в бюджета да е съобразен с европейските стандарти и при актуализиране парите за образование и наука да не се пипат.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

2 млн. лв. икономии от НС отиват в СУ, вместо да се върнат в бюджета, както е по закон

БАН ПРАВИ ПРОТЕСТНО БДЕНИЕ НА СВЕЩИ

Мълчалив протест с митинг на свещи прави БАН също на 16 ноември под наслов "Да отговорим на мълчанието с мълчание". След многократните ни напразни опити за разговор с министрите за европейска политика спрямо науката, за неплатените заплати и липсата на ток и парно само свещите ни ще бъдат символ, че пламъкът на знанието и науката побеждават безпросветната тъмнина, се казва в съобщение на БАН.

Димитров иска да покаже на Путин мощите

Владимир Путин щял да се поклони пред мощите на св. Йоан Кръстител, които в петък бяха докарани в София. С това се похвали вчера отговорникът за българите в чужбина Божидар Димитров. Според него възможността руският премиер да се поклони пред мощите била "уникален шанс славата им да се разнесе още повече сред руския народ". За руския премиер знаем, че е дълбоко религиозен човек, за когото казват, че дори в самолета носи със себе си библия, каза Димитров.

На еднодневна визита по покана на Бойко Борисов днес в София пристига председателят на правителството на Руската федерация Владимир Путин. Очаква се самолетът му да кацне в 13.40 ч. В 16.20 на "Дондуков" 2 президентът Георги Първанов ще разговаря с руския премиер.

В този отрязък от време българският и руският премиер трябва да са разговаряли на "четири очи", да са се провели двустранните преговори между делегациите и да бъде подписано споразумение между БЕХ и "Газпром" за "Южен поток". Ратификацията и съвместната пресконференция на Борисов и Путин е предвидена за 15.50 ч.

В състава на делегацията, водена от Владимир Путин, ще бъдат министърът на енергетиката Сергей Шматко, зам.-министърът на външните работи Владимир Титов, генералният директор на Държавната корпорация за ядрена енергетика "Росатом" Сергей Кириенко, председателят на управителния съвет на ОАО "Газпром".

От българска страна в двустранните срещи ще участват вицепремиерите Цветанов и Дянков, министърът на външните работи Николай Младенов, енергийният министър Трайчо Трайков, министърът на околната среда и водите Нона Караджова и изпълнителната директорка на БЕХ Мая Христова.

След края на изявленията Бойко Борисов ще даде късен обяд в чест на руския си колега.

Още за визитата – на стр. 6

Пълнят хазната и с високи глоби на пътя

Аида ОВАНЕС

С промените и в Закона за движение по пътищата се цели да се пълни хазната от глоби, а не да се намалят пътните произшествия. Това каза депутатът от КБ Румен Такоров при обсъждането на първо четене в пленарна зала на пътния закон.

Шофьорската книжка да се отнема само при системни нарушения на правилата за движение, предвиждат промените, внесени от депутати от ГЕРБ. Свидетелството за управление на МПС вече да се отнема за цяла година, но при 3 или повече нарушения, предвижда проектът. Това бе един от текстовете, срещу които Такоров възрази остро. Въвежда се, че всеки 5 км/ч над ограничението за скорост се глобяват с по 50 лв. "Значи, който има пари, може да кара и с 200 км/ч безнаказно", негодува Такоров. Той подчерта, че няма яснота какво означава понятието "системни нарушения".

За шофиране с превишена скорост глобите ще бъдат увеличени от 50 до 100%. Двойно - на 20 лева, скача глобата за шофиране с превишение на скоростта с 10 км/ч над допустимата в населено място. От 250 на 350 лв. се повишава санкцията, ако си карал с над 50 км/ч повече от позволеното. Отпадане на отнемането на книжката за 3 месеца при това нарушение е записано в измененията.

ЛЕВИЦАТА: КАБИНЕТЪТ НИ ОТДАЛЕЧАВА ОТ ШЕНГЕН

Крайно време е правителството да изостави колониално-слугинската си позиция в отношенията с нашите партньори от Европейския съюз и да отстоява по-твърдо пред тях членството на страната в Шенген. За това настоява ПГ на Коалиция за България в декларация, прочетена от трибуната на Народното събрание от Михаил Миков. Според социалистите България ще заслужи и заслужава членството си в Шенген, което трябва да стане само по твърдите критерии, прилагани и към другите страни, а не по някакви допълнителни, странични показатели. Не можем да приемем това, което вчера и днес чуваме от представители на правителството, заяви Миков. Левицата настоява правителството да предприеме спешни действия за осигуряване на политическа подкрепа за членство в Шенген през 2011 г., какъвто е приоритетът на предстоящото унгарско председателство на ЕС.

Сергей Станишев:

Нормално е да си партнираме с АБВ

Павлета ДАВИДОВА

Естествено е БСП да си партнира с гражданския проект на президента не само на изборите, а най-вече в процеса на формиране на политики. Това заяви вчера соцлидерът Сергей Станишев. Изказването му бе непосредствено преди откриването на конференцията "Европейската политика на разширяване през 2010 г.- нови надежди и стари тревоги. Ангажиментът на България".

БСП ще търси работно взаимодействие с всички хора и неправителствени организации, които имат добри идеи. Има нещо общо между позицията на президента и на левицата - че това управление е безпомощно и води страната в задънена улица, допълни Сергей Станишев. Партията ще търси за партньори политически и неправителствени организации, както и обикновени граждани на страната, които не искат държавата да се развива в тази посока, допълни той.

Позицията на БСП към новото гражданско сдружение АБВ е спокойна и балансирана. "Всеки от БСП е свободен да участва в неправителствени организации, но винаги трябва да направи своя политически избор. Това беше ясно заявено вчера и от Ивайло Калфин, и от Стефан Данаилов - аз не съм се съмнявал, че те принадлежат на лявото и на БСП. И те ясно го казаха, както и другите участници от страна на левицата във вчерашната кръгла маса", каза Станишев. Според лидера на БСП крайната цел на президентския проект все още не е ясна, защото едно е да се формират политики, а съвсем друго те да се изпълняват.

Гражданският проект не е основание за искане на импийчмънт на президента, категоричен бе Станишев. "Това би означавало, че от 2006 г., когато се формира ГЕРБ, ние не сме имали кмет на столицата. Тогава Борисов беше неформален лидер на ГЕРБ", добави той.

България

20 организации правят подписка срещу ПРО

Да се спре по-нататъшната соломонизация на външната политика настоя „Българска левица”

Веселка ВЕНКОВА

Над 20 обществени организации са изразили писмено становището си, че са против разполагането на елементи на противоракетната отбрана на САЩ и НАТО у нас. 54 000 граждани са заявили ясно желанието си на територията на България да няма “ядра” на противоракетния щит в подписката, организирана от движение “Русофили”, форум “България-Русия” и Славянското дружество. Това обявиха инициаторите на подписката, които настояват да се проведе референдум.

Дори Русия и НАТО да се разберат по въпросите с разполагането на ПРО, България е прекалено малка страна и на нейна територия не трябва да има военни бази на НАТО, посочи председателката на форум “България-Русия” Светлана Шаренкова. Тя настоя подобно решение да се вземе единствено с референдум, защото засяга съдбата на всички българи.

Според Станка Шопова, председател на фондация “Устойчиво развитие за България”, по-голямата част от обществото е против разполагането на американска противоракетна отбрана на българска територия, защото това ще застраши националната сигурност и ще превърне страната в цел за военни атаки от Близкия и Средния изток.

Снимка АВТОРКАТА

Председателката на форум “България-Русия” Светлана Шаренкова (първата вляво) настоява за разполагането на ПРО да има всенародно допитване

Трябва да ни е ясно, че нямаме нито един политически субект от основните институции на страната, който да е наш съюзник по този въпрос, посочи в позиция на партия “Българска левица” Иван Генов. “Президентът, бившият външен министър Ивайло Калфин, Соломон Паси, днешните министри на отбраната и външните работи, посланикът на България във Вашингтон са главните мотори за реализирането на плановете за противоракетна отбрана”, заяви Генов и призова да се спре по-нататъшната соломонизация на външната политика на страната.

кратки

Ученик почина след удар с топка

Момче в шести клас почина, след като бе ударено с топка в корема в час по физическо. Трагедията се разигра във варненското училище “Кирил и Методий”. Ученикът бил приет спешно в МБАЛ “Света Анна”, но няколко часа по-късно починал. При удара с топката е спряла сърдечната дейност на 12-годишното момче. То е докарано в болница в клинична смърт. Лекарите направили всичко възможно, за да го спасят, възстановили сърдечната му дейност, но и това не помогнало.

Запалена цистерна блокира пътя за Самоков

За близо три часа бе затворен миналата нощ пътят за Самоков. Причината е, че на шосето била изоставена цистерна със запалени гуми. Полицията отцепила района, докато групи на “Гражданска защита” и пожарната потушат пламъците и установят с каква течност е пълна цистерната. Оказало се, че след запалването шофьорът е изоставил ремаркето на пътя и е избягал. Полицията не изключва вариант ремаркето да е крадено или изоставено умишлено. Четири пожарни автомобила гасиха пламъците.

3-годишен се отрови с лекарства у дома

Дете на 3 години е прието в болница с тежко отравяне, след като погълнало различни лекарства в дома си. Момченцето е в “Пирогов”, където е транспортирано от град Вършец. Прието е за лечение в Детската токсикология.

Видяха от Космоса първите градове на траките

Христо ХРИСТОВ

Останки от три най-ранни тракийски поселища от град Севтополис са открити чрез предоставени от НАСА снимки. Това съобщи директорът на казанлъшкия исторически музей “Искра” д-р Косьо Зарев.

Извършени са предварителни проучвания с участието на американски археолог и д-р Йордан Нихризов от Института по археология при БАН. Намерените на място глинени съдове по категоричен начин показвали, че селищата са съществували през X-IX век преди Христа, което до момента няма аналог и разширява познанията за автохтонното население в пределите на България.

Цялостното проучване на трите обекта, чието местонахождение се пази в тайна, ще започне идната пролет.

По същото време ще бъдат направени нови сондажи на могилата Голямата косматка от д-р Диана Димитрова. Преди да почине на същото място, д-р Георги Китов започна геоложкото сондиране на обекта, след като се появиха данни, че встрани от гробницата на Севт III има и други помещения. Около 50 000 лв. е предвидил музей “Искра” за разкопките през 2011 г.

Междувременно с осигурените от МК 800 000 лв. ще започне изграждането на защитна стена и инфраструктура при могилата Шушманец край село Крън. Реализацията на проекта ще продължи три години, като общата сума, която ще се инвестира там за социализация, ще надвърли 2,5 млн.лв., пресмята д-р Зарев.

Намалиха присъдите на полицаите по делото „Чората”

Военноапелативният съд намали двойно присъдите на петимата благоевградски полицаи, подсъдими за смъртта на Ангел Димитров-Чората. Майор Мирослав Писов е осъден на девет години лишаване от свобода, а капитан Иво Иванов, старши лейтенант Борис Механджийски и сержантите Георги Калинков и Янко Граховски ще трябва да изтърпят всеки по осем години лишаване от свобода.

Досега Писов беше осъден на 18 години, а останалите на по 16. Подсъдимите ще трябва да заплатят обезщетение на родителите на Димитров.

Ангел Димитров почина на 10 ноември 2005 г. в центъра на Благоевград при задържането му в рамките на специализираната полицейска операция “Респект”. Повод за акцията е била оперативна информация, че той държи и разпространява наркотични вещества, както и че склонява момичета към проституция. Делото беше връщано няколко пъти.

Съкращават с 20% бюджета на ЮЗУ „Неофит Рилски”

Георги АРГИРОВ

С 20% е съкратен бюджетът на Югозападния университет в Благоевград, стана ясно преди дни. Според ръководството на Студентския съвет и на самия университет това няма как да не повлияе на учебния процес. Както вече стана ясно, през най-студените зимни месеци февруари и март ЮЗУ “Неофит Рилски” ще затвори врати с цел спестяване на средства от отопление. Семестърът и предстоящата сесия са изтеглени напред.

Ръководството на “Студентски столове и общежитие” към ЮЗУ е настояло за увеличаване на наемите за общежитията с около 15 лв., но след разговори между СС и ректора проф. д-р Иван Мирчев е взето решение за символично увеличаване с около 2 лв.

Министерството на финансите е отпуснало над 250 000 лв. за покриване на стипендиите в университета, така че в това отношение няма да има проблеми, съобщиха от Студентския съвет. Ръководството на СС изяви подкрепа на протестните действия на други университети, засега само символично, но има готовност да подкрепи и други форми на протест на своите колеги от страната.

ДЕСНИТЕ СЕ „РАЗВЕДОХА” С ГЕРБ В СТАРА ЗАГОРА

Христо ДИМИТРОВ

Действието на следизборното споразумение между коалиция “Демократична Стара Загора” и ГЕРБ се преустановява. Причината е в несъгласието ни с начина, по който ръководството на управляващата партия се намесва в работата на общинската организация, съобщи лидерът на ДСБ Румен Димитров. Решението е взето след среща с кмета проф. Светлин Танчев по повод внезапното уволнение на заместничката му Мария Динева, предложена за поста от десницата. “На срещата кметът парадоксално обяви, че е доволен от работата на Динева, но решил да се възползва от правото си за екипна работа и затова я уволнил. За мен остана съмнението, че това решение е взето под външен политически и икономически натиск. Оттук нататък ГЕРБ не може да разчита на безусловната ни подкрепа в общинския съвет”, заяви Димитров.

Мъж осъди прокуратурата

Мъж от Добрич осъди Прокуратурата на Република България по Закона за отговорността на държавата и общините. 58-годишният Слави Славов ще получи от обвинението обезщетение от 100 000 лв. за “неимуществени вреди”. Той успял да докаже, че е обвинен незаконно в извършване на измама и унищожаване на чужди документи.

Прокуратурата трябва да изплати сумата заедно със законната лихва върху нея, считано от 30 април т.г. до окончателното й изплащане, реши Добричкият окръжен съд. Съдът отхвърли претенциите на ищеца за горница от още 50 000 лв.

През 2000 г. на Славов е било повдигнато обвинение в извършване на две престъпления - измама и унищожаване на чуждо имущество, а през 2007 г. то е прекратено с прокурорско постановление със становище, че “деянието не съставлява престъпление”.

България

Д-Р КОНСТАНТИНОВ ЗОВЕ:

Да не се плашим от скъпото здравеопазване

Клиничните пътеки били на „доизживяване”

Това, че здравеопазването струва скъпо, не трябва да плаши хората, заяви вчера министърът на здравеопазването Стефан Константинов. И мисля, че министър Дянков трябва да разбере, че здравеопазването е скъпо, добави той.

Здравният министър отказа да назове името на болницата, поискала 10 000 лв. за избор на екип, но допълни, че когато се работи със здравната каса, няма как да се искат такива пари. Българският лекарски съюз реагира положително и каза, че трябва да има регулация, отговори Константинов на въпрос какви ще са реакциите, след като министерството определя таван от 950 лв. за избор на екип. “Рискове има, и то всякакви. Възможно е хората да бъдат не само карани да дават дарения на лечебни заведения, в които се лекуват, но и да закупуват сами консумативите си”, каза той.

Важно е да се регламентират всички процеси и да има ясни правила в болниците, каза д-р Константинов вчера. “Това, което дразни хората, е липсата на правила и да бъдат принуждавани да правят нещо, което не искат и по закон не са длъжни да правят”, призна здравният министър.

Д-р Константинов обяви, че вероятно от 2012 г. на болниците вече ще се плаща не на принципа на клиничните пътеки, а по нов начин. “Пътеките са инструмент за плащане на доизживяване. В момента има група, в скоро време ще има решение на съвсем високо правителствено ниво от 2012 г. да навлязат диагностично свързаните групи. Това е инструмент, който по-справедливо разпределя цените между изпълнителите”, уточни министърът.

Преминаването от клинични пътеки към диагностично свързани групи обаче не може да стане изведнъж и трябва да се въведе първоначално в пилотни болници, добави Константинов. Той призна, че покупката на готово решение от чужбина е необходима, защото в страната има лобизъм и диагностично свързаните групи също могат да бъдат изкривени, както сега са изкривени пътеките.

Не е ясно обаче дали при това положение през 2011 г. ще се работи с нови цени на клиничните пътеки, или системата ще продължи да функционира с изкривените цени. От година от финансовото министерство твърдят, че правят ново остойностяване, а отскоро - че то е готово. Никой обаче все още не е виждал новите цени.

Средносрочната рамкова инвестиционна програма на МЗ най-сетне получи положителна оценка от комисията по Оперативна програма “Регионално развитие”. Това означава, че България ще получи 147 млн. лв. за инвестиции в здравеопазването, информират от МЗ. Средствата ще бъдат изразходвани за развитие и подобряване на достъпа до онкологична помощ, както и за преструктуриране на домовете за деца до 3 години.

Деца проверяваха „сладки” депутати

Мариета, която е с диабет от мъничка, вещо премери кръвната захар на депутата Спас Панчев

Аида ПАНИКЯН

В навечерието на 14 ноември - Световния ден за борба с диабета, малчугани от Националната асоциация на децата с диабет гостуваха в парламента и мериха кръвната захар на депутатите.

Първа се тества Цецка Цачева. Глюкомерът показа, че кръвната й захар е в нормите. Почти нямаше депутат от присъстващите, който да не се изследва. Някои знаеха, че имат диабет, но той е в добър контрол, имаше и такива, които не знаеха, че кръвната им захар е висока, коментира за ДУМА доц. Калинка Коприварова, национален консултант по ендокринология и диабет в детска възраст. Тя консултираше всички, преминали изследването.

За пръв път в парламента се провежда профилактично изследване на кръвна захар. Децата с това заболяване не са по-различни от връстниците си, подчертава Елисавета Котова, председателка на асоциацията. Въпреки че за малките диабетици се полагат много грижи, има редица неразрешени проблеми. Вече 30 деца ползват инсулинови помпи, но касата не поема никаква част от стойността им, още по-малко на консумативите. Твърде труден е достъпът на пациентите до аналогови инсулини, докато в други европейски страни ползването им е нещо обичайно. У нас тези лекарства се отпускат при гликиран хемоглобин над 9, докато в повечето европейски страни тази норма е 6,5-7.

Трима малчугани се отровиха с пица

Три деца от Благоевград се озоваха в болница със съмнения за хранително отравяне. Децата са от едно и също училище и са яли пици от близка пицария. Часове след това четвъртокласниците усетили неразположение и постъпили в болница.

Една от майките разказва, че детето й започнало да повръща към 8 ч. вечерта и не спряло. Затова се наложило да го заведе в спешния център в Благоевград. “Там лежеше въпросното детенце Рени, а преди това е лежало друго, след нас дойде още едно”, разказа тя.

От Районната здравна инспекция вече са взели проби от месото, с което се приготвят пиците. Според лекари обаче по-вероятно е хранителното отравяне да е заради използваните като добавки майонеза и сосове. Възможно е те да са се развалили в последните топли дни, защото не се съхраняват в хладилник.

Болни от Бехтерев оставени без животоподдържащи лекарства

Министерството на здравеопазването има намерение да остави хиляди пациенти с ревматологични заболявания без животоподдържащи лекарства, алармира с декларация Българското сдружение на болните от болестта на Бехтерев.

Пациентите заявяват, че МЗ смята да прехвърли биологичните медикаменти, които се вливат венозно, в Приложение 2 на позитивния лекарствен списък. Това означава, че пациентите трябва да заплащат лечението си на стойност около 3000 лв. на месец, а то трябва да се прилага постоянно. Тази промяна в лекарствения списък се прави, без да се отчитат спецификата на лечението и факта, че за някои пациенти това са единствените животоподдържащи лекарства, които могат да приемат. Сдружението напомня, че без нужните лекарства за ревматологични заболявания болните са осъдени на непоносими болки и остават трайно инвалидизирани. На 11 ноември сдружението внесе сигнал до МЗ и НЗОК.

242 пациенти с таласемия доплащат лечението си

Регистрираните пациенти с таласемия в страната са 242, съобщи председателят на Националната работна група по таласемии доц. Валерия Калева преди първата работна среща, посветена на това заболяване, която ще се проведе в курорта Златни пясъци.

Сред проблемите при пациентите с таласемия доц. Калева посочи факта, че в България клиничната пътека позволява един път месечно да се прелива кръв на болния и ако той има нужда от второ кръвопреливане, трябва да плати. По думите й около половината от болните са деца.

Доц. Калева съобщи, че е направено проучване за носителите на гена на тази болест у нас, чиито резултати още не са обобщени, но предварителните данни сочат, че 2,4 процента от населението имат такъв ген. Проф. Васили Бердукас от Центъра за таласемия в Атина коментира, че при двама родители, носители на гена на таласемията, шансът и детето им да се разболее е около 25%. Основната причина за смъртта на болни от тази болест е натрупването на желязо в сърцето, обясни специалистът.

Чудаци

Сляп добряк е радостта на едно село

Алиш Шарански или Альогата, както го наричат приятелите му, е един от 473-мата жители на село Черна Места в община Якоруда. Може би е и най-известният. Причината е проста: той дарява здраве като майстор на масажа и рехабилитатор. А пък е и много положителен човек - добряк, веселяк, неподражаем шегобиец, въпреки че от 20 години е загубил напълно зрението си. 44-годишният мъж е почти винаги усмихнат, той е радостта на селото, казва Атидже Джамбазка. Много помага на хората, лекува ги, знае го цяла България, добавя тя.

“По този начин се разтоварвам. Няма психически обременения, когато човек се смее. Жалко е, че почти всички вече не се смеят. Смехът е здраве. Тогава мозъкът ти става на гьон, не може да мислиш и се разтоварваш”, обяснява Алиш.

Пред малката му къща има купчина разцепени дърва и други, които чакат брадвата. “Те са на брат ми, аз вече съм в Европа - имам климатик”, не пропуска и тази възможност за шегичка Альогата. Той не е ходил в Европа, но знае, че там е добре. Убеден е, че там хората като него, които са сто процента незрящи, са по-добре, отколкото в България. “Те са много по-напред от нас и са направили така, че всички инвалиди да се чувстват добре и равноправни на другите хора”, казва той.

При демокрацията, която счита, че не е точно такава, каквато е трябвало да се случи, тъй като всичко едва ли не било разрушено, се отказал от работата си в Добринище. “По хотелите не ми се ходи, защото там идват по принцип здрави хора и от кеф. При мен идват болни хора и разликата е огромна. Повечето заболявания са заради проблеми с нервната система. Рухне ли нервната система, всичко външно става зле”, коментира той. Животът бил такъв “заради злобата, завистта, защото изведнъж всички се разделиха на богати и бедни и това води до този напрегнат, забързан живот”, смята Алиш. “Навремето бяхме всички равноправни, нямаше бедни и богати или богатите се криеха. Сега всичко е открито и хората злобеят. Нямаме и управляващи да мислят правилно за народа, всеки гледа лява ръка - десен джоб”, философства лечителят от Черна Места. Във водовъртежа, ако не оцелееш, няма кой да ти помогне, още по-философски споделя добрякът.

Икономика

Малките селища остават без поща

От 2011 г. ще закриват по 100 клона на дружеството годишно

Без пощенски станции ще останат част от селищата с под 800 жители, стана известно вчера от стратегията за развитие на "Български пощи". От 2011 до 2016 г. започват да се закриват по 100 клона годишно в такива населени места, тъй като поддръжката им става нерентабилна, а и според закона ще се поддържат само станции в селища с над 800 жители, предаде Медиапул. Близо 30 на сто от общо 3 хиляди пощенски клонове са в малки села. Вече хората там ще изпращат и получават писма, телеграфни записи и други пратки чрез кметството или в някоя от местните бакалии, които ще поемат услугата на франчайзинг, обясниха от "Български пощи". Има и вариант за мобилни пощенски станции, обясниха от ръководството на пощите.

Не всички от тези 1000 клона на пощите в селата обаче ще бъдат закрити, заяви изпълнителният директор на пощите Деян Дънешки. Ще се анализира всеки отделен случай - печеливш ли е клонът, има ли алтернатива за населението, ще се иска одобрението на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) и чак след това ще се премине към закриване. Във всеки един от тези 1000 клона работят от 1 до 3-ма души.

Със закриването на селските клонове дружеството възнамерява да оптимизира разходите си в условията на стартиращата от следващата година либерализация на пазара на пощенските услуги. Конкуренцията на частните оператори ще намали цените на услугите с около 15-20 на сто и приходите на държавната фирма неминуемо ще спаднат. За сметка на намалението на клоновете си обаче пощите смятат да увеличат обхвата на услугите си, като предлагат продажба на самолетни, автобусни и влакови билети. За целта пощите получиха лиценз за туроператор. В момента се водят преговори с превозвачите за условията на продажбата на билетите им.

От средата на 2011 г. вече клоновете ще обслужват клиентите си на едно гише, на което може да се плащат едновременно сметки за ток, парно, вода, данъци, да се изпращат пратки и да се купуват билети. В момента има отделни каси за различните видове сметки. Пощите подготвят конкурс за фирма, която да изработи софтуера за "единно гише", както и да оборудва клоновете със съвременна техника, която да позволи извършването на услугата. На фирмата ще се плаща разсрочено. Пощите ще въведат и софтуер за управление на бизнеса си.

Дейността ни в момента е силно децентрализирана и сме решили да я централизираме, каза Дънешки. В момента дружеството работи с 12 различни банки на територията на цялата страна и подготвя конкурс за избор на една-единствена обслужваща банка. Освен това пощите са отправили покана към търговските банки за преговори за бъдещо партньорство. Банката, с която се договорим, може да открие клонове в нашите 3000 обекта из цялата страна и в замяна да плаща наем, обясниха от ръководството.

Дружеството смята също така да преструктурира дълга си от 30 млн. лв. към банки и доставчици на автомобили и техника на лизинг, като продаде борча си на облигационери през борсата. В "Български пощи" работят около 12 хил. души, като до този момент съкратените са 1000, а оптимизацията на персонала ще продължи, но ръководството не се ангажира с числа.

Експерт препоръчва:

Не обвързвайте транзита и доставките на руски газ

Ако България иска да има алтернативни доставки на газ, трябва при преговорите с Русия да бъде неутрална при договарянията на доставките и на транзита и те да бъдат разделени. Това коментира вчера председателят на Балканската и черноморска петролна и газова асоциация Валентин Кънев преди визитата на руския премиер Владимир Путин у нас за подписването на смесеното дружество за газопровода "Южен поток" и евентуални разговори за новите договори за доставка на газ за България след 2012 г. Транзитът не трябва да се обвързва с доставките и цените на суровината и при договарянето за "Южен поток", заяви Кънев пред БНР. Според него трябва да се види и какви са възможностите за т.нар. достъп на трети страни, които да използват тръбопровода, каквито са изискванията на Европейския съюз.

Ако нещата се обвържат по някакъв начин, това значи, че доставките от "Южен поток" ще са в непривилегирована позиция спрямо алтернативните доставки, смята експертът.

Същевременно стана известно, че според руския вестник "Время новостей" руският премиер Владимир Путин ще пристигне в България с цел лично да присъства на капитулацията й пред "Южен поток". Според изданието след идването на власт лидерът на десноцентристка партия Бойко Борисов веднага е замразил всички проекти за енергийно сътрудничество с Москва. При неофициална среща по случай своя рожден ден Путин дори се оплакал от България на своя приятел италианския премиер Силвио Берлускони, който обещал "да поработи дипломатически" с Бойко Борисов, за да престане той да прави спънки на "Южен поток". По-късно Борисов заяви, че с италианския премиер никога не е разговарял по теми, свързани с трета страна, нито за "Южен поток". Той коментира, че твърдения в обратната посока са провокация в руската преса.

Доколкото италианската ЕНИ формално все още остава партньор на "Газпром" в проекта, а г-н Борисов и синьор Берлускони се смятат за приятели, се казва още в коментара на руското издание, озаглавен "Брак по италиански". Няма обаче да е лесен животът на партньорите в този принудителен съюз. Много е голям рискът той да приключи с шумен развод или да се точи вяло с елементи на дребен саботаж, както се развиват нещата между "Газпром" и ЕНИ, коментира "Время новостей".

Сергей Станишев:

Държавата да запази мажоритарен дял в „Белене"

Председателят на БСП Сергей Станишев заяви, че е изключително важно държавата да запази мажоритарното си участие в проекта "Белене". Според него българската страна чрез своята енергийна компания трябва да решава как да се развива проектът и печалбите да остават в България. Руският министър-председател е един от най-опитните държавници и политици, и щом идва в София, това означава, че е постигнат резултат от гледна точка на позициите и интересите на Русия, коментира Станишев по повод посещението на Путин в София.

Темата на разговорите ни с руския премиер Владимир Путин е "Южен поток", а темата за АЕЦ "Белене" не сме я засягали в разговорите с Владимир Путин, заяви вчера премиерът Бойко Борисов. Той каза, че посещението на руския премиер е свързано с подписването на договор за смесената компания, която ще изгражда газопровода "Южен поток".

Ако Путин повдигне темата за "Белене", ще говорим и ще поставя всички теми", допълни Борисов, който през последните три седмици е провел три телефонни разговора с Владимир Путин, които според информация на руското правителство били посветени на съвместните енергийни проекти. Той каза, че посещението на руския премиер е работно и е по предложение на самия Путин.

Участието на Сърбия в изграждането на АЕЦ "Белене" е важно от гледна точка на производството на чиста енергия. Това заяви сръбският министър на енергетиката Петар Шкундрич, цитиран от агенция Танюг. Той каза, че позицията на сръбското правителство за поканата от страна на България за участие в проекта "остава непроменена по отношение на желанието на Сърбия да участва в такъв проект".

Синдикатите са срещу по-високия данък сгради

Синдикатите и работодателите са твърдо против повишаването на горната граница за данък сгради от 2,5 на 4,5 промила. Това съобщиха вицепрезидентът на КНСБ Николай Ненков и финансовият експерт на КТ "Подкрепа" Мика Зайкова. Те са обсъдили на заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество предложенията за промени в закона за местните данъци и такси, проектите на закони за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред и за браншовите организации на производителите и преработвателите на земеделска продукция.

Финансовият министър Симеон Дянков обяви, че правителството се отказва от въвеждане на данък лукс. По думите му ще останат заложените в законопроекта за местни данъци и такси по-широки диапазони за определяне на данък сгради от общините. Размерът ще е между 2,5 и 4,5 промила. Ще се облагат имотите с данъчна оценка под 1680 лв., от които досега не се събираше данък сгради. В момента границите за данък сгради са от 0,5 до 2,5 промила, с промените се предлага да станат от 0,1 до 4,5 промила, като всеки общински съвет да гласува конкретния размер на налога за съответната община.

Икономиката с ръст от 0,3% през третото тримесечие

Данните на брутния вътрешен продукт (БВП) показват растеж от 0.3 на сто през третото тримесечие на 2010 г. спрямо второто и растеж от 0.2 на сто през трето тримесечие спрямо същото тримесечие на предходната година. Това показват оценки на НСИ. Според календара на статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува официални тримесечни резултати за БВП за трето тримесечие на 2010 г. на 9 декември 2010 г.

Основен принос за регистрирания положителен икономически растеж от 0.2 на сто има износът на стоки и услуги, който се увеличава с 18.6 на сто, отчитат от НСИ. Вносът на стоки и услуги също бележи ръст от 2 на сто. Останалите компоненти на БВП отчитат спад. Най-съществено намаление регистрира крайното потребление с 7.3 на сто, следвано от бруто капиталообразуването, чийто спад е 6.5 на сто.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Българите са на последно място в света по консумация на мед. Голяма част от производителите на мед се оплакват от липсата на достатъчно средства за развиване на дейността и все по-трудно получават кредити. От бранша се оплакаха, че имат големи загуби, защото по-често различните култури се третират с препарати, които са вредни за пчелите

Свят

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Срещнаха се, поприказваха си, снимаха се и... отново нищо

Мъгляви обещания в Сеул

Г-20 се обяви срещу обезценяването на валутите, одобри реформирането на МВФ

Лидерите на 20-те водещи икономики не призоваха страните към прекратяване на практиката за подценяване на валутата, като оставиха нерешен спора между САЩ и Китай, който събуди призрака на глобалната търговска война. Въпреки че домакинът на форума - южнокорейският президент И Мюн-бак - определи общата заключителна декларация като историческа, споразумението е неясно и оставя много от детайлите за следващите срещи.

Ръководителите на държавите от Г-20 съобщиха, че са готови да приложат нови банкови норми, наречени "Базел III", предназначени да направят по-устойчиви финансовите институции. Освен това лидерите се ангажират да се въздържат от "компетитивна девалвация", се казва в заключителната декларация на срещата на върха. В документа е посочено още, че страните са се споразумели да действат за по-пазарно определени валутни курсове.

Некоординираните икономически политики ще доведат до най-лошото, е посочено в текста, в който Г-20 изразяват съгласие и за въвеждане на банкови правила. След срещата лидерите на 20-те подписаха документи към декларацията, включващи по-специално рамково споразумение за осигуряване на устойчив и балансиран икономически растеж, Сеулски план за действие, документ за реформиране на международните финансови организации, модернизиране на системата на Международния валутен фонд (МВФ), за борба с протекционизма и поощряване на търговията и инвестициите.

Документът от над 30 страници съдържа двайсетина споразумения по конкретните сфери. Декларацията има три приложения: Сеулски консенсус в областта на развитието за осигуряване на всеобщ растеж, Антикорупционен план за действие на двайсетте и План за действие в областта на развитието през близките няколко години. Двайсетте изразяват убеждение, че съвместната им работа ще осигури по-добро бъдеще на гражданите на всички страни. Участниците в срещата на върха изразяват решително намерение да поставят създаването на работни места в основата на възстановяването и да дават възможност за социална защита и достоен труд, както и да осигуряват ускорен растеж в страните с ниско равнище на доходите.

Лидерите на 20-те поискаха техните министри на финансите да съставят примерни основни насоки за установяване на големи дисбаланси в текущите сметки, застрашаващи да дестабилизират глобалната икономика. Този текст, включен в заключителната декларация от срещата, има за цел да се откриват навреме дисбаланси, изискващи превантивни и корективни действия. Г-20 вижда известни шансове за споразумение в преговорите от цикъла Доха през 2011 г. и приветства позадълбочените и съществени ангажименти на преговарящите от Световната търговска организация в Женева през последните четири месеца.

Френският президент Никола Саркози, който поема председателството на Г-20, обеща да ръководи групата с "отговорност и реализъм". Следващите срещи на върха на Г-20 ще се състоят през 2011 г. във Франция, а през 2012-а - в Мексико.

Еврозоната „затлачвала" британската икономика

Световната икономика безспорно изживява трудни и опасни времена. Това заяви шефът на Централната банка на Англия Мервин Кинг, цитиран от МИГнюз.ру, по време на представяне на доклада за инфлацията в страната. По думите му прогнозите за ръст на британската икономика изглеждат крайно неосъществими, но в голяма степен това зависи от развитието на икономическата ситуация в световен мащаб.

Според Кинг реализираните от правителството на страната мерки за икономии в държавния бюджет не създават условия за изпадане на британската икономика в повторна фаза на рецесия. По думите на управителя на Централната банка върху възстановяването на икономическото положение на страната сериозно негативно влияние оказват редица важни зони в световната икономика. Според него важен фактор в това отношение е еврозоната, която е "най-сериозният риск за икономическата обстановка във Великобритания".

ТАДИЧ БИЛ ГОТОВ НА КОМПРОМИС ЗА КОСОВО

Сръбският президент Борис Тадич съобщи, че иска да разреши спора между сърбите и косовските албанци и да се постигне компромис за бъдещия статут на Косово. "Искам да разрешим историческия конфликт между сърбите и албанците, да сложим край на убийствата, експулсиранията и горенето на къщи", заяви Тадич в интервю за белградския всекидневник "Вечерни новости".

Сърбия не приема независимостта на Косово, обявена през 2008 г., но се съгласи да проведе преговори с бившата си провинция под егидата на ЕС за постигане на решение по практически въпроси. Тадич обаче предупреди, че "решението не трябва да означава, че албанците ще получат всичко, а сърбите ще изгубят всичко. Решението е в постигането на компромис", категоричен е той.

„Ал Кайда" има нов ръководител за Европа

Лидерът на терористичната организация "Ал Кайда" Осама бен Ладен назначи нов ръководител на организацията в Европа, съобщават руски медии. Новият шеф на терористичната организация е известен с прозвището Сейф ал Адил, което в превод означава Меч на справедливостта.

Ал Адил трябва да внуши на обществеността в западните страни, че победата във войната с тероризма е невъзможна. Източник на американските служби от своя страна посочва, че "Ал Кайда" планира извършването на чести, макар и немащабни терористични акции.

Новият ръководител за Европа е известен с подготовка на серия акции, които бяха предотвратени от европейските и американските спецслужби. Той е бил организаторът на транспортирането на бомби за Йемен, които трябваше да се взривят на борда на самолет във въздушното пространство на САЩ.

Холерата превзема Хаити

Броят на починалите в холерната епидемия в Хаити достигна 800, сочат данни на медицински експерти от САЩ. Те предупреждават, че заразата може да се пренесе в САЩ и други страни. Според експертите положението в Хаити с епидемията продължава да се влошава. Според данни на хаитянските власти, починалите от холера са 724, а постъпилите в болница със заболяването са 11125.

www.duma.bg

кратки

Минск търси алтернативни доставчици на петрол

Президентът на Беларус Александър Лукашенко заяви, че през 2011 г. страната планира да закупи от Русия по-малко от половината от нужното й количество петрол. Лукашенко посочи, че останалото количество ще бъде получено от други доставчици.

Медведев знаел за предателя

Руският президент Дмитрий Медведев индиректно потвърди информациите в медиите, че предателство на високопоставен представител на руските разузнавателни служби е причина за разбиването през юни на мрежата от руски шпиони в САЩ. "За мен това не е нещо ново. Знаех го от деня, в който се случи", заяви руският президент пред журналисти.

Бомба избухна в Косовска Митровица

Неизвестни лица хвърлиха вчера рано сутринта най-вероятно самоделна бомба в северната част на Косовска Митровица. Говорителят на косовската полиция заяви, че няма жертви, но са нанесени материални щети.

Разкриха мрежа за трафик на органи

Прокурор от Евросъюза съобщи, че най-малко седем души са заподозрени в съучастие в международна мрежа за трафик на човешки органи. Според обвинителния акт "организирана престъпна група" вкарвала лица в Косово с цел да отстраняват "човешки органи за трансплантиране на други лица".

Обама сервира на войници

Първата дама на САЩ Мишел Обама надяна престилка и сервира пържоли на войниците от американската военно-въздушна база "Рамщайн" в Германия по повод Деня на ветераните. В реч пред американските войници и техните близки тя благодари на семействата на военните в чужбина за жертвите, които правят, заявявайки, че тя е техният глас в Белия дом.

Гимпу моли НАТО за помощ

Временният президент на Молдова Михай Гимпу е изпратил писмо да генералния секретар на НАТО Андерс Фог Расмусен, в което моли за съдействие и помощ за извеждане на руските войски от Приднестровието. "Русия не изпълнява поетите ангажименти", пише Гимпу в писмото си.

Нови вълнения избухнаха в Гърция. Докери и полиция влязоха в сблъсък в центъра на Атина. Докерите отидоха да протестират пред министерството на финансите заради намаляването на заплатите и съкращенията на работни места. Работниците искаха да разговарят по тези проблеми с някой от министерството. Никой обаче не ги прие и при опита им да влязат в сградата се намесиха органите на реда

Свят

Пускат на свобода Аун Сан Су Чжи

Опозиционерката настоява за участие в политическия живот на Мианма

Управляващата в Мианма военна хунта е подписала указ за освобождаване на лидерката на продемократичната опозиция Аун Сан Су Чжи, съобщи телевизия Евронюз. Представител на режима заяви по-рано, че видната дисидентка и носителка на Нобеловата награда за мир за 1991 г., която години наред е под домашен арест, ще бъде освободена през следващите няколко дни. Друг източник от хунтата уточни, че Аун Сан Су Чжи ще бъде освободена "със сигурност".

Срокът на поредната мярка срещу нея за задържане под домашен арест изтича днес - броени дни след произведените миналата неделя първи парламентарни избори в Мианма от 20 години. Стотици нейни поддръжници се събраха пред дома й, въпреки засилената полицейска охрана. Петнадесет от последните 21 години Су Чжи е прекарала под арест.

Въпреки обнадеждаващите съобщения най-вероятно Су Чжи няма да приеме условията за освобождаване, ако в тях се изисква да се откаже от

Аун Сан Су Чжи

участие в политическия живот в страната, посочва Би Би Си.

През последните две десетилетия Аун Сан Су Чжи се превърна в символ на съпротивата срещу хунтата, която е на власт вече 48 години. Често наричат това противопоставяне борбата между жасмина и стоманата. Понякога сравняват "дамата от Рангун" с Нелсън Мандела, който дойде на власт, след като прекара 27 години в южноафрикански затвори. Су Чжи е дъщеря на убития герой на независимостта генерал Аун Сан.

През 1990 г. партията й Национална лига за демокрация (НЛД) унизи военния режим, печелейки 392 от общо 485-те места, за които се гласуваше. Генералите обаче отказаха да приемат резултата.

Аун Сан Су Чжи е родена на 19 юни 1945 година. Получава образованието си в най-добрите училища в Янгон, след което следва в Индия (където през 1960 г. майка й е изпратена като посланик), а после и в Оксфорд. Асистент в Училището за източни и африкански изследвания към Лондонския университет. През 1972 г. се омъжва за британския университетски преподавател Майкъл Арис, с когото имат две деца.

През април 1988 г. Аун Сан Су Чжи се връща в Мианма при болната си майка и повече не заминава. През август същата година тя прави първото си публично изказване и печели сърцата на мианманците с реч, отличаваща се с простота и достойнство, устояващо и на най-тежките изпитания. Подкрепяна от опозицията и Запада, Аун Сан Су Чжи жертва семейството си заради каузата и когато през 1999 г. съпругът й умира от рак във Великобритания, тя остава в Мианма, опасявайки се, че ако замине, няма да може да се върне в страната си.

Снимки БГНЕС

Най-малко 15 души загинаха и близо 100 бяха ранени в пакистанския град Карачи при атентат с кола бомба срещу сграда на полицията. Вследствие на взрива се срина двуетажната сграда, където е било следственото отделение. Атентаторите пристигнали с кола и първо открили огън срещу полицаите, след което блъснали колата в сградата

Обама е убеден, че Властта се е разширила

Американският президент Барак Обама подчерта, че в момента има поголяма политическа власт, а не по-малка. Така той отрече коментарите, че резултатите от междинните избори в САЩ са намалили влиянието му в чужбина.

Обама освен това заяви, че разговорите с Китай в момента са по-трудни отвсякога, независимо от резултатите от изборите и дори посочи няколко лидери, с които е постигнал по-близки отношения. Американският държавен глава говори и за предизвикателствата на поста му и за изпитанията по време на срещите на върха в днешно време, когато историята се пише за секунди.

Климатичните промени носят бедствия

ООН и Световната банка предупреждават, че промените в климата водят до все по-застрашителни природни бедствия. До края на века щетите от тях ше са в размер на 185 млрд. долара годишно с големи загуби на човешки живот. През последните 40 г. стихиите са отнели живота на над 3,3 милиона души, а финансовите загуби, дължащи се на нанесени щети, се изчисляват на около 2,3 трилиона долара, припомня Дойче веле. Данните в доклада на експертите показват, че температурните промени са довели до най-много щети в Европа.

ИСЛАНДИЯ РАЗСЛЕДВА ДИПЛОМАТИ ШПИОНИ

Властите в Исландия започват разследване на предполагаема шпионска дейност от страна на посолството на САЩ в страната, съобщи Интерфакс. Подозренията са, че дипломатическата мисия незаконно е шпионирала исландски граждани. Порано норвежките медии съобщиха, че сътрудници на службите за сигурност на САЩ в Норвегия са следили стотици норвежки поданици, без да уведомят властите в страната за това.

Междувременно министърът на правосъдието на Швеция Беатрис Аск заяви, че шведи, свързани с посолството на САЩ, също са били следени. След това властите в Норвегия, Дания, Швеция и Финландия обявиха началото на разследване на американските посолства на своите територии.

Италия се бори с наводнения

Проливни дъждове причиниха унищожителни наводнения в южните италиански провинции Салерно и Венето. Евакуирани са стотици хора, след като няколко реки излязоха от коритата си. Дъждът разруши акведукт в провинция Салерно, оставяйки без питейна вода 14 общини, включително и главния град Салерно.

Стотици хиляди хектара земеделска земя са под вода. Във Венето всички насаждения от тютюн, плодове и зеленчуци са унищожени. Над 150 000 глави добитък са удавени. Правителството отпусна над 400 милиона долара помощи. Премиерът Силвио Берлускони обяви, че ипотеките на засегнатите земеделци и фермери ще бъдат временно замразени.

Свят

Бюджетът на ЕС за 2011-а под въпрос

Преговорите между страните членки и ЕП вървят към провал

Преговорите между Европейския парламент и страните членки за бюджета на ЕС отиват към драматичен завършек, твърди белгийският вестник "Соар". Последен опит за намиране на споразумение ще бъде направен на 15 ноември, предаде АФП, позовавайки се на изявление на белгийското председателство на Евросъюза.

Блокирането на разговорите беше направено от Великобритания, Холандия, Дания и Швеция още при започването на срещата на финансовите министри. В отговор Европарламентът направи жест, като заяви, че ще приеме повишаването на разходите за следващата година да бъде ограничено до 2,9%, каквото бе желанието на четирите европейски държави, при условие че бъде включен при бъдещото финансиране на ЕС.

Председателят на ЕП изрази готовност за отстъпката, като поиска в замяна държавите да вземат под внимание политическите очаквания на парламента. Европейските страни обаче отхвърлиха подобно искане. Председателят на комисията по бюджети Ален Ламасур (ЕНП) съкъса документа с всички отстъпки на ЕП.

"Не успяхме да намерим общо споразумение, но процедурата продължава и за 15 ноември е предвидено ново събрание, което ще бъде и последен опит за помирение", заяви белгийският министър на бюджета Мелхиор Ватле след среща с колегите си от ЕС в Брюксел. "Ще използваме и последния възможен срок, за да намерим съгласие", каза още министърът.

От своя страна европейският комисар за бюджета Януш Левандовски заяви, че "Еврокомисията ще направи ново предложение", като предупреди, че липсата на споразумение ще има "болезнени последствия".

Ако правителствата на страните членки и ЕП не постигнат споразумение, бюджетът за следващата година ще бъде замразен на нивото на този от 2010 година и ще бъде разделен на 12 равни части.

Един евентуален неуспех на разговорите ще постави в опасност ядрения реактор "Итер" и ще уязви ЕС, който ще се окаже неспособен да осигури своята част от финансирането. Липсата на съгласие за бюджета ще бъде удар и върху Дипломатическата служба на ЕС, която трябва да започне работа от 1 декември.

Коя обаче е ябълката на раздора? На фона на опитите на европейските правителства да ограничат разходите и да свалят бюджетните си дефицити на 20 октомври ЕП с голямо мнозинство одобри бюджета за 2011-а на ЕС, който е с почти 6% по-голям от настоящия. Така ЕП предлага бюджет в размер на приблизително 130 милиарда евро в плащания и около 143 милиарда в ангажименти, в сравнение с предложените от Европейската комисия 130,14 и 142,57 милиарда. По-голямата част от средствата са предназначени за земеделски субсидии и помощ за най-бедните региони в съюза.

Въпреки увеличението евродепутатите заявяват, че са гласували рестриктивен по отношение на разходите бюджет, тъй като за първи път не са предложили значителни увеличения в общия размер на бюджета спрямо предложението на ЕК. "Европарламентът подходи с голяма отговорност", заяви председателят на институцията Иржи Бузек.

Снимка БГНЕС

Председателят на ЕК Барозу е притеснен - ако правителствата на страните членки и ЕП не постигнат споразумение, бюджетът за следващата година ще бъде замразен на нивото на този от 2010-а

Съветът на министрите иска да намали тези цифри съответно до 126,53 и 141,78 милиарда. Още на 29 октомври британският премиер Дейвид Камерън започна битка срещу планираното увеличаване на бюджета на ЕС с 6% през 2011 година. "Това е неприемливо и напълно погрешно", заявява Камерън в петиция, разпространена на срещата на върха на ЕС в Брюксел.

Към призива му да се отмени планираното завишение с подписите си се присъединиха 11 държавни лидери, в това число германският канцлер Ангела Меркел и френският президент Никола Саркози. На срещата си в Чекърс в края на миналия месец Меркел и Камерън се съгласиха, че "бюджетът на ЕС за 2011 г. трябва да се увеличи с не повече от 2,9%, а средствата занапред трябва да са съобразени с правителствените съкращения, които предприемат държавите членки".

БРЮКСЕЛ НИ УСПОКОЯВА

Във всяка страна от Европейския съюз е трябвало да мине известно време за усвояване на европейски средства. Така се случва и в България. Гледам на това по реалистичен начин. В Европейската комисия знаем какво трябва да се направи, готови сме да ви помогнем. А България трябва да следва правилата, да е сигурна, че се следват правилните процедури, че има добър контрол върху харченето на европейските пари. Това заяви за БТА Тон ван Лиероп, говорител на комисаря по регионалната политика Йоханес Хан.

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

През природата

Алексей Балиев, наблюдател на „Российская газета"

Във връзка с постоянното разширяване на мрежата от евроазитски тръбопроводи особено значение придобиват екологичните рискове и съответно факторите на строителстелството и експлоатацията на тези системи. Преди всичко това засяга Русия, която днес заема първо място в света по дължина и капацитет на нови петроло- и газопроводи. Освен това Руската федерация е един от световните лидери по дължина и мощност на действащата мрежа от тръбопроводи.

Един от най-големите в света газопроводни проекти е изграждането на газопровода "Норд Стрийм" (Северен поток - Северноевропейския газопровод) по дъното на Балтийско море - в посока към Германия, Централна и Западна Европа. В комплексната екологична сигурност на тазия артерия вече са вложени много милиарди американски долари. В резултат на това към момента експлоатационните параметри на тази система гарантират природозапазващи показатели на строителството и дейността на новата газопроводна система.

По последни данни на Балтийския филиал на Фонда за дивата природа (WWF, август 2010 г.) "строителството на газопровода по дъното на Балтийско море сега ще е много по-екологично сигурно, отколкото се планираше първоначално. Това е резултат от преговорите между BUND (германския филиал на екологичната организация "Приятели на Земята" - бел. ред.) и WWF с консорциума "Норд Стрийм".

Операторите гарантират, че те ще вземат допълнителни мерки за защита на природата при изграждането на газопровода, което включва например нов метод при земекопните дейности. А финансирането на компенсационните мерки на природоопазващия профил ще бъде увеличено с повече от 10 милиона евро.

Като взеха предвид тези фактори, BUND и WWF оттеглиха протеста си от административния съд в Грейфсвалд (Германия) и по този начин строителството на Северноевропейския газопровод занапред няма да бъде застрашено. А според директора по природоопазваща политика на WWF в Русия Евгений Шварц, "ако компанията поема по-високи екологични ангажименти, това свидетелства, че тя смята екологичната отговорност за съществен фактор при конкуренцията на глобалните пазари".

Газопроводът "Северен поток", който ще е с дължина 1200 км, е принципно нов маршрут за износ на руски газ в Европа. Артерията ще мине по дъното на Балтийско море от Виборг (Ленинградска област) до Грейфсвалд (Германия). Пускът на първата линия, с капацитет 27,5 млрд. куб. м годишно, според плановете ще е през 2011 година. Изграждането през 2012-2013 г. на втората линия на този газопровод ще позволи да се увеличи капацитетът на "Северен поток" до 55 милиарда кубически метра годишно. Участници в консорциума са руският "Газпром" с 51% акции, германските "Wintershall Holding" и "E.ON Ruhrgas" - по 20% акции, и холандската "Gasunie" - 9% акции. В най-скоро време в тази структура ще може да се включи и френската "GDFSuez".

Другият голям тръбопроводен проект е петролопроводът "Източен Сибир - Тихи океан (ВСТО). Трасето на тази артерия е Тайшет-Сковородино-Хабаровск-пристанище Козмино с разклонение на североизток към КНР (Сковородино - Дацин). За пръв през цялата икономическа история на СССР и Русия далекоизточният регион на Руската федерация и съседните с нея страни ще бъдат съединени от нов междурегионален тръбопровод. Неговата мощност е до 30 млн. тона годишно, а дължината е близо 4000 километра.

След неотдавнашното изтичане на петрол от този тръбопровод в Амурска област и Саха (Якутия) бяха предприети мерки по ликвидиране на последиците от тези аварии. В частност бяха построени две съвременни диги. Те според данните на държавните екологични експертизи днес осигуряват 100-процентната сигурност на споменатия петролопровод по отношение на околната среда.

По време на проведената неотдавна в Думата "кръгла маса" по проблемите на екологичната сигурност при добива, съхранението, транспортирането на петрол и петролни продукти първият зам.-председател на Държавното събрание на Република Саха (Якутия) Александър Морозкин отбеляза, че през 2009 г. на територията на републиката е започнал да действа петролопроводът Източен Сибир - Тихи океан (централният участък на тази артерия минава през южната част на Якутия - бел. ред.). Той припомни, че сега екологичното, технологичното и атомното наблюдение на дейността на ВСТО се осъществява от междурегионалните отдели на Далекоизточното и Западносибирското управление на Ростехнадзор, които са базирани в Хабаровск и Новосибирск. Морозкин обаче предложи тези отговорности да се възложат на онзи териториален орган на Ростехнадзор, на чиято територия се намира обектът. Много по-целесъобразно е състоянието на якутския участък на петропровода да се контролира в самата Якутия, а не в Новосибирск или Хабаровск, подчерта той.

Интервю

Драгомир Стойнев:

Кабинетът демонтира социалната държава

Пропастта между доходите и жизненото равнище на българските и средноевропейските граждани се увеличава, казва депутатът от Коалиция за България

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Господин Стойнев, от парламентарната трибуна вие поискахте оставката на социалния министър. Какво точно ви разгневи?

- Щом един социален министър не успя да убеди колегите си от правителството да се вдигне линията на бедност, да се повиши минималната работна заплата, трябва да си подаде оставката. Недопустимо е социалният министър публично да защитава орязването на утвърдени социални права на осигурените лица с мотива за насочване на средства към други социални сфери, като здравеопазване и образование. Тези сфери не са конкурентни на социалното осигуряване и не трябва да се противопоставят една на друга, а да работят в синхрон! Крайно неприемлива е и липсата на ясна политика по отношение на пенсионната система и непоследователността в действията на социалния министър и неговия екип. Вече година и половина обществото е поставено в условия на своеобразен натиск и неяснота по отношение на намеренията за пенсионна реформа и като резултат бе възприет не най-адекватния на условията в страната вариант на пенсионна реформа. Последните решения противопоставят различни категории лица и съдържат противопоставяния и по отношение на възрастта. Предлагат се и нови решения за размерите на пенсиите и не на последно място скандално и граничещо с цинизма е един социален министър да говори за увеличаване на пенсиите за след 7 години! А какво става с днешните пенсионери, не трябва ли да държим сметка за това, че доверието в системата зависи и от отношението ни към получаващите днес пенсии? Не може дори да говорим за замразяване на доходите, защото натрупаната за година и половина инфлация намалява с 10% пенсиите. Пенсиите няма да бъдат осъвременявани 30 месеца - от юли 2009 г. до декември 2011 г. А уж се очаква икономически растеж от 3.6%. Не мога да не спомена, че се отменя добавката за старост към пенсиите на хората над 75-годишна възраст. Така ГЕРБ се отрече окончателно от предизборните си обещания. Всъщност може би никога не е имало намерение тази добавка да се въвежда на практика - тя е била претекст през 2010 г. да не бъдат осъвременени пенсиите, но и добавката не бе платена на хората. Категорична проява на политически цинизъм. Отменят се социалната пенсия за инвалидност и социалната пенсия за старост. И докато преди се говореше, че тези форми на подкрепа за възрастните ще преминат в системата на МТСП и ще се администрират от АСП, сега става ясно, че при прехвърлянето им ще се прилагат критерии за достъп до социални помощи и др., за което предварителна дискусия въобще не е имало и това е валидно и за пенсионната реформа - тя продължава да бъде кабинетно решение, решение на парче...

Бюджетът на Държавното обществено осигуряване (ДОО) получи най-различни "етикети" по време на обсъжданията на първо четене в пленарна зала. Вие лично как бихте го охарактеризирали?

- Той ясно показва липса на визия, идеен хаос, непоследователност, непрозрачност. Когато разговаряхме преди няколко дни, пак ви казах, че ако този бюджет бъде приет, това правителство ще е първото от началото на прехода, което отказва да прави политика по доходите през целия си мандат. Нещо повече: в доклада към законопроекта дори пише, че действията ще бъдат насочени към "избягване на резки изменения по отношение на доходите". Не съм чувал поцинично изказване!

Системата за социална сигурност трябва да гарантира защита на хората срещу социалните рискове, да им осигури заместващ доход, ако те се разболеят или претърпят трудова злополука, ако станат инвалиди, ако останат без работа, когато жените стават майки, когато хората остареят. А проектозаконът за бюджет на ДОО за 2011 г. изцяло пренебрегва тези цели. Той е превърнат в инструмент на фискалната политика, като едно бюджетно перо в консолидирания държавен бюджет. Да не забравяме, че бюджетът на МТСП остава на нивото от актуализирания бюджет за 2010 г., а това означава, че десетки хиляди социалнослаби, семейства с деца, хора с увреждания няма да получат дължимите им плащания... Искам да припомня и проекта "Социално включване". В най-важната година за осъществяването му - догодина, от предвидените общо 40.0 млн.евро, през 2011 г. се предвижда към общините да бъдат насочени само 7.8 млн.лв., което е под 10% от стойността на проекта. И това въпреки факта, че същото това правителство забави старта на проекта с близо година и половина заради закриването на Социално-инвестиционния фонд.

Противопоставят се хората. Принципът на равнопоставеност на осигурените очевидно пречи на намеренията на правителството, доколкото в рамките на един законопроект той се погазва 3 пъти. Създава се нова ал.5 на чл.102, която казва, че при преизчисляване на пенсията осигурителният стаж след 31.12.2010 г. не се превръща в съотношение 3 г. първа категория и 4 г. втора към 5 г. трета категория труд. Така се противопоставят категорийни работници с отпусната пенсия на работещи, на категорийни работници, на които не е отпусната пенсия. Например, ако един човек с пенсия работи при първа категория труд и има 1 година стаж за периода 1.01.2011 г. до 31.12.2011 г., той ще може да поиска преизчисляване на пенсията. Но тази година стаж ще му донесе 1.1% към пенсията или 1 г. стаж от трета категория труд. За друг обаче тази една година стаж за същия период от време ще му донесе 3 години от трета категория труд или 3.3%. Това е несправедливо.

Управителката на НОИ каза, че като процент от БВП разходите за пенсии ще са 9,6%, средната пенсия от 263 лв. ще нарасне на 265 лв., новоотпуснатите пенсии са повисоки...

- Да, 9.6%... Но не е казано, че всъщност това е намаление от 11,16%. За първи път от най-новата история на държавното обществено осигуряване разходите за пенсии, обезщетения и помощи намаляват както в абсолютен размер, така и като дял от БВП... Този бюджет посяга и на доходите на осигурените. В разрез с осигурителните принципи от 1 януари догодина болните, майките и безработните ще трябва да получават по-малко само защото администрацията на НОИ не може да осъществява ефективен контрол върху злоупотребите с обезщетения. Няма никаква обосновка кое налага например обезщетението за майчинство да се изчислява на базата на дохода на жената от последните 18 месеца вместо 12 месеца... Наглост е да се говори за намаляване на безработицата, при условие че спрямо второто тримесечие на миналата година заетите са намалели с 217 хил. души... По този начин държавното обществено осигуряване се превръща в най-важния инструмент на ГЕРБ за демонтиране на социалната държава в България.

Смятате ли, че новият реверанс към бизнеса - нулева вноска във фонд "Гарантирани вземания на работниците", ще даде добри резултати?

- Смятам, че е изключително грешна стъпка идеята от догодина да не се правят вноски за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите", защото така ще бъде дискредитиран фондът. В него има натрупани средства, но те много бързо ще бъдат изразходвани, като не се внасят пари. Това е поредната популистка стъпка с нулев ефект. Нулевата вноска за фонд "Гарантирани вземания" ще остави в бизнеса 11-12 млн.лв., а в същото време не се предвижда нищо, за да се намалят задълженията на некоректните работодатели към осигурителната система, които надхвърлят 1,2 млрд. лв.

Какви мерки са предвидени за оживяване на пазара на труда?

Наистина икономиката е в криза. Но да не забравяме, че като страна членка на Европейския съюз се ползва със значителен финансов ресурс. Но оставам с впечатлението, че управляващите не знаят за това. Поне доколкото съдя по проекта на бюджет за 2011 г.

Но оперативната програма "Развитие на човешките ресурси" започна да действа преди повече от 2 години...

- Точно тази програма визирам. На нея е обърнато обидно малко внимание в доклада към законопроекта. В сравнение с 2010 г. очакваните средства, които ще бъдат усвоени по програмата, са само с 40 млн.лв. повече. И тук трябва дебело да подчертаем - половината от това увеличение е по приоритетна ос 6, 7 и 8, т.е. за проекти, изпълнявани от самата администрация за самата администрация. Това не са проекти, чрез които ще се постигне намаляване на безработицата, подобряване на условията на труд или насърчаване на социалното включване. Това са проекти, чрез които администрацията осигурява своето самовъзпроизводство.

Как са поставени други две спорни, но и много търсени от хората програми - "От социални помощи към осигуряване на заетост" и "В подкрепа на майчинството"?

- Предложението е хората, включени в тях, да не се осигуряват за безработица, ако това е предвидено в съответната програма. Това обаче противоречи на основен принцип в социалното осигуряване, а именно - равнопоставеност на осигурените лица. Включени в тези програми са сключили трудов договор. Срещу това те извършват трудова дейност за период, надхвърлящ 5 дни или 40 часа месечно. Разпоредбата, че те "няма да се осигуряват за безработица, ако това е предвидено в съответната програма", ги поставя в неравностойно положение спрямо другите осигурени, които работят по трудов договор за повече от 5 дни или 40 часа месечно, дори и по други програми за субсидирана заетост.

Предложението, работещите при един или повече работодатели за не повече от 5 дни (40 часа) месечно при всеки работодател, да не се осигуряват за безработица, е поредният пример за въвеждане на разпоредби, накърняващи принципа за равнопоставеност на осигурените. Така се ограничава кръгът на имащите право на обезщетение за безработица. В същото време един човек може да работи при един или повече работодатели за по-малко от 5 дни (40 часа) месечно, но да натрупа осигурителен стаж за пълен месец - колкото е работил и друг, но при един работодател. Първият няма да е осигурен за безработица, а вторият - ще е осигурен.

Все пак няма ли нещо в бюджета на НОИ, което левицата подкрепя?

- Увеличаването на осигурителната вноска с 1.8-процентни пункта е нещо добро и е нещо, което Коалиция за България отдавна предлагаше. Но бюджетът не може да се балансира единствено с "рязане" на разходи. с намаляване размера на обезщетенията при болест, увеличаване периода за определяне на дохода за изчисляване на обезщетенията при бременност и раждане и безработица все по-малко хора и за по-кратко време да получават закрила от социалноосигурителните фондове. Но от пестенето на пари не се правят пари. Нужни са и допълнителни политики в приходната част.

Снимка Мариета ТОМОВА

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ е роден на 6 май 1976 г. в Триполи, Либия. Председател е на комисията по труда и социалната политика в 41-ото народно събрание. Икономист по професия, възпитаник на Сорбоната, специализирал е във френското училище за висши кадри и политици ЕНА. Работил е в дирекция "Стратегическо планиране и управление" на Министерския съвет.

„С осигуровките на хората „оправят" фиска

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Светослав ЯНАКИЕВ

Откуп за 2 милиона

Два милиона лева икономисал парламентът и не по закон, но с благоволението на бат'Бойко Цецка ще ги даде на Софийския университет. Туй се разбра два дни след като СУ обяви, че излиза на уличен протест. С този откуп правителството смята да си осигури индулгенция за престъпното си отношение към хората на знанието.

Самият факт на въпросния откуп поражда едни неприятни въпроси и дава отговори. Как тъй парламентът е спестил, видите ли, от парно, докато в аудиториите в СУ и лабораториите в БАН мерят по Фаренфхайт вечното замръзване? Как тъй депутатите са икономисали от командировки, а учените, на които работата им е да ходят по световни научни форуми, не си и помислят за подобни екстри - те досега вземаха половин заплата, а от понеделник излизат в пълен неплатен отпуск за месец и половина. Защото не са им дадени парите за заплати. Просто е. За себе си държавата черпи с излишък, знанието потапя в недоимък. "В резултат от тази безотговорна политика научната общност в България е значително обезкръвена, стотици авторитетни учени и млади хора, желаещи да се занимават с наука, напуснаха страната и днес относителният брой на учените у нас е 2-3 пъти под средния за ЕС", се казва в писмо до властта, под което са се подписали вече над 230 наши изследователи, успели по света.

У нас учените протестират. И ще продължат. С 30 сребърника не могат да ги купят. Освен неколцина, които хвалят предложенията на министъра дори когато самият министър вика, че няма предложения. Но тези два милиона са само ново доказателство за пълния хаос, заменящ държавната политика в главите на управляващите. Преди ден имаше друго - Цецка отиде да крепи поредния нефелен закон, с който непросветеното мнозинство се опитва да учи просветените и да им крои шапка. Но тая работа с кръпки, парчета и дрипички не става. Вместо европейски път за развитие с науката и образованието напред - трескаво запушване на усти (пардон, на дупки), изровени от самата власт. Вместо целенасочен ръст на процента за наука от БВП, както е в Европа - огризки и подаяния от трапезата на презадоволените за мършави доценти, които все още дръзват да недоволстват.

Антикризисни мерки ли? Чиста пожарникарска работа. Така на юруш се гасят пожари - поливаш огъня да не те опече и не мислиш кой се дави в пяната. Затова субсидията за МВР е 15 пъти поголяма от тази за БАН. Пожарната е приоритет! Те толкова могат. Сами си го казаха.

За кого разчистваме терена?

НАТАЛИЯ ГЕРГОВА

На 1 юли 1879 година Княжество България със своите 41 пощенски станции става член на Всемирния пощенски съюз. "Това е изключително показателен факт за амбициите на българската държава, за нейния стремеж към най-съвременните постижения на европейската цивилизация." Това четем в сайта на Български пощи, които вчера обявиха стратегия за развитие. С нея слагат кръст на собствения си повече от вековен "стремеж към най-съвременните постижения", като закриват пощите в селищата с под 800 жители - общо 1000 на брой. Така щели да реализират значителни икономии. Като запратят стотици хиляди граждани на България доста далеч от цивилизацията. Тези села вече нямат училища, нямат здравни служби. До повечето няма и пряк транспорт, ами пътниците се стоварват на разклона и вървят няколко километра пеша. Като ги оставят и без пощи, ги откъсват изобщо от света. Няма да могат да получават вестници например. Да не говорим за пенсиите. Дори да започнат да им ги превеждат по карти, едва ли ще е рентабилно да слагат банкомат във всяко село. Така възрастните хора ще бъдат принудени да пътуват до града. Със сигурност ще са принудени. И не само пенсионерите, защото ще трябва да се плаща ток, вода, телефон. Тези сметки досега също се обслужваха от пощите. А паричните записи от децата?!

Пощенските съобщения в отоманската империя възникнали значително по-късно от тези в европейските земи - едва в началото на XVII век. Организацията на турските пощи била слаба, несигурна, с ограничена мрежа. През 70-те години на XIX век все още не е имало раздавателна служба дори в Цариград. Писмата пристигали в конака, изсипвали се в панери и всеки, който очаквал писмо, сам си го издирвал в панера.

Това ли е цивилизационният ни избор - 70-те години на XIX век? Или малко по-късно, вече след Освобождението, когато "поради липса на други превозни средства пощата се пренася главно чрез сухопътните трактове, а за всеки тракт се определят станции за смяна на конете". Впрочем през 1883 г. пощенските коне в княжеството са били 412, разпределени в 62 конни станции. Само че сега сме XXI век. Дали в България ще се намерят толкова коне? Или поне толкова магарета. Не е сигурно. Сигурно е обаче, че тази поредна стъпка срещу малките населени места означава само едно - обезлюдяване на цели райони. За кого ли разчистваме терена?

Дамата 13

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА НЕЗРЯЩИТЕ.

Отбелязва се от 1946 г. по решение на Световната здравна организация в деня на рождението в Сент Жюст, Пикардия, на френския педагог Валентин Аюи (1745-1822), основал през 1784 г. в собствения си дом в Париж първото в света училище за незрящи деца и демонстрирал своя метод за обучението им посредством разработения от него релефнолинеен шрифт "унициал". По покана на руския император Александър I създава в Петербург училище за незрящите (1807) и работи в Русия 11 години, като посещава и разпространява опита си и във Виена, Венеция и др.

1880 - БЪЛГАРИЯ Е ПОКАНЕНА ДА УЧАСТВА В ЗАСЕДАНИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ДУНАВСКА КОМИСИЯ **въпреки съпротивата на Високата порта. Българският представител Киряк Цанков (1847-1903) подкрепя румънския проект вместо австрийския, игнорирайки официалните инструкции на княз Александър I, и изпълнява устните разпореждания на своя чичо - премиера Драган Цанков (1828-1911).**

1920 - ПРИЕМА СЕ ЗАКОН ЗА ЗАСЕЛВАНЕ НА БЕЖАНЦИТЕ И ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ПОМИНЪКА ИМ. **С него се осигуряват парични помощи, земя до 50 дка в полята и до 120 дка в планините, безплатен дървен материал и нисколихвени заеми. Този закон е приет с цел подпомагане на бежанците, пристигнали в България след жестоко потушеното Илинденско-Преображенско въстание (1903 г.).**

1921 - В КЮСТЕНДИЛ СЕ РАЖДА НИКОЛА МИРЧЕВ (1921-1973), БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИК - ЖИВОПИСЕЦ, **илюстратор и карикатурист. Постъпва в Художествената академия - София (1940), в класа по живопис на проф. Б.Митов. Активен член на БОНСС, сътрудник на Окръжния комитет на РМС в Кюстендил (1940-42). През есента на 1941 г. поради провал в кюстендилската ремсова организация е арестуван. Осъден е от Военнополевия съд в София на 10 години затвор. Освободен от Кюстендилския затвор на 8 септември 1944 г. През 1948 г. завършва специалност живопис в Художествената академия в класа на професор Илия Петров. Никола Мирчев е един от основателите на в." Стършел", на който сътрудничи през целия си живот с рисунки и карикатури. Работи като художник в Националния съвет на Отечествения фронт (1947-50), в. "Работническо дело" (1952-56), в. Отечествен фронт (1956-57), главен редактор на сп. "Папагал" (1959-61). Между 1950 и 1952 г. е организационен секретар на Съюза на българските художници; негов главен секретар в периодите 1953-1955 и 1963-1965, и председател от 1970 до 1973 г. Умира на 21 февруари 1973 г. в Париж.**

1974 - В ПАРИЖКОТО ПРЕДГРАДИЕ НЬОЙ СЮР СЕН УМИРА ВИТОРИО ДЕ СИКА (1902-1974), **италиански филмов режисьор и актьор. Де Сика е водеща фигура в италианския неореализъм от следвоенния период в Европа. Роден е на 7 юли 1901 г. в град Сора, Италия. Де Сика започва театралната си кариера през 20-те години на миналия век. Десетилетие по-късно основава собствена компания, където заедно със съпругата си продуцират и играят в поставяните пиеси. По време на Втората световна война Де Сика се прехвърля на режисьорското място в киното. Незабравими остават и филмите му с участието на София Лорен и Марчело Мастрояни - "Вчера, днес и утре" (1963) и "Брак по италиански" (1964), които са най-успешните му творби. Първият от тях печели "Оскар" за най-добър чуждоезичен филм, а вторият е номиниран в същата категория. За да финансира режисьорските си експерименти, Де Сика продължава и актьорските си участия през всичките години на кариерата си.**

1985 - НАД 23 000 ЖИТЕЛИ НА АРМЕРО, КОЛУМБИЯ, ЗАГИВАТ, **след като градът им е ударен от цунами от кал, вулканична пепел и скални отломки от избухналия на 72 км вулкан Невадо дел Руис, бездействащ от 1845 г. Изригването праща със скорост до 300 км/ч смъртоносната лавина към града по течението на река Лагуния, като го покрива със слой, достигащ на места 5 метра дебелина.**

На фокус

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ
Bulgarian Press Pool-Budapest

КИЛЪРЪТ

IV. Апокалипсис

Геноцидът над България се прокарва чрез политиката на властта

Снимки БГНЕС

През пролетта на 2009 г. Световната банка командирова Дянков в туземна България като вицепремиер и финансов министър със задача да ускори ликвидационната програма. Непрестанното говорене, флагрантните лъжи, подпасяни с находчива аргументация, симулирането на дейност и широко рекламираните реформаторски напъни на Саймън прикриват действителната цел: България да затъне окончателно, да се ипотекират следващите поколения, да се загроби държавността. Точно това иска от него Световната банка в съответствие със "Стратегията за оказване на помощ".

Нека напомним, че съгласно Конституцията Дянков е длъжен да бъде изпълнител на волята и интересите на нацията, заклел се е в името на Република България да спазва Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководи от интересите на народа. Основателно възниква въпросът доколко финансовият министър съвместява клетвата си по чл. 76(2) със системното накърняване интересите на гражданите и обществото, с престъпване на върховния закон? Нека напомним, че във втората родина на Дянков

престъпването на Конституцията

се счита за престъпление срещу държавността. Как да обясним поведението му тогава?

Едно от обясненията е, че за него няма нищо свято, никакви морални задръжки и ценности извън парите. Изпитва първично удовлетворение при изричането на всяка лъжа, при осъществяване на всяко разрушително действие. Дали това е по рождение, или така е програмиран впоследствие? Нека се дистанцираме от обилните сведения в сайтовете за семейния му произход, за интимните му преживявания, за отказа му да се срещне с родния си баща. Както и от обстоятелството, че решението да бъде командирован в родината му съвпада с придобиването на къща за 2 милиона долара във Вашингтон.

Казахме вече за подкупите, които Световната банка раздава на туземните министри под формата на комисиони от ограбеното. Дянков обаче не е просто туземен министър. Той е отгледан и школуван за нещо повече. За действителния гаулайтер, истинския кормчия на туземна България. Нещо като политкомисар или пълномощник на ЦК на Световната банка, на чиито доктрини и заповеди трябва да подчини всички туземни министри, включително министър-председателя. "Ако уволня Дянков, кабинетът пада", заяви преди дни премиерът Борисов. И е напълно прав. Не може да го уволни, защото не го е назначавал. Спуснат му е директивно от Световната банка. Без Саймън премиерът губи доверието на задграничните си покровители.

Това обяснение ни се струва по-правдоподобно. Всъщ-ност клетвата на Дянков пред Световната банка за него стои над клетвата пред България. По всичко личи, както впрочем отбелязват и редица наблюдатели, че

за първи път България се управлява директно

от тази финансова институция. Като пълноправен член на Европейския съюз България е възприела стратегията да изгражда социално устойчиво общество, икономическото развитие да бъде основано на знанието. Това означава въвеждане на високи технологии, създаване на висококвалифицирани кадри, които да работят с тези технологии. Ликвидационният проект на Световната банка обаче предначертава тъкмо обратното: страната да бъде военен полигон, включително на системата ПРО, да участва активно в авангарда на международните полицейски акции на Big Brother; да бъде превърната в развлекателен център, не

в устойчива икономика. Затова

не са й необходими високи технологии, нито наука

Промишлеността и земеделието отдавна са разрушени, така че квалифицираните кадри вече са вредни. Оттам и натиска за ликвидиране на БАН, за опростачване на образованието и културата. Нужна е единствено компрадорска обслужваща каста, както и обслужващ персонал - готвачи, чистачи, сервитьори, шофьори, танцьорки, масажистки, проститутки... Неслучайно в публичното пространство се лансира темата за правата на проститутките: в плановете на Световната банка те трябва да присъстват в архитектониката на страната. Тази политика спомага за лумпенизиране на населението, тласка към по-нататъшна емиграция, ускорява процеса на депопулация.

България, освен това, се разглежда като гранична зона, като филтър за емигранти от Азия и Африка. Но понеже е слабо защитима, ще бъде принудена да приема по-голям контингент. Този процес размива още повече демографската структура на страната, спомага за достигане на 5-милионната граница, води до заличаване на доминиращия етнос. Както в Америка - няма етноси, има само американци. По такъв начин се удря по нацията. Националната държава се представя за атавизъм от XIX век!

Очевидно тази политика се конфронтира с Европейския съюз, с идеята за взаимното общуване на икономически силни и духовно богати равнопоставени нации. Но европейският модел е опасен за Big Brother най-вече защото ражда личности като Де Гол или неконтролирани реакции като отказа на Германия да участва във войната в Ирак. В Евросъюза, разбира се, съществуват все още неизгладени противоречия, има и пропуквания и в този смисъл ни се струва, че на част от българския туземен елит и лично на Саймън е поставена задачата да задълбочават конфликтните моменти, да действат като Пета колона в ЕС.

"Имам признанието на МВФ и на Световната банка", заяви преди дни Дянков. Което недвусмислено означава, че корабът правилно се насочва към скалите и зловещата катастрофа неминуемо предстои. Обстоятелството, че Дянков е кормчията на държавния кораб обаче не снема отговорността от останалите министри в кабинета, нито пък от министър-председателя. Формално той е капитанът и когато корабът потъва, отго-

ворността е най-вече на капитана, не на кормчията.

Предчувствие за катастрофа

изглежда е обхванало премиера. От екрана вече не ни гледа онзи напет, бодър и атрактивен мачо. Впечатлението поскоро е за стъписване и смут. Няма как да не е стъписан, след като протестират медици, преподаватели, студенти, научни работници, предприемачи, селскостопански производители, полицаи... След като синдикатите го притискат от всички страни. Вероятно си дава сметка, че не може да разчита повече на инерционната психика на българина, че български патент е месианската вяра да бъде заменена с активен песимизъм, прерастващ в омраза. Преди всичко към онези, които съзнателно са въ-вели в заблуждение собствения си народ. Вероятно си дава сметка също, че в масовото съзнание тече силна икономизация. Ако преди година властта можеше да заблуждава, че борбата срещу корупцията и престъпността са най-важни проблеми за хората, днес те са на по-заден план. Не защото е постигнато нещо, а защото други проблеми ги връхлитат - нарастващата безработица, намаляващите доходи, безпътицата в здравеопазването... Точно там ГЕРБ показва нулеви способности. Предчувствие за катастрофа е обхванало и германския канцлер Ангела Меркел при последното й гостуване у нас. Внимателният анализатор би открил в словото й голяма доза критичност и загриженост, че икономически България се свлича надолу към пропастта.

Тези знаци изглежда нямат никакво значение за Саймън. Той продължава да се вихри,

да вилнее като еничар

сред родното си племе. Еничарите обаче са били откъсвани от семейната си среда в невръстна възраст, което ги обричало на забрава за род и родина. При Дянков този процес е доброволен, осъзнат и желан. Той е загърбил всякакво родолюбие и патриотизъм, амутирал е всякаква социална чувствителност, дори имаме усещането, че едва ли не мрази своя народ. Затова с такова на-стървение вероятно се поставя в услуга на чуждоземни сили, решени да редуцират българската нация в най-кратки срокове. Основателно възниква въпросът: обикновен терминатор ли е Дянков, или килър на своя народ? И защо вицепремиерът Цветанов го е пропуснал от списъка на операция "Килърите"?

Защото действията на Саймън да постави българската нация при условия на живот, които водят до методична дестабилизация и разруха така, че значителна част от населението да бъде елиминирана, навеждат на извода, както вече посочихме - за основни съставки на понятието "геноцид". Престъпление, което предполага умисъл и се прокарва чрез политиката на властта. Доколкото той олицетворява властта, при това най-важната, контролираща парите на държавата и всички сектори на икономиката и социалната дейност, може ли тази политика да бъде квалифицирана като съставомерна?

Имате думата, г-н Главен прокурор!

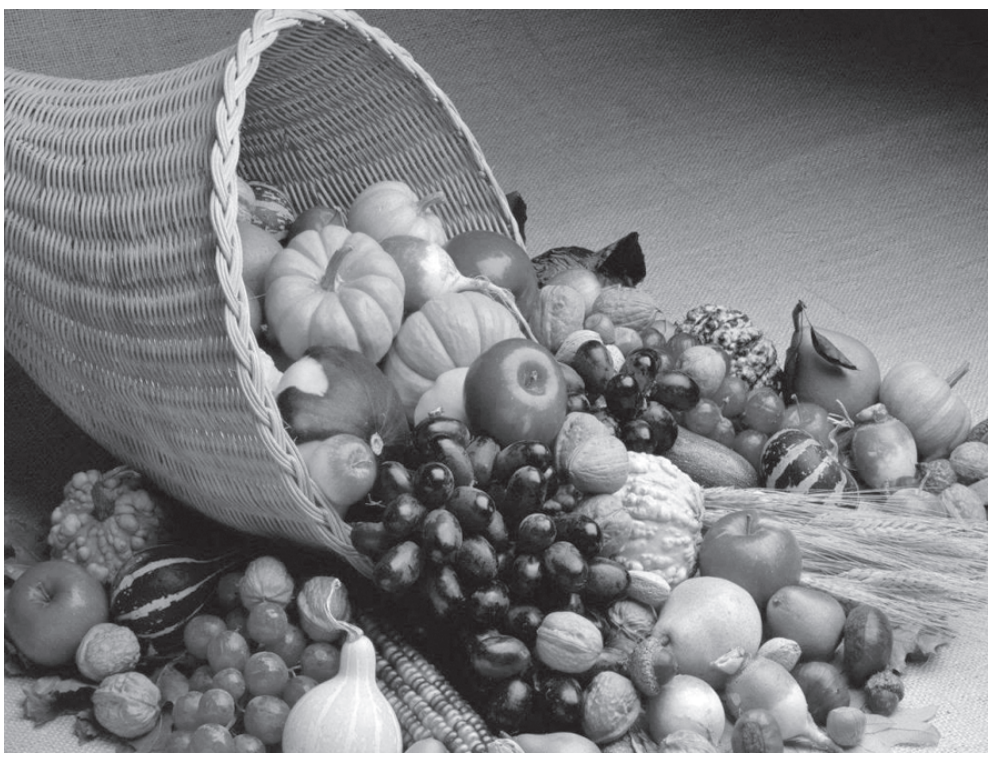
Край

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
13 НОЕМВРИ 2010
ДУМА

Календар

Грешници и праведници, време е за пости

Дори да не сме религиозни, те дават възможност на организма да си отдъхне. След тях се чувстваме пречистени не само физически, но и духовно

Ира ГЕОРГИЕВА

Какво представляват Великите коледни пости - многовековна традиция, християнска повеля, потребност или мода? 40 дни, в които според църковния канон трябва да пречистим душата и тялото си, да възстановим приоритета на духовно-нравствените човешки стремежи.

В своя дълговечен път християнската религия е осмислила и обвързала църковните празници с рационалното хранене и природосъобразния начин на живот. Затова и определените дни за постене през годината са около 200, включвайки многодневни (каквито са Коледните, Великденските, Петровските, Богородичните пости) и еднодневни (сряда и петък). Ако погледнем на това от позициите на рационалното хранене, ще установим, че строгият ритуал е подкрепен не само с определено меню, но и с периодичен ритъм.

Какво конкретно трябва да знаем за Коледните или Рождественските пости? Те започват на 15 ноември и завършват на 24 декември - Бъдни вечер. Приема се, че и постилият само през седмицата преди Рождество е проявил достатъчно усърдие да се доближи до Христа. Коледният пост не е обикновена диета. Затова при започването му е добре да получим благословия от духовник. За да се сдобием с нея, най-напред трябва да изповядаме греховете си пред свещеник.

По време на постите не се консумират ястия от животински произход - месо, мляко, сирене, яйца, кашкавал. Позволени са боб, соеви продукти, ядки, плодове и зеленчуци, приготвени с растителни мазнини.

Всеки залък се дъвче продължително. Преяждането е недопустимо. Не съществуват ограничения за пиенето на билкови чайове с мед, както и за натурални плодови и зеленчукови сокове. Интересно е, че мекотелите - миди, охлюви, октоподи, се смятат за постни храни. Затова любителите на морски дарове, решили да постят, могат да си позволят по-разнообразно меню.

Преди постите е добре да се подготвим. Храните трябва да се изключват постепенно - първо се ограничава храната от животински произход, като се компенсира с повече плодове и зеленчуци. Месото се отказва също постепенно - то се заменя с риба, яйца, извара. Трябва да сме наясно, че християнската религия не налага постенето, а дава възможност на всеки сам да избере дължината на поста според вътрешната си нагласа, желание и воля. Т.е. постът е индивидуален акт и личностна потребност.

Разбира се, той трябва да бъде съобразен с физиологичните параметри на организма. При постенето се постига диуретичен почистващ ефект, стимулира се разграждането на мазнините от мастните депа, което води до намаляване на теглото. В този период организмът се освобождава от токсините. Повлиява се благотворно състоянието на кръвоносните съдове, на сърцето, бъбреците, стомаха, червата и други органи и системи.

За диабетиците, хората с подагра, със свръхтегло и нарушена мастна обмяна, както и с хронични бъбречни, жлъчни и чернодробни проблеми е препоръчително след консултация с личния лекар да направят един дозиран по време и строгост период на постене. Страдащите от анемия, често боледуващите от остри инфекциозни заболявания като грип, простуди, стомашно-чревни разстройства (т.е. с намалена имунна защита), трябва внимателно да включат постите в стила си на живот. Постите не са препоръчителни за "рисковите групи" от населението - деца, бременни, кърмачки и възрастни, както и за тези, прекарали тежки заболявания или страдащи от хронични болести, също и за болни след сериозна оперативна интервенция.

Постите са предвидени, когато на християните им предстои да посрещнат коледните празници и януарските именни дни - тях всяко семейство празнува с богата трапеза. Според християнския календар два пъти в годината има велики пости - веднъж преди Коледа и веднъж преди Великден. Въпрос на духовна и здравна култура е колко дни да определим за себе си. Здравият човек може да си позволи 40 дни пости, но даже и в този случай християнската религия предвижда на Никулден обогатяване на менюто с риба.

Добре е да не предприемаме дълго постене, ако не сме сигурни в своя организъм. Лишаването от животински храни ощетява организма от някои жизненоважни хранителни вещества, налични само в животинските храни и много оскъдни в растителната природа. За да бъде максимално намален рискът от дефицит в организма, във всяко хранене трябва да присъства поне един представител от всички групи храни по пирамидата на здравословното хранене - от групата на въглехидратите (пълнозърнест хляб, ориз, картофи, царевица, жито, овесени ядки, макаронени изделия), бобови храни, зеленчуци и плодове (пресни, консервирани или топлинно обработени), гъби, маслини, захарни изделия, халва, пчелен мед.

Примерно: на закуска - 1-2 филии хляб с лютеница, 4-5 маслини с костилките и 1 ябълка; обяд - леща, хляб, салата от зеле и моркови, компот; вечеря - спагети с доматен сос и босилек плюс - цитрусов плод. Растителните храни са обемни, но с ниско съдържание на енергия и хранителни вещества, а с високо съдържание на вода и влакнини. По тази причина човек се насища бързо, но и бързо огладнява. Това води до често и безконтролно похапване. Затова постите трябва да бъдат съобразени както с калорийното съдържание, така и с количеството на храната за деня. В противен случай не би могло да се разчита на редуциране на теглото.

Ние, българите, имаме сезонен модел на хранене. Най-богато на витамини и минерали е храненето ни през есента. През зимата консумираме по-малко пресни плодове и зеленчуци. Включваме в менюто си приготвените през есента консервирани плодове и зеленчуци, компоти, конфитюри, туршии, кисело зеле, замразени плодове и зеленчуци. Специалистите съветват да увеличим консумацията на типичните за нашите климатични условия зимни зеленчуци като кореноплодните моркови, ряпа, цвекло, алабаш, гулия, праз лук, които са незаменими по състав на витамини и минерали, богати на фибри, органични киселини и антиоксиданти.

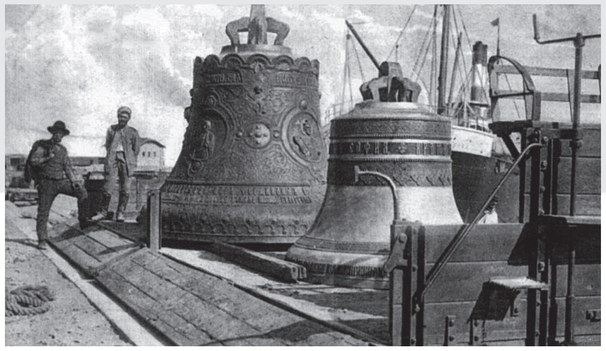
Туршиите, които сменят пресните зеленчуци, не са полезни за всички. С тях се приема от два до три пъти повече сол и затова хипертониците и хората с бъбречни проблеми трябва да ограничат консумацията им.

С една дума - подредете менюто според здравословното си състояние и вкус - с много плодове, зеленчуци, ядки, сушени плодове, хляб и т.н. и не допускайте усещане за глад. Усилието си струва!...

ХРАМЪТ

Русите направиха паметници с кръвта си, ние ще им съградим паметници от сребро, вричат се предците ни. И го правят, първият е катедралата "Св. Александър Невски"

Лилия ТОМОВА

Пристанище Варна. Две от камбаните пристигат от Русия

Граф Цепелин над "Св. Александър Невски" - София, 1929 г.

Снимки Марието ТОМОВА И ИНТЕРНЕТ

Пламъчета на вярата

ПАТРОНЪТ
Не в силата е Бог, а в правдата

Към края на живота си благочестивият княз Александър Невски се причастил със светите Христови тайни и на 23 ноември 1263 г. блажено се представил на Господа на 44-годишна възраст.

Така тази дата става основният празник на св. Александър Невски.

Това пише в житието на патрона на храм-паметника - патриаршеската църква "Свети Александър Невски" в българската столица.

На светеца са думите: "Не в силата е Бог, а в правдата". Погребан е в съборната църква в манастира "Рождество Богородично" до град Владимир. На 30 август 1724 г. руският император Петър I тържествено пренася мощите на св. Александър Невски в новата руска столица Петербург, те са положени в построената в негова чест Александро-Невска лавра. Така се установява вторият празник - 30 август, пренасяне на светите му мощи.

Свети Александър Невски, синът на Ярослав II, е патрон на руския император Александър II, когото българите винаги, днес - също, наричат Цар Освободител.

ПАМЕТНИК НА ПРИЗНАТЕЛНОСТТА
Народът издига храм за "руския храбър народ, който ни е дал живот и свобода"

Народът ни казва: ще построим паметник на признателността. И го прави. Идеята за построяването на монумента е от 1879 г., когато българите категорично изискват от избраниците си в Учредителното народно събрание първото слово от трибуната им да е за българската признателност и почит към братята руси.

Депутатът Балабанов заявява: "Кое е словото, което трябва първо да се чуе от тази трибуна? Мисля, че ще бъда верен отзив на вашите чувства и желания, ако кажа, че първото слово трябва да бъде словото на признателност към великия руски народ!"

Народният представител Дюкмеджиев е още по-категоричен. "Колкото за паметник - трябва и тук, и там. Аз мисля, че трябва навсякъде. Русите направиха паметници със своята кръв, които никога не ще се забравят, а камо ли ние да не направим със сребро. Заради това да съберем пари и да проповядваме на нашите братя да дадат помощи", категоричен е Дюкмеджиев.

На 12 февруари 1883 г. народният представител Бошнаков подчертава: "Сумата за построяването на храм е сравнително малка при големите заслуги на Русия и при огромните загуби на нейния храбър народ, който ни е дал живот и свобода".

Строежът на храм-паметника започва през 1904 г., струва 6 милиона лева по тогавашен курс. Основната сума е събрана от българския народ. Народното събрание отпуска само 100 хил. лв. по свое решение от февруари 1883 г.

ЕДИНСТВЕН НА БАЛКАНИТЕ
Дверите към храма

Първият проект е на руския архитект Богомолов. Специалистите обаче се обединяват единодушно около вижданията на професора в Петербургската художествена академия, архитекта-художник Александър Н. Померанцев (1841-1918). Работата през 1904 г. започва под непосредственото ръководство на първия му сътрудник - арх. Александър Н. Смирнов, и на арх. Яковлев. Строежът е завършен през 1912 г., освещаването става през 1924 г.

Храмът е построен на 2600 кв. м площ. Дължг е 76 м, широк е 55 м. Камбанарията (заедно с кръста) е с височина 52 м. Камбаните на храма са 12, най-голямата тежи 11 758 кг и е с отвор 3 метра. Излети са в Москва.

Единствен е по рода си и в България, и на Балканския полуостров.

Големият ден на храма е на 23 ноември, когато света литургия извършва Негово светейшество българският патриарх в съслужение с архиереи от Българската православна църква.

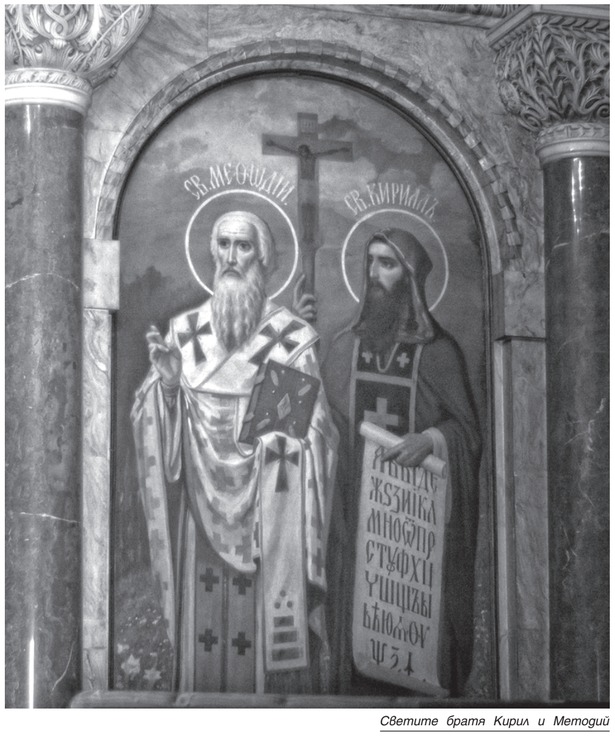
Катедралният хор подбира за празника най-добрия си репертоар, а на кръгли годишнини се извършва голям молебен към светеца-покровител.

Освен с монументалност и архитектура, храмът поразява и с живописта на велики майстори. Ръководител на стенната живопис е акад. А. Кисельов, автор на "Бог Саваот", нарисуван на 850 кв м, на главния купол е бележитият колорист Мясоедов, "Сватбата в Кана Галилейска" е зографисана от известния мозаист проф. Владимир Болотнов. Проф. Иван Мърквичка е автор на "Дванадесетгодишният Иисус в храма".

В централния кораб на храма са иконите на Иисус Христос и Света Богородица на В. М. Васнецов (1848-1926). Там са и иконите на Александър Невски и Свети Николай от В. Е. Савински. Иконите и стенописите са дело на 32-ма руски и 16 български художници.

Цялата украса, обработена и монтирана под ръководството на А. И. Яковлев, е от естествен мрамор, с изключение на цокъла, опасващ стените на храма. От иранску руж ориентал са колоните на патриаршеския трон, от марокански малахит - колоните на царския трон. От злато са пресованият масивен лист на балдахина и кръстът на централния олтар.

Осветителните тела са изработени в Мюнхен от медна сплав с двойна галваническа позлата. Най-големият полилей е трикоронен, закачен е на 27 м височина, тежи 2 тона и има 136 свещи.

Светите братя Кирил и Методий

ОСВЕЩАВАНЕТО
На земле мир, в человецех - благоволение

Катедралата е осветена през 1924 г. в присъствието на цар Борис III. Камбаните звънят, присъстващите повтарят "На земли мир и в человецех - благоволение".

През 1965 г. Националната галерия за старо и средновековно българско изкуство открива свой филиал в храма. Подземието заживява в поетичната атмосфера на музей на изкуството. Именно в криптата се пази основният камък на храма, означен като голям правоъгълник с пирамидален покров.

Храмът в строеж

Чудесата Христови

ГРЕХОВЕТЕ НИ БЪЛГАРСКИ
Подмяната на имената

Подмяната на имената е като че ли най-старият български грях. Дали не заради склонността ни да пренебрегваме собствената си историческа памет, да я свързваме с политически подбуди?

През 1915 г. България, като участничка в Първата световна война, е на страната на Германия и срещу освободителката си Русия. През октомври с.г. тогавашният министър-председател Васил Радославов прави, меко казано, странно предложение на кабинета. Още по-странното е, че МС го приема. След наистина бурно заседание в протокола тогавашните министри записват: "Да се смени името на катедралния храм в столицата". На среднощно заседание след няколко дни решават името на руския светец-воин да бъде сменено със "Съборен храм св. св. Кирил и Методий". С нового си име храмът живее около 4 години. След падането на правителството на Васил Радославов и идването на 17 октомври 1919 г. на власт на Михаил Маджаров патронажът на храма се възстановява и той отново става храм-паметник "Свети Александър Невски", а през 1951 г. е обявен за Патриаршеска катедрала.

Чуват се и днес призиви в социалната мрежа, слава Богу - рехави, за смяна на името. Но малко хора я подкрепят. Дали пък българинът вече се е излекувал от тежката си болест - неблагодарността?...

Защото храмът е обичан и тачен от народа, който с право го смята за истинско свое дело, има родова памет и толкова нужната, особено в трудни дни, обикновена човешка признателност...

Кой е Александър Невски

В храм-паметника "Св. Александър Невски", пред образа на св. Александър, са изложени мощи на светеца, които Руската православна църква подари на българския народ за 50-годишнината на подворието на Българската православна църква в Москва, 11 октомври 1996 г.

Александър Невски е роден през 1220 г. Живял по времето, когато руските земи били под татарско робство. Александър бил княз на Новгородска област. По време на неговото управление шведският крал с многобройна войска се отправил на поход срещу Новгород. Княз Александър поел защитата на града си, като възложил всичките си надежди за победа на Бога. Двете армии се срещнали при река Нева. Новгородският княз с Божия помощ удържал славна победа, за която бил наречен Невски.

По-късно Александър бил утвърден от татарския хан за велик княз Владимирски, Киевски и Новгородски и станал единствен защитник на православната вяра и народа против татарите. Но действал не с меч, а с мъдрост и търпение, управлявал десет години и сътворил много добри дела за вярата, Църквата и народа си.

Великият руски княз се прославил като смел защитник на православната вяра и своя народ от нашествията на татарите. В края на живота си пожелал да приеме монашество, след смъртта му е обявен за светец. Мощите му се съхраняват в Александро-Невската лавра, където извършват много чудеса. На 18 октомври 1998 г., след св. Литургия, с тържествено литийно шествие от Синодалната палата, богато украсената ракла с частицата от мощите на светеца бе пренесена и положена за поклонение в Патриаршеската катедрала "Св. Александър Невски".

КАТЕДРАЛАТА В ЦИФРИ

Строежът на храма навлиза в "решителната си фаза" на 7 август 1904 г., когато започват изкопните работи. Камъните и всички други материалите са пренасяни най-примитивно, в най-добрия случай - с волски коли. А основният камък е положен при изключителна тържественост на 3 март (19 февруари стар стил) 1882 г., четвъртата годишнина от подписването на Санстефанския договор. В основите на храма е положена метална кутия, в която са записани имената на членовете на тогавашното правителство. С размерите си катедралата може да побере над 5000 души, а камбанният звън се чува на 30 километра.

След завършването на църквата през 1912 г. с украсата и изографисването на интериора се заемат внушителен брой изтъкнати руски и български специалисти, архитекти, художници и каменоделци.

Оформянето започва с облицоването на храма от италиански каменоделци. След обявената от тях стачка работата продължават българи начело с Г. Киселинчев, детайлите прави арх. Яковлев, а скулптурът Вилем Глос изработва гипсови модели на фасадите, корнизите и капителите.

Стенописите са рисувани под ръководството на проф. А. Кисельов, който е определял също така приготвянето на темперните бои. В изработването на стенописите участват руските художници: проф. Месоедов, определял и общия тон на стенописите, Д. Киплик, С. Шелковой, проф. М. Корин, проф. М. Судоковский, А. Вахрамеев, В. Болотнов, Н. Розанов, Ив. Дроздов, М. Авилов, проф. В. Я. Савинский, В. Кузнецов, И. Ланской, проф. В. Перминов, Н. Родзянко и българските художници проф. Иван Мърквичка, проф. Антон Митов, Г. Желязков, проф. Ст. Иванов, Ас. Белковски, Никола Маринов, Никола Петров, Хр. Берберов, проф. П. Клисуров, Август Розентал, проф. Цено Тодоров, Васил Димов, арх. Петко Момчилов и др.

Арх. Йордан Миланов (1867-1932 г.) взема активно участие в изграждането на храма като член (1896-1912), а после и председател на Постоянната строителната комисия.

През 2002 г. кубетата са покрити отново "със злато" - използвани са 8 кг 24-каратово златно фолио.

КРИПТАТА

Музеят на икони, криптата, е в подземното пространство на храм-паметника "Св. Александър Невски". Крипта означава подземно, сводесто място, което първите християни са използвали за убежище или като тайно място за погребения в църкви и параклиси.

Но криптата в "Св. Александър Невски" никога не е използвана "по предназначението" си - за погребения.

Криптата е една от най-популярните и реномирани музейни институции, присъства във всички чуждестранни туристически пътеводители за България и посещението ѝ е неизменна част от културната програма на всички високопоставени делегации на държавно ниво.

В този храм на българските старини, на християнската иконография, са експонирани и известни, и недотам познати творения на средновековните ни и възрожденските зографи, а редица експонати от криптата се изучават в контекста на сложните процеси на Балканите през XтV-XтX век. Изложбите пък, които криптата приютява, доказват разнонастранната и плодотворна научно-експозиционна нейна дейност. Някои са посветени на българската възрожденска култура - "Иконописно ателие от Странджа", "Таксидиотите и българската възрожденска култура", "Йоаникий папа Витанов" (най-значителният представител на Тревненската иконописна школа), "Никола Образописов" (един от най-значимите представители на Самоковската художествена школа). Художественият материал обогатява представите и за българската култура, и за Балканите. Криптата попълва фонда си и от дарения, каквито са направили например Вера Недкова, Добри Лещаров и др., а заради най-доброто реставраторско ателие, което има Националната галерия, посетителят може да види и "Разпятието" от XтV век от Несебър, и "Св. Георги на трон" - също XтV век, от Пловдив, и "Св. 40 мъченици", от края на XVт век, вероятно от светогорски майстор, "Разпятие", началото на XV в. от Несебър, "Св. Богородица Одигитрия с пророци" от началото на XVтт век от Несебър, и "Христос Пантократор" от втората половина на XтX век от Гигинския манастир.

Защото култовите икони, емблематични за православието, знайно е, в средните векове дори са били обявявани за важни държавно-религиозни символи на защита и покровителство - на род, град и дори държава. Българинът и до днес вярва, че иконите вършат чудеса, и много от нас имат своя икона, застъпница при молитвите, докопото ги знаем, разбира се, за изцеление, спасение, за здраве, обич и добруване. За нас. За децата ни. И за България.

Умеете ли да приемате КОМПЛИМЕНТИ?

Не всеки човек владее изкуството да каже нещо приятно на друг човек. А още по-малко хора знаят как да приемат с достойнство чуждата похвала.

“Колко добре изглеждаш днес!”, “Какви хубави обувки!”, “Блестящо сте се справили със задачата!” - тези фрази са способни да повишат настроението ни, особено ако са произнесени от човек, на чието мнение държим. На работното място похвалата от страна на началството, което, общо взето, икономиса хвалебствените изказвания, е способна да предизвика пристъп на работохолизъм. Но много често вместо да се зарадваме на изказания по наш адрес комплимент, ние се смущаваме и не знаем как да отговорим.

Някои от причините, които не ни позволяват да получим удоволствие от комплимента:

✓ Ние искрено смятаме, че не заслужаваме тази похвала.

✓ Струва ни се, че комплиментът е завоалирано манипулиране.

✓ Мнението на човека, който ни е направил комплимент, ни е напълно безразлично.

✓ Не ни харесва да сме в центъра на вниманието.

А кои са механизмите на “защитната” ответна реакция:

✓ Комплиментът е последван от друг комплимент, който ние правим, за да отвлечем вниманието от себе си.

✓ Намаляваме собствените си заслуги, като ги представяме като нещо маловажно

✓ “Това може всеки да направи!”, “Нищо особено!”, “Получи се съвсем случайно!”

✓ Ефектът от комплимента се “убива” от ответни реплики, с които съобщаваме за своите недостатъци и грешки.

Парадоксално е, но човекът, който на глас е казал, че нищо не му струва за една нощ да напише годишния отчет, в дълбините на душата си да се гордее със своето постижение. Защо той постъпва така, а не по друг начин? Вероятно защото в детството си той е бил възпитаван с фрази от рода на: “Нищо особено не си направил”, “Стига си се надувал” и т.н.

Ако правите комплимент, опитайте се да построите “словесен” мост, с който да позволите на събеседника да отговори “комфортно” на вашето изказване.

Не си струва да игнорирате комплимента или похвалата и да я пускате покрай ушите си, както не си струва и да се възгордявате от хубавите думи. Вредата от двата начина на реагиране е еднаква. Ето и няколко практически съвета за това, как да приемате комплиментите.

Научете наизуст репликата: “Имам пълното право да приемам комплименти. Човекът, който ги произнася, прави това по собствена воля и без всякаква принуда. Имам правото да се радвам на това, че другите харесват това, което правя или което съм.”

Дори да ви се струва, че похвалата е преувеличена, възприемайте я като лична гледна точка на този, който я произнася. Той има право да ви вижда в розова светлина.

Адекватната реакция на комплимента е фразата: “Благодаря за комплимента” или “Благодаря, много мило от твоя страна”. Други пояснения не са необходими!

Не е необходимо веднага да отговаряте на любезността с любезност. Изчакайте подходящия случай, когато вашият комплимент ще бъде уместен.

Ако трудно приемате комплименти, трябва да поработите върху собствената си самооценка. Докато не се научите да се обичате, няма да можете да вярвате и в искреността на чуждите похвали!

Бебето познава отлично кой е добър и кой лош

Още към шестия месец от живота си, въпреки че бебето все още не умее за ходи, има напълно точна представа за това кой от окръжаващите го хора е добър и кой лош, показват резултатите от ново изследване.

Това “сортиране” на хората на добри и лоши отразява уникалното свойства на мозъка към най-ранното разделение на окръжаващия ни свят на черно и бяло, твърдят учени от университета “Йейл”.

През шестия месец от живота си детето вече може да усеща отношението на околните към себе си и съответно да почувства нечие недоброжелателно поведение. Фактът, че дете, което все още не е способно на свързана човешка реч, може да прави социална диференциация на заобикалящия го свят, е удивителен феномен на човешките възможности, заявяват специалистите.

Учените правят тези изводи върху основата на определени образци, които са били показвани на бебетата. Първият е фигура, която се изкачва по склон, вторият - как някой пречи на изкачващия се да достигне целта си, блъскайки го надолу, а третият е основан на понятието за взаимопомощ. Бебетата са протягали ръце и са проявявали интерес именно към третия сюжет. Това, според американските учени, доказва факта, че децата в най-ранна възраст са способни да преценяват типа отношение на околните хора към тях.

„Женска логика” наистина съществува

Разликата между двата пола е не само психологическа, но и чисто физиологична

Едва ли някой би отрекъл, че жените и мъжете се справят с една и съща задача по различен начин. Както се оказва, това се дължи не само на особеностите в мъжката и женската психология, но и на определени различия в строежа на главния мозък.

При изучаване на процесите в мозъка при различните хора учени от Университета на Калифорния са открили, че при мъжете и жените, дори да имат еднакви интелектуални способности, има значителни разлики по отношение на сивото и бялото вещество в главния мозък. В интелектуалните центрове - зоните, отговорни за логическия анализ и обработката на абстрактна информация, при мъжете има около шест пъти повече сиво вещество. Затова пък при жените има девет пъти по-голямо количество бяло вещество.

“Като се вземе предвид факта, че сивото вещество е на практика нервни клетки, т.е. структурни елементи на мозъка, даващи възможност за самостоятелна обработка на постъпващата информация, а бялото - предимно неврони, отговарящи за предаването на информацията, картината става интересна” - казват американските учени.

От получените резултатите те стигат до извода, че женският и мъжкият мозък имат принципно различна физиология - те използват различни принципи за обработка и анализ на постъпващите отвън сигнали и по различен начин реагират на стимули за решаването на абстрактни задачи. Изследователите констатират и някои други основни различия при функционирането на главния мозък у двата пола, обясняващи основни особености на поведението им.

При решаването на логически задачи представителките на нежния пол “работят” най-вече с кората на мозъка си в предната му част - там се намират центровете за контрол на движението, емоциите и речта. Това според специалистите обяснява както високата емоционалност на жените, така и склонността им да вземат не логични, а чувствено-емоционални решения.

За сметка на това при мъжете центровете за вземане на логични решения са в много по-тясна връзка със зоните, отговорни за обработка на постъпващата информация - затова и при тях стремежът да се анализират нещата и после на базата на това да се вземат логично обосновани решения, е ясно изразен.

“В никакъв случай не правим извод, че жените имат по-ниски интелектуални способности или обратното”, казва един от авторите на изследването, професорът по психология Ричард Хайър, “но фактът си е факт - строежът на главния мозък при мъжете е принципно различен от този при жените. Дори мъжът и жената да решат една поставена пред тях задача еднакво ефективно, те ще използват за това съвсем различни алгоритми.”

Колко време да отделяме за сутрешни упражнения

Страница на Гергана АЛЕКСОВА

Оказва се, че здравият човек се нуждае само от двеминутно сутрешно раздвижване, за да не изгуби добрата си физическа форма. Това твърдят канадски учени, които са изследвали спортисти, разделени на три групи. Участниците от първата група са тренирали всеки ден по 2 часа, без да се напрягат, а от втората - по 10 минути дневно със средно физическо натоварване. Спортистите от третата група са отделяли на това занимание само 2 минути, но натоварването е било максимално.

Учените са сравнили равнището на потребление на кислород от мускулите на спортистите от трите групи. Оказва се, че този показател е почти еднакъв за всички, т.е. показателите за физическа форма при всички участници са еднакви.

Изследователите смятат, че ако всеки човек още от детството си е създал навика всяка сутрин да се натоварва физически добре в продължение на две минути, тогава болните хора биха били много по-малко.

На 4 очи

Цветелина Узунова:

Само истинският приятел може да се радва на успеха ти

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

На ЦВЕТЕЛИНА УЗУНОВА се гледа като на успял човек. И в това има смисъл, понеже постигнатото от нея е повече от убедително. Въпреки че започва журналистическата си кариера в националното радио, името ѝ става популярно, щом лицето ѝ се появи в "По света и у нас" на БНТ. Узунова става говорител на Симеон Сакскобургготски през 2001 година, а от 2006-а има своя компания за корпоративен PR.

Интервю на Радостина КОЛЕВА

□ *Какво ви мотивира навремето да работите с царя?*

- Първо това, че поканата беше лично от него. След 10 години като водеща на "По света и у нас", имах нужда от нещо по-различно като професионална изява. И му дойде времето, ако мога да перифразирам толкова популярната реплика на Симеон Сакскобургготски. През март 2001 г. ме покани да му помагам и така вече 9 години. За мен той е уникална личност, много е интересно да си в екипа му, не само защото го търсят известни хора и медии от цял свят. Той има невероятен опит - и житейски, и в сферата на висшата дипломация, и в частния сектор, преживял е толкова събития - много от тях са от значение за историята не само на България. За мен, като журналист и ПР консултант, това е предизвикателство.

□ *Какво си спомняте от годините в БНТ?*

- Всичко - и хубавите мигове, и трудностите. Аз всъщност не започнах от "По света и у нас". Първата ми поява на екран беше в съботното сутрешно предаване "Добро утро". Ако си спомняте, хората си навиваха часовниците, за да стават да гледат. Беше модерно, интересно. Бях водеща със Сашо Авджиев почти година, но се наложи да напусна, тъй като бях още студентка и трябваше да си завърша висшето образование в Софийския университет. Няколко месеца по-късно тогавашният директор Асен Агов настоя да се върна, но вече да представям новините. За мен целият този период беше време на адски много работа, защото паралелно с БНТ правех предаване и в първото частно радио "Експрес", водех много концерти, ревюта... Но това е трупане на опит, който с годините става безценен. Много неща научих и като отговорен редактор на предаването "Екип 4", което се излъчваше всяка вечер. Покани ме Иван Гарелов, който създаде и самото предаване. Воденето на новините, редакторската работа, репортерството - това са доста различни неща, нищо, че всичко е телевизия. За съжаление, наред с хубавите моменти, добре помня и отношението на политиците към БНТ. Но искрено се надявам това вече да е в миналото и нашите медии, особено обществените, по-успешно да отстояват обективността и независимостта си.

□ *Чувствате ли се активна като човек и успешна като жена?*

- Ами да, имам моя фирма за консултации в сферата на публичната комуникация и медиите, с екипа ми работим върху различни проекти. А и не ми е безразлично какво става в обществото ни. Не мога да си представя в днешно време човек да е безучастен, да стои в къщи, да се оплаква или да не прави необходимото, за да реализира мечтите си. Това не ми е присъщо. Затова нерядко се учудвам на млади хора, които са толкова апатични и не се вълнуват от нищо извън елементарните битови придобивки.

□ *Как решихте да отидете към PR-а?*

- За мен този преход беше закономерен. Познавайки добре и журналистическата работа, и институциите, не се колебах да поема такъв риск. Неслучайно казвам "риск". ПР-ът у нас все още е много нова професия. Да не говорим, че се появиха какви ли не псевдо ПР фирми и специалисти. Затова внимателно боравя с тези определения. Аз и моят екип помагаме на компании, организации и личности да изграждат своя стабилен авторитет в обществото. Защото това е важно за цялостното развитие на страната ни - да има нормален публичен диалог, позитивизъм, прозрачност и правила. В този процес ние - ПР експертите, сме медиаторите, свързващата нишка. Работата е много интересна, творческа най-вече, което мен силно ме привлича. Винаги съм харесвала хора с идеи, с оригинално мислене. ПР-ът е мястото, където тези идеи могат да се превърнат в реалност. Още по-важна става тази дейност, когато я пренесем в полето на политиката и държавните институции.

> **В днешно време май сме си поставили доста високи летви и ги надскачаме всекидневно**

□ *Коя е била най-важната ви мисия в живота дотук?*

- Мисия ли?! Това е много отговорна дума, за да я използваме с лека ръка, ако се абстрахираме от терминологията в популярното риалити шоу. Човек цял живот си задава въпроса за неговата мисия на Земята. Не знам колко хора успяват да стигнат до своята истина. Но все пак, за да ви отговоря, мисля, че основната мисия на всеки е да се развива като личност, ако има някакъв талант, независимо в коя сфера е. И, разбира се, да дарява обич. Това е най-ценното.

□ *Какъв е вариантът съвременната жена да се чувства щастлива?*

- Не мога да обобщя. Но знам, че понякога едно цвете може да преобърне деня ти, една красива дума, един смс. Понякога един поглед само, без да са нужни думи. Очите много говорят, стига човек да иска да чете в тях. Но това важи за жените от всички епохи. В днешно време май сме си поставили доста високи летви и ги надскачаме всекидневно. Сами не си даваме сметка колко отговорности носим. Затова, освен любовта, за съвременната жена е много важна и нейната професионална реализация, да се докаже като специалист, не само като нечия нежна половинка. Много успели жени показаха, че не е невъзможно да се случат и двете неща.

□ *Вслушвате ли се винаги в инстинктите си?*

- В интуицията, бих казала. Доверявам ѝ се често и се оказва, че не бъркам. Особено що се отнася до приятели, партньори в бизнеса, колеги. С годините някои наричат интуицията в работата рутина. Може и така да е. Важното е, че помага.

□ *Тръгвате ли на трудни битки?*

- Понякога се налага, дори да не искам. Но пък ги приемам като изпитание, предизвикателство, от което гледам да извлека поуките.

□ *Имате ли време за женски капризи?*

- Разбира се. Не бих ги нарекла обаче капризи. В моята приятелска компания по-скоро се шегуваме, че си се "награждаваме" с разни такива неща, защото заслужаваме - спа процедури, шопинг. Нормално е.

□ *Как си създавате уют?*

- По много начини. Обичам в дома да има интересни картини. В хола съм закачила едно истинско бижу - творба на художника Николай Маринов, който е мой близък приятел. Това е обработен от него капак на старинна ракла, превърнат в уникална картина. Творбата е от изложбата му "Корени". Брат ми донесе подарък от Божи гроб една прекрасна икона, която последно закачих. Пианото също прави особена атмосфера, защото е свързано с най-великото изкуство - музиката. Снимки в рамки, пластики, красиви старинни лампи, свещници... това са все неща, които обичам и нареждам в дома си. Не харесвам съвременните мебели с техните скучни форми. Обичам ретростила. Той е много по-изискан и създава много по-голям уют.

□ *Рекламирали ли са ви по лош начин?*

- Намеквате за жълтата преса?! Да, случвало се е да пишат какво ли не. От това страдат най-вече родителите, близките хора, защото те са извън моята професионална сфера и не могат да разберат кому са нужни тези интриги. Но, за съжаление, това е част от цената да си публична личност. Ако имаше ясни правила, може би нещата щяха да са по-различни. Да се надяваме, че и това ще стане някой ден така, както е в Европа.

□ *Страдате ли по стари приятелства?*

- Изкушавате ме да цитирам една позната поетеса Ани Джаджева, която преди години написа "Измъчват ме тези, които не срещнах". Не страдам за стари приятелства, а по-скоро за тези, на които по една или друга причина не е бил даден шанс да се развият във времето. Аз обичам да изучавам хората, характерите им, реакциите в различни ситуации. Обикновено старите приятелства са калени в какви ли не изпитания и трудно се прекъсват, ако не е станало нещо особено сериозно. Държа много на приятелите-ветерани, ако мога така да ги нарека, но това не изключва и новите приятелства. Само дето динамиката на ежедневието ни вече е такава, че няма време да ги изпитваме с години. От самото начало си личи дали ще се сприятелиш с някого, или този човек те търси само конюнктурно, което ми се е случвало, за съжаление. Смятам, че едно приятелство трябва да се цени, да се отглежда като нежно цвете. Иначе, ако човек вече не е в приятелския ми кръг, то значи е имало защо да излезе оттам и не си струва да се връщам назад.

□ *Има ли женско приятелство?*

- Да, аз продължавам да вярвам в това, въпреки че съдбата ме е опровергавала. Но имам няколко верни приятелки, приятели - също. Това са хора, на които знам, че мога да разчитам не само в труден момент. По принцип не обичам да се оплаквам и да ангажирам хората около мен с проблемите си. По-често се случва аз да съм рамото, на което те "плачат". Всъщност проверката на приятелството е тогава, когато ти върви. Защото само истинският приятел има силата да се радва от сърце на твоя успех.

> **Измъчват ме тези, които не срещнах**
>
> *Ани Джаджева*

Вицариете

Полезно е да знаете:
За да кажеш историческа фраза, трябва да бъдеш историческа личност.

☺

Между алкохолици:
- Моята жена ще стане много умна!
- Защо?
- Защото днес изпих парите от телевизора и сега по цял ден ще чете книги.

☺

Някакъв човек отишъл при врачка и я попитал:
- Снощи сънувах Бил Гейтс. Кажете ми, това на пари ли е или на вирус в компютъра?

☺

В купето на влака напорист ухажор седи срещу госпожица, която мълчи през цялото време.
- Госпожице, защо мълчите през цялото време? - пита ухажорът.
- Иска ми се, мълча си! - отговаря капризно тя.
- Иска ти се, а си мълчиш? - удивява се ухажорът.

☺

Футболен съдия споделя:
- Жената е като футболист: лежи, пъшка, а ти се чудиш дали симулира или не.

☺

- Паоло, знаеш ли какво е безопасен секс?
- Да! Когато си поканиш на гости някоя хубавица, жена ти да е на гости при майка си в провинцията!

☺

Български футбол:
По време на снощния мач полицията е задържала фенове, които са се опитали да прескочат оградата на стадиона.
За наказание нарушителите са върнати обратно на стадиона, за да догледат мача.

☺

Има само две велики математически задачи, които са неоспорими.
Първата - това е Великата Теорема на Ферми. Тя е окончателно доказана.
До днес обаче остава недоказана Втората Велика Теорема:
"При произволен брой чифтове чорапи, пуснати в пералнята, броят на извадените след прането чорапи винаги е нечетен".

☺

Срещнали се след дълги години двама съученици.
Единият - преуспял бизнесмен - показва на приятеля си къщата си. Огромна къща, широк двор, приличен басейн, три коли в гаража...
- Добре де, откъде толкова пари?
- Бизнес, Саше, бизнес! Произвеждам и продавам търсена стока!
- И какво произвеждаш?
- Презервативи. Харчат се като топъл хляб! В момента съм нещо като презервативен крал!
В този момент гостът съзира на полянката пред къщата нещо като детска градинка.
- Е, виждам, че и семейството ти е щастливо. Толкова много деца...
- Къде? Какви деца? А, тези... Е, това са рекламации на клиенти, разбираш...

☺

Новини от селското стопанство:
Вчера фермерът Дрангаров объркал плюса и минуса в електрическата инсталация на кравефермата си.
Когато включил доилния агрегат, надоеното вчера мляко било отново напомпано в кравите-рекордьорки...

☺

Живяло си щастливо едно семейство, докато в апартамента им се населял роднина - някакъв чичо. Голяма гад се оказал чичото - от всичко бил недоволен, все мрънкал и искал да му обръщат внимание.
Семейството обаче било деликатно и търпяло.
Минали години, старият досадник взел, че умрял. На връщане от погребението мъжът казал на жена си:
- Сега вече мога да ти призная, скъпа, че ако не те обичах така, тоя твой чичо отдавна щях да го изхвърля.
Жената едва не пада от изненада:
- Как? Моят чичо? Аз си мислех, че е твой...

☺

Двама вегетарианци седят в кафене.
Идва келнерът.
- Какво ще обичате?
- Доматен сок - поръчва единият.
- Нима ще пиеш кръв от мъртви домати?

☺

В училище учителят честити Коледа и Нова година. Той пита децата какво искат да стане на Коледа. Иван казва:
- Аз искам да получа шестица на теста по математика.
Учителят:
- Дано. Само на Коледа стават чудеса!

☺

- Как да разделим пет картофа на шест души?
- Да направим пюре!

☺

Жена на богаташ казва на мъжа си:
- Скъпи, помниш ли онова твоето старото сако, скъсаното?
- Е?
- Подарих го на един просяк.
- Ти имаш ли акъл, ма? Сега с какво ще ходя в данъчното?

☺

От най-ранно детство не ми върви с жените. Като бях кърмаче, даже родната ми майка не ми даваше гърдите си. Казваше ми:
- Аз много те обичам, разбира се, но хайде да бъдем просто приятели!

☺

В затвора затворниците играели на белот и много се биели. Директорът забранил всички игри на карти и разрешил да се играе само шах.
Минал след известно време да чуе покрай килиите какво става и чува разговор от една килия:
- Шах, шах, шах, две пешки метър и валат!

☺

Между лекари:
- Лекувах болния от язва, а аутопсията установи, че било апандисит.
- Това е нищо. Аз цял месец лекувах един от жълтеница, а се оказа, че е китаец.

☺

- Значи обвиняемият ви е нарекъл глупак?
- Да, в общи линии.
- Как така "в общи линии"?
- Ами каза го заобиколно - "интелектуално двамата с вас сме на едно ниво".

☺

Студент по ветеринарна медицина влиза на изпит и професорът му задава следния въпрос:
- Може ли да се направи аборт на крава?
Студентът много се замислил и професорът, като видял това, му казал да излезе навън в коридора да си помисли и като се сети да се върне и да му отговори. Студентът излязъл и тръгнал да се разхожда по коридора много умислен. По пътя си срещнал един негов приятел, който го попитал за какво се е замислил:
- Абе, мисля си, дали може да се направи аборт на крава?
- Ей, майна, в какво си се забъркал, бе!

☺

Знаете ли защо Бойко Борисов никога не влиза в църквата? Защото много се ядосвал, че там все още няма негови икони.

☺

Пътешествал някакъв кораб по света и когато стигнал до един остров в дивите морета, един от моряците изчезнал.
- Сигурно канибалите са го хванали и са го изяли - казали си другите моряци и изчезнали.
След време пак попаднали на острова, но този път моряците хванали и тях. Сложили го в казана, разпалили огъня и започнали да подскачат в кръг около тях и да пеят трапезни песни.
Гледат моряците - единият от диваците е бял. Вгледали се още по-добре - бил техният изчезнал другар. Капитанът му прошепнал:
- Ей, Джо, това ти ли си? Помогни ни!
- Аз съм - казал Джо.- Обаче съм много гладен.

☺

Говорят си двама приятели и единият се оплаква:
- Отидох вчера в кръчмата да пийна нещо. Обаче барманът направо ме обиди - даде ми една бира, жива водица...
- И ти какво?
- Ами преглътнах обидата...

☺

Двама музиканти обсъждат свой колега:
- Чу ли, че Петров изнесъл концерт за гладуващите в Африка?
- Добре е направил. Нека разберат, че има неща по-страшни от глада.

☺

Лорд Джон казва на слугата си:
- Джеймс, донеси ми рояла от хола!
- Ще свирите ли, милорд?
- Не, забравих си пурата върху него.

☺

Руският министър на отбраната казва на подчинените си:
- Американците ни предлагат да ни помогнат в разоръжаването. Искат да им изпратим половината си танкове да ги нарежат и претопят на техни разноски.
- Е, няма лошо...
- Ама май е по-добре да им пратим ракетите.
- Защо?
- Ами на танковете трябва да им плащаме транспорта, а ракетите ще ги засилим на собствен ход.

☺

- Извинете, вие ли сте Ибрахимкарадурумодрихалилбегович?
- Не, аз съм Коен.
- По дяволите! Винаги ги бъркам тези две фамилии!

☺

Баща се кара на сина си:
- Стига си се оплаквал, че нямаш пари, бе! Вземи да направиш нещо, намери си някаква работа! Аз например, като бях на твоите години, ходех нощем да разтоварвам вагони на гарата. Докато не ме хванаха...

☺

Двама интернет-маниаци си говорят:
- Какво става, как си?
- Уф, имам мускулна треска на пръстите...
- Защо?
- Абе снощи се засякохме с едни приятели в един чат, до сутринта пяхме песни...

☺

Позвъняване посред нощ в изтрезвителя:
- Докараха ли при вас Иванов?
- Не са.
- Няма и да го докарат, днес си поркам у дома!

☺

Исус Христос ходи по водата - все едно по суша.
След него всичките дванадесет апостоли - и те като по суша, само Петър гази до коленете във вода.
И пита той Исус:
- Исусе, защо всички ходят като по суша, само аз газя до коленете във вода?
Исус се обърнал, погледнал го гневно, нищо не казал и продължил.
Появили се съмнения в душата на Петър и той започнал да гази още по-дълбоко. Пак се обърнал към Исус:
- Исусе, защо всички...
- Не се прави на интересен, Петре! - прекъснал го Исус. - Не виждаш ли къде е пътечката, толкова ли не можеш да ходиш по камъните като останалите?

☺

Знаете ли, че:
Когато мъж подарява цветя - това е импулс, но когато непозната жена пъшка в телефонната ви слушалка, това са 12 импулса в минута.

☺

В болницата:
- Докторе, а не може ли да ме пратите в реанимацията?
- Болния, не се занимавайте със самолечение. Щом съм казал в моргата, значи в моргата!

☺

Седят си две блондинки и обсъждат теорията на елементарните частици. Изведнъж едната казва:
- Ш-ш-ш-т! Идва някакъв мъж. Давай да говорим за козметика.

☺

Знаете ли, че:
Най-важното е жената да е интелигентна и хубава, няма нищо, че е много богата.

☺

- Чия е тази банкнота?
- Моя.
- Жалко. А толкова прилича на моята...

☺

Той:
- Всеки път, когато ми се усмихнете, ми се ще да дойдете при мен!
Тя:
- О, още един ласкател!
Той:
- Не, зъболекар!

☺

- Елза ме покани на рождения си ден.
- Не отивай! Когато миналата година запали свещите на тортата, те бяха толкова много, че половината от гостите припаднаха от жега!

☺

- Колко съм нещастна! Вчера той се е оженил за друга! - плаче измамена девойка.
- Не плачи, мила - успокоява я леля й. - Щастливата любов завършва още по-зле!

Вицариете

Еврокласици

МОРО АЛ- ИТАЛИЯ

- ПАК ЗАКЪСНЯ!

ДОБРА НОВИНА

НОВА МЕТОДИКА ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ ВЕЩАЕ ГОЛЯМ СКОК НА БРУТНИЯ ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ДОГОДИНА.

Пардон

ОЩЕ ПО-ДОБРА НОВИНА

УВЕЛИЧЕНИЕТО НА ПЕНСИИТЕ - ВЕДНАГА СЛЕД КРАЯ НА СВЕТА ПО КАЛЕНДАРА НА МАИТЕ!

ОГЛЕДАЛОТО И РУСАТА ПЛИТКА

Божидар ТОМОВ

В сладкарницата, където се събираме група приятели, един си изпусна чашата, тя се счупи и келнерката го нарече вандалин. Нашият човек отвърна, че според българската езикова практика е по-правилно да се каже вандал. Това първо. И второ - вандалът унищожава ценности, а каква ценност е една празна чаша? Тъй се оформи и нашата тема на деня - за вандалите.

Един се похвали, че в рода си има вандал - дядо му. Той бил там през Първата световна. Влязъл с българските войски, разходил се, видял лъскав хотел, влязъл и в него. А там - кристални полилеи, килими с косъм до над глезените, голи пълнички жени, изрисувани по тавана, а в дъното на салона Ц огледало. Венецианско. И дядо ми се видял в него. Мръсен, небръснат, с опърпана шинела. И се надигнала у него вандалщината, свалил пушката от рамото си и праснал с приклада огледалото. Не, казахме ние, не е бил вандал дядо ти, а онези, дето са го вдигнали от селото му и са го засилили по фронтовете. И аз, продължи внукът на вандала, след години попаднах в Букурещ и се отбих в този хотел с мисълта да платя огледалото, но там имаше поставено ново. И над него надпис "Са траяска 1 май", "Да живее 1 май" по нашему. И се отказах да плащам за счупеното, а си поръчах на бара едно голямо питие.

Това са стари работи, не го взимай навътре. Все пак нали си им направил оборот с питието - намеси се втори наш приятел. Защото аз съм бил вандал през ученическите си години. Седеше на чина пред мен едно хубаво момиче и аз веднъж от нямане какво да правя в час му отрязах с ножичка разкошната руса плитка. Така вандалски ме биха после къщи, че отидох и счупих с камък прозореца на класната. Това не беше вече вандализъм, тъй като прозорецът не представляваше никаква ценност, а плитката на момичето... ех, плитката на момичето... Айде стига бе - възкликна някой от компанията - и ти си спомняш някаква мърлява плитка толкова години? Другият внезапно се изправи и каза рязко: Стани и бъди мъж! Ти току-що обиди косата на жена ми. Стани и се бий. Онзи не стана, а заяви, че в компанията не бива да допускаме хора, които се женят за първото попаднало им момиче с руса плитка, която пък е отишло под венчило, така се изрази, с първия попаднал идиот. Нареченият идиот замахна и размаза носа на онзи, бликна кръв, ние не тръгнахме да се намесваме, а почнахме да обсъждаме - разбиването на нечий нос вандалски акт ли е или не, решихме, че не е, понеже носът на никого от нас не представлява нито историческа, още по-малко културна ценност.

Ето как понякога завършват в нашата сладкарница споровете по исторически, езикови и всякакви други въпроси.

ТЕ СА НАВСЯКЪДЕ

Петър ПОПОВ

Не смятайте, че вандалите обитават предимно стадионите.

Вандалите са навсякъде!

Един от тях, вече тийнейджър, живее под моя апартамент. Вече седем години родителите му го тикат към пианото и той, музикалният мъченик, седем години репетира по четири часа дневно елементарен етюд за пиано. Един и същ всички ден! Изпълнява го с виртуозността на оксиженист, когото си накарал да пее "Аве Мария..." Всички в блока страдаме, но музикалният вандал не спира, защото мама и тате дават пари за уроци на скъп учител и искат детето им да стане звезда на концертния подиум.

И с друг вандал от днешното модерно време ще дам пример. Той е литературен вандал. Стойчо, бивш сержант, днес от резерва. От пет години е охранител и за да не се побърка от скука в дългите нощни дежурства, започна да пише стихотворения. По килограм на смяна. И обикаля редакциите. И понеже те не му обръщат внимание, направо започна да издава стихосбирки със собствени средства. Рецитира наизуст свои творби в кварталния клуб "Мастика" пред почитателите на това питие. Иска Стойчо един ден баснite му да се появят в читанките та внуците му да кажат след време:"Я, дядо не бил само сержант и пияндур, ами и поет!..." Да се гордеят с него един вид!

В отсрещния блок срещу нас се пръкна друг вандал - Трендафил. Той догодина ще бъде абитуриент, но има забрана, май от лекарите, да не учи нищо, а по цял ден да пуска на "МАХ" песента "Гаси тока, върти ключа, виж какво ще ти се случи". Тази чалга, пускана на отворен прозорец по стотина пъти на ден, вече обърка дишането на съседите и те започнаха да гледат с кръстосани очи. Някои си продадоха апартаментите и заживяха в други, отдалечени квартали.

Та за съвсем нов вид вандали и съвсем нова вандалщина със силно променена естетика можем да говорим вече.

Нали времената ни вече са нови, европейски и демократични, та и това ни се случи...

вандали

Лазар КОЦЕВ

РЕЦЕНЗИЯ ЗА ГЕРБ КАТО ЗДРАВЕОХРАНИТЕЛ

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

УЧЕНИ ОТ САЩ СЪЗДАЛИ ИЗКУСТВЕН ЖИВОТ! ЧЕ НАШИЯТ ДА НЕ БИ ДА Е ЕСТЕСТВЕН?

ДЯНКОВ: ПОЛОВИНАТА ДЪРЖАВНИ СЛУЖИТЕЛИ ТРЯБВА ДА БЪДАТ СЪКРАТЕНИ! ОСТАНАЛИТЕ СА ИЗЛИШНИ!

ГОСПОД ОТКАЗВА ТРИНАДЕСЕТА ПЕНСИЯ ЗА КОЛЕДА!

ЛЕКА КОЛА БЛЪСНА КАРУЦА, ШОФЬОРЪТ СЕ ПРИДВИЖВА ДО БОЛНИЦАТА НА КОН.

БИОПРОГНОЗА: МАЛКО ОСТАНА!

ПРЕМИЕРЪТ: НАПРАВИЛИ СМЕ ПОВЕЧЕ, ОТКОЛКОТО БЕШЕ ВЪЗМОЖНО. МИСЛЯ, ЧЕ Е ПРЕДОСТАТЪЧНО!

ПОРТФЕЙЛ СЕ ГРЪМНА ПРЕД НОВОГОДИШНА ОФЕРТА!

Крум БАКАЛОВ

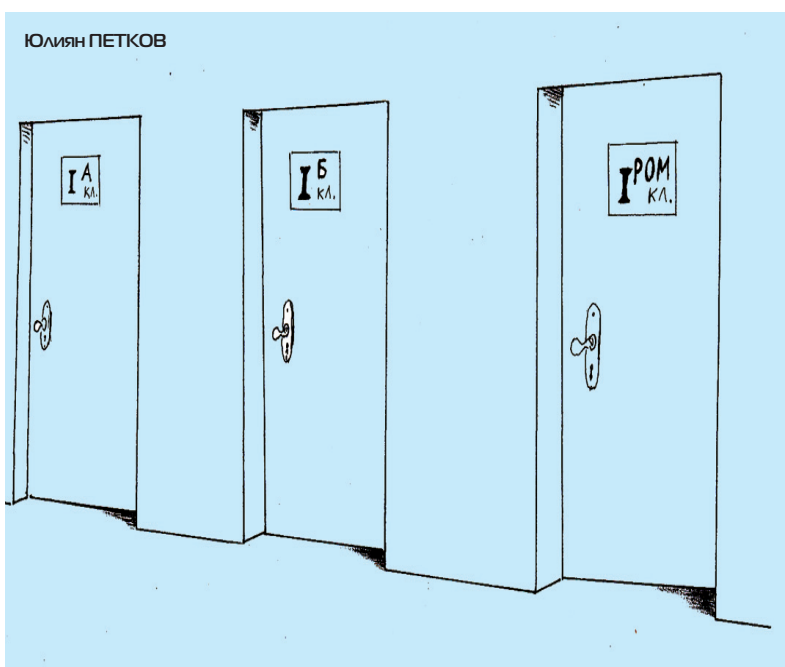
ТРЕВОГА

"Мои", "твои", "наши", "ваши" - станали са едни каши...

КАДРОВА

В устата беше червен - в сърцето - бизнесмен...

Юлиян ПЕТКОВ

БЪЛГАРСКИ ЕТНИЧЕСКИ МОДЕЛ В ОБРАЗОВАНИЕТО

Аз и ние или Кои ще ходят на Хаваите?

По природа българинът е индивидуалист. Не обича той колективните работи. Негов пример за подражание е вълкът, който имал дебел врат, понеже сам си вършел работата.

Когато обаче въпросът опре до някаква беля, до нещо лошо, неприятно и с отрицателни последици, нашенецът моментално придобива силно изразено чувство за колективизъм и желание за съавторство. Нали си спомняте гостуването на Бай Ганьо у Иречек? "Пардон! Оцапахме бохчата!" Не оцапах, а оцапахме! Макар че домакинът няма никакво участие в оцапването!

Спомнете си и колко пъти сте чували: "Леле, леле, каква я оплескахме!" Тази фраза обикновено я произнася именно човекът, който сам, без чужда помощ и чуждо участие "я е оплескал". Или някой казва: "Снощи така се отцепихме!" В деветдесет и девет на сто от случаите само той от компанията се е отцепил, само той е играл кючек върху масата, само той е полагал морна глава в салатата, но на следващия ден: "Майко мила, как се отцепихме!"

При представителите на някои професии това перверзно чувство за колективизъм е особено силно развито.

Например - адвокатите. Адвокатът казва: "Трябва да платиме на еди-кого си!" Може и да не уточни на кого, но винаги "платиме", винаги множествено число! При което и през ум не му минава да участва в плащането. Той само дава идеята, а плащането е работа на клиента.

Същото е при лекарите. Минава сутрин докторът на визитация из стаите и бодро пита някой от пациентите: "Как сме днес, как сме? Имаме ли температура?" или пък се учудва не по-малко бодро: "Ау-у, как сме се подули, ау-у какви инфилтрати сме направили!" Да уточняваме ли, че той нито се е подул, нито има температура? Тези неприятности са отредени за пациента, а не за жизнерадостния Ескулап.

Най-неприятно е множественото число обаче, когато го използват политиците. Политикът обикновено ни убеждава, че трябва да спечелим изборите, това - първо, а пък после, ех, после!... После ще се преборим с мафията, ще озаптим инфлацията, ще възродим производството, ще забогатеем и ще летуваме на Хаваите! Само че за себе си той оставя спечелването на изборите, забогатяването и Хаваите, а за нас - мафията, инфлацията и производството!

Е, хубави ли са тия работи? - както казваше бай Коста от Лясковец. И изобщо, не ви ли писна от подобен род съавторство? На мен лично - да!

ПЕГАС

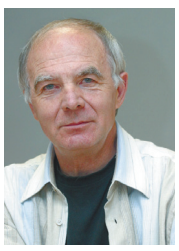
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 13 НОЕМВРИ 2010, БРОЙ 262

От редактора

Защо интелигенцията си трае и мълчи?

Борис ДАНКОВ

...Това пита проф. д-р Чавдар Добрев в "братска" газета, след като нищи надълго, нашироко и надълбоко причините за погрома на днешните ни управници върху българската наука, образование и култура. Къде се корени конформизмът на българската интелигенция? - пита се професорът и за да си отговори, привежда какви ли не случаи и примери от литературната и театралната класика.

Ама как може? Защо Божидар Димитров като "Бойков министър" е "безропотен като агне"? По каква причина иначе "добрият театрален директор" полковник Митко Тодоров днес изпълнява функциите на "културен терминатор"? Поради що синчето на "антифашиста" Симеон Игнатов като просветен министър се държи сякаш е "селски стражар"? Защо е нужно "прекрасният скулптор" и иначе "свободолюбив човек" Вежи Рашидов да се превърне в "елементарен инструмент" на Бойко Борисов, Симеон Дянков и компания?...

На тебе ли, уважаеми професоре, трябва да ти се обяснява къде и в какво се корени конформизмът на българската интелигенция? И защо тя си трае и мълчи, макар да вижда, че работите в държавата ни (не само в науката, образованието и културата) не отиват на добре?

Ами трае си, защото в нея е скалпирано социалното чувство, а тя е превърната в безформена отчаяна маса от лумпени и слагачи, от празни гърдорковци и надъхани акъллии, махленски оплаквачки. Трае си, понеже у нас всеки се спасява поединично, а се стреми да води бащина дружина поотделно. Пасува си, тъй като са се нароили партии и партийки, граждански движения и движенийца, кръгове и кръгчета... Спотайва се, защото всеки вика "Аман-заман", а никой не казва "Как". Във всеки случай - не с театрални скечове и дрънкане на празни тенджери и тигани, с преливане от пусто в празно. На тебе ли, професоре, да ти казвам как.

ЮБИЛЕЙ

200 години от рождението на Захарий Зограф

В сряда в Националната художествена галерия се открива голяма изложба, посветена на 200-годишнината от рождението на Захарий Зограф, научи ДУМА. В уникалната експозиция ще бъдат подредени едни от най-значителните творби на именития български възрожденец и предвестник на съвременното българско изкуство.

В НХГ се пази графичният архив на художника, откупен от неговите наследници през 1939 г. заедно с емблематичния "Автопортрет", който е най-високо оценената живописна творба в колекцията на галерията. В нея се включва и най-ранната, най-голямата и най-значителна у нас сбирка от европейски гравюри - близо 1000 листа. Но най-ценното в графичния архив на Захарий Зограф си остават неговите собствени рисунки, които ще могат да бъдат видени от ценителите на изкуството.

Сред най-ранните известни работи на Захарий Зограф са неговите икони от 1830 и 1831 г. От 1838-1839 г. са етюдите на твореца, първите му опити в светското изкуство, което той прави под влиянието на пътуващи френски художници в Пловдив.

В юбилейната експозиция ще бъдат показани и репродукции от стенописите на големия майстор: "Страшният съд","Притча за богатия и бедния Лазар", "Колелото на живота" и др.

Изложбата ще продължи до края на януари 2011 г.

АНТИКИ

Културното наследство идва в университета

Учебният музей на Нов български университет откри нова изложба "Културната следа" в рамките на музейната мрежа. Невероятни по своето качество артефакти, открити в Хасковския регион, се показват за пръв път пред публика. В изложбата са включени 140 шедьовъра: праисторически съдове, идоли и златни апликации, калъпи, оръжия, керамика от бронзовата епоха; богата колекция от керамика, оръжия и украшения на коня от разцвета на тракийската култура, а оброчни статуетки на божества, сребърни и стъклени съдове разкриват културата от римско време.

Подборът на експонатите от Хасковския исторически музей е осъществен от специалисти на музея и НБУ. Целта на експозицията е да покаже развитието на художествената култура в региона, както и разкриването и опазването на археологическите находки от регионалния музей в Хасково. Студентите получават възможността да се запознаят с цялата изследователска проблематика от находката до експоната чрез личното си участие в подреждането и оформянето на изложбата.

Глинена лампа с изображение на богинята Атина от колекцията на изложбата "Културна следа" на учебния музей в НБУ

Посетителят е облекчен от подробния каталог (дело на Ирко Петров), както и от многоцветните дипляни, съпровождащи изложбата. Организаторите са вложили огромен труд при създаването на експозицията. Но той се изкупва от ползата за образованието на студентите. Интересът към тази културна проява е обясним: за пръв път учебен музей на университет се ангажира с толкова мащабна като замисъл и реализация изложба.

ПОКАНА

Трима художници рисуват за издателство „Захарий Стоянов"

В понеделник от 14 часа Любен Зидаров, Борислав Стоев и Светлин Русев ще открият свое пано в издателство "Захарий Стоянов", ул. "Боян Дамянов" 7. То е резултат на творческо сътрудничество между тримата големи съвременни български художници. В три триъгълни форми всеки от тях е изрисувал своето личностно послание към творците.

Проф. Любен Зидаров

Акад. Светлин Русев

Проф. Борислав Стоев

"Бъдете будни!" е озаглавил художническото си "лого" акад. Светлин Русев, пресъздавайки някои от своите познати персонажи. "Човешката вселена" е изрисувал проф. Любен Зидаров, а проф. Борислав Стоев - "Дон Кихот и Санчо Панса", с посланието "Свободата е над всичко!". Към пано то са изрисувани и отворени книги, в които известни български писатели и интелектуалци ще впишат своите автографи и посвещения за читателите на издателството.

Същия ден от 14 часа в кафене "Мико" (в същата сграда) ще се открие изложба на Любен Зидаров и ще бъдат представени двата негови албума "Акварели" и "Автопортрети".

АФИШ

„Българе" ще пеят и танцуват в Операта

Албена Вескова, емблематичната изпълнителка на спектакъла "Албена"

В понеделник от 19 часа ансамбъл "Българе" ще представи на сцената на Софийската опера своя трети спектакъл "Албена". След "Това е България" и "България през вековете" певците и танцьорите от известната формация ще излязат със своята не по-малко зрелищна композиция с участието на солистката на ансамбъла - Албена Вескова, покорила публиката с темпераментните си фолклорни и авторски песни от Родопите, Добруджа, Тракия и Македония.

На сцената на Софийската опера любителите на фолклорното изкуство ще могат да чуят и видят още родопския певец Любомир Петов, трио "The Unique voices", гайдаря Веселин Кузмов, каваджията Владимир Величков и цигуларя Атанас Славов - Мравчо.

Изключителен акцент в цялостната композиция на "Албена" ще са женският варненски танц и хорото на три ката. Най-атрактивната част на спектакъла ще бъде "Надиграването на най-добрите танцьори на България", чийто победител се определя с аплодисментите на публиката. Музиката на това танцово шоу е на композитора Цветан Цветков, с участието на автора на спектакъла Христо Димитров.

Малка изненада за публката ще е присъствието в спектакъла и на примабалерината на Националната опера и балет Веса Тонова и нейните партньори.

Поезия

Нови стихове от Николай Милчев

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Бяло

По-бяло от легло на ескимос
е цветето, в което спи росата.
Подухва вятър... Капка и въпрос
изящно се допълват в тишината.

Райско време

Над рая също пада сняг,
но ангелите няма да повярват.
Кристални щъркели от крак на крак
премигват, без да хвърлят сянка.

Тук всичко е с цвета на албинос.
Единствено с оранжево звучене
е трепкащият в залеза въпрос -
дали във бяло сме благословени?

Къщата на мама

Колко кутии зелен тебешир
трябват за двора, потънал в чемшир?
Толкова хубав - сякаш рисуван,
къпан и кадрен, от бебе сънуван.

Дворът е хубав, защото пътека
води направо в къщата мека.
Тя се разтапя от радост и тича...
Господи, всичко на мама прилича!

Страх

Понякога вселената се плаши
от вик на пеперуда.
Страхът й капе в тънки чаши -
бял и учуден.

Върба

Със своето водно съзнание
и силно зелен характер
върбата е състояние
за извънземни контакти.

Все пак тя е конкретна
и от листа направена,
щом сянката си наметна
върху звезда забравена.

НИКОЛАЙ МИЛЧЕВ е роден през 1958 г. в Плевен. Завършва гимназия в Ловеч, след което продължава образованието си във Великотърновския университет "Св.св. Кирил и Методий".

Автор е на няколко поетични книги, сред които "Лирика", "Случайно и определено", "Бяла залисия" (1993), "Изневиделица", "Пейзажи с Лолита", "Очи широколистни", "Мокра светлина", "Петел от малинов пейзаж". Автор е на стихове за деца, на текстове за детски песни и на детския мюзикъл "Таласъми без налъми". Водил е предаването "Поетична сряда" в Телевизия 2001, където е представил над 50 млади автори. Носител е на национални литературни награди - за студентско творчество (Шумен, 1982), наградата Николай Хрелков, наградата на СБП за детско-юношеска поезия (1995), лауреат е на конкурса "Златен ланец" на в. "Труд". Член е на СБП.

Многоточие

Докато слизам призори от Вежен,
аз мога с миглите си да порежа
трептение в ухото на кошута,
която спи и тишината слуша.

Порязано, трептението стихна.
Сънят се сепна. Облаче поникна -
прохладно кихна и с копитца скочи
в забравено от Бога многоточие.

Невидим страх

Прашинка е, а страшно ми тежи.
Прашинката е сън на Хималаи.
И този стих без мен ще продължи
сред безтегловност да кръжи замаян.

Изгубих го, както се губи пух,
както се губи дъх на молекула.
Добре, че мравката с прозрачен слух
от Космоса душата му е чула.

Белетристика

Крем Калиопа

До към осемнайсет виждаш в света някаква хармония. Чувстваш я с кожата си. Сигурно е от дълбокия сън, сигурно защото очите ти още се чудят, а мозъкът ти вижда отвъд обясненията. Остава само да си подредиш думите, да се прокраднеш в разговорите на другите и тихите ти думи да бъдат чути. Звучи просто, нали. Пробвам. Подреждам си думите. Казвам неща, нагарчащи от философска интоксикация, обаче никой нищо не чува. Мигат неразбиращо. Всички са си наврели айподите в ушите. Не ме занимавай, кимат в такт, аз слушам тая група, тя е по-интересна от теб. Тая група, хал хабер си няма от теб, що ги слушаш, а? Пробвай викат, пробвай. Ей тия, направо къртят. Кво къртят, чудя се. Абе къртят не е глагол бе, къртят е степенуване. Чуй ги, стига си плямпал.

Хубаво, реших да ги чуя. Източих албума и дните тръгнаха странно. Нищо и никаква музика, а времето колабира и денят става сън. Слушаш няколко часа и светът се изкривява. Нещо не е в ред. Трябва да има ред, мисля си, като това например, като станеш, да си намериш дрехите, случките да стават една по една, да не бързат да се превръщат в странни събития, а музиката да не обърква деня. Но всичко е възможно. Ушите са най-слабо ползваният орган. Ушите са авариен изход към неподозираното. Толкова бийт, толкова емоции могат да влязат оттам, че разумът се настанява извън мозъка. Става летлив, става дори щастлив, уплашен, става неуверен в себе си, понякога заеква или се възхищава прекале-е-ено, флегматично дълго. Чува цветове. Лети и диша. Глухите са по-тъжни от слепите, знаете ли? По-тъжни са - това е научен факт.

Та онзи албум, за който става дума... не го зареждайте. За нищо на света. Не го давайте на приятели, дори на враговете не го давайте.

Психарски албум, транс. Цял ден може да слушаш и всеки път чуваш нещо ново. Мозъкът ти чува неща, несъществували преди. Нови мисли ти влизат, все едно един сателит работи само за теб. Най-добре да слушаш полузаспал. Но, не и по улиците, по улиците е малко опасно, пробвал съм.

Албума е фри, обаче го слушате на ваша отговорност. Така пише в сайта. После с дребни букви - забележка: Ние не отговаряме за това, което ще ви се случи. Рекламни трикове всякакви, помислих си и го дърпнах. Аз по принцип не чета дребните букви. Продукта не е съставките, нито последствията, нито бомбастичния словоред на копирайтъра. Продукта е това, което се случва, като скъсаш опаковката.

Тоя продукт обаче скъса моята опаковка. Пробви ме. Капки от мен могат да се видят с ултравиолетова лампа по всичките ми обичайни маршрути.

Не знам защо толкова дълго слушах албума, защо се залепих за него и го пусках пак и пак. Първата нощ заспах със слушалките. Албумът пуснат на лууп утъпка пътечка, пренесе си строителни материали и за една нощ си направи дом някъде в слуховия ми център. После този дом стана контролна кула. Слабичка, пренебрежимо малка, нищожна. Един център на тежест в мъгливия свят на представите.

Нещо пропълзя по мен. Цяла нощ като насекомо лази по кожата ми. Опитвам се в просъница да го отстраня. Движи се нелогично. Тръгва нанякъде, спира. После пак се появява там, където е било и тръгва в друга посока. Лазенето е като мравка, като някаква двоумяща се буболечка. Не е нещо едро, затова се опитвам да спя. Идва ми да я цапна и сутринта да я намеря размазана някъде по кожата ми, но не правя така. Ставам, паля лампата, свалям пижамата и търся буболечката. Не я намирам. Това е нещо толкова дребно и нищожно, че не ми пречи особено. С него може да се живее. Появява се понякога нощем. Тик в съня. Някаква динамична тактилна илюзия. Едно нищо, което ти лази по кожата и не иска нищо. Или... откъде да знам, иска сигурно да си пусна пак оная песен. Третата поред - там между звуците, не съвсем ясно, понякога чувам: времето пълзи по кожата/ гъди-гъди, вече те сърби, после скрач, а след това се чува: купете си крем Калиопа. Друг път не чувам нищо. Само електронните звуци. Докато слушам парчето нищо не ме сърби. Готов съм да се унеса и да заспя - няколко пъти вече е ставало. Прилича на бавен припадък. Grand mal, но адски бавен, все едно най-бавният човек се прозява и го прави толкова продължително, че забравя кой е и накъде е тръгнал.

Една вечер, преди да се прибера и преди онова нещо да почне да ме лази, влизам в една аптека и казвам:

- Дайте ми крем против сърбеж.
- От какво е сърбежът.
- От насекомо.
- Какво насекомо.
- Де да го знам.
- Все пак?!
- Нещо като мравка... абе, невидимо е.

Аптекарката ме поглежда съчувствено:

- Крем Калиопа, може би - усмихва се майчински. Отваря чекмеджето пред себе си и ми подава крема. - Много го купуват напоследък.

Слагам крема Калиопа в джоба и тръгвам към метрото. Пускам си пак албума. Петото парче е уникално. Някакви хлипащи мацки, адски жално хлипащи в началото, увиват, после уж се успокояват, но не, след малко спират пискливите нотки и започват басово, покъртително да плачат с глас, идващ от детеродните им органи, вибрират и точно когато си изстинал и си станал чуплив, един глас почва: Не се страхувай от празнотата / земните пространства / ще ни погълнат всички някой ден / дали пък няма да е днес.

Това се повтаря няколко пъти. Стигам до входа на метрото. Нещо ме спира да вляза. Не се страхувам, продължавам песента наум, не се страхувам да вляза долу, просто няма да е днес.

Спирам едно такси.

- Не ми се влиза в метрото - казвам почти извинително.

- О, и вие ли - отвръща шофьорът - днес цял ден извозвам хора оттука.

- От ушите е - парирам разговора. Онзи ме гледа все едно съм луд. Не е напълно прав, но обикаля в близък периметър около истината. Истината тия дни, трябва да призная, е в костюм параноя. Марката използва шотландски тартан на чернобели ивици - при продължително гледане очите възприемат движение, което не съществува. Марката е само за избрани с относително напрегнат живот. За забързани юпита, които почти не спят, живеят със слушалки в ушите и сънуват на живо.

Прибирам се. Всичко вкъщи изглежда е на мястото си. Опитвам се да вечерям, опитвам се да гледам телевизия, опивам се да чета. Не се получава. Опитвам се да се изкъпя, преди да ме изненада насекомото. Ставам и се намазвам с крема Калиопа. Обличам неопреновия костюм, останал от лятото, за да не би някое насекомо да се промъкне под пижамата ми. Не хлебарката на Кафка, а-а-а вие за кого ме взимате. Лягам и си пускам албума. Едва тогава се успокоявам. Пак чувам нови неща. Мисля си, че доскоро външният свят се събираше в главата ми, сега вече не събирам нищо. Сега съм най-обикновен пристрастен слушател. Контролната кула решава накъде да тръгна, кое парче да пусна и какво да чуя. Намерението ми се движи като риба, закачена на кукичка. Посоката. в която искам да се движа, е различна от посоката, в която ме дърпат.

Ушите, ушите са виновни. Някой ме е хванал за ушите и ме тегли насамнатам, все едно съм най-непослушното дете на истерична немкиня. Ще скъсаш слушалките, хей. Я по-кротко.

ЛЮБОМИР НИКОЛОВ е роден през 1961 г. в София. Завършил е психология в СУ "Климент Охридски". Специализирал във Варшавския университет.

Работил е като клиничен психолог в Медицинска академия и изпълнителен директор на проект на ЕС по програма "PHARE-Lien". Има публикувани научни студии по психология. Негови разкази са отпечатвани във в. "Капитал", "Труд", "Литературен вестник", "Стършел", сп."Съвременник","Знаци","Страница","Инсайт" и др. Други са включени в няколко антологии със съвременни български разкази.

Носител е на наградата "Чудомир" за 2008 г.

Един завет за България

Иван П. Йончев, авторът на текста за песента, вдъхновявала много поколения със своето патриотично съдържание

ИВАН П. ЙОНЧЕВ е роден в Самоков на 3 април 1884 г. Бащата е предприемач в София, но фалира и семейството му изпада в мизерия. Животът на поета се движи между Самоков и София. Учи в Първа софийска мъжка гимназия, но не успява да завърши. Започва да пише още като ученик. Едва 14-годишен издава пиесата-поема "Слепец". Дружи с Дебелянов, Николай Райнов, Константин Щъркелов, оперния певец Стефан Македонски. През 1904 г. заедно със Стефан Македонски заминава за Загреб да следва певческо изкуство. Балканските войни променят живота и поезията му. Ранен, Иван П. Йончев се връща в София, където с много мъка успява да издаде една малка книжка "За Родината" (1915). Там е публикувано и стихотворението "Един завет", по чийто текст композиторът Георги Шагунов създава музиката за незабравимия марш на Българската армия. Умира на 26 май 1918 г. от туберкулоза в Бояна. Изпратен е с военни почести, а Стилиян Чилингиров чете слово над гроба му.

Факсимиле от книгата на Иван П. Йончев "Заветът на дедите", издадена от писателя Георги Марковски

Христо ЧЕРНЯЕВ

България би била само една административна територия с население и нищо повече, ако не бяха ония нейни, посочени от Бога и от времето духовни водачи, които я засяха с безсмъртие и с това оплодиха името и величието ѝ. Ако не бяха ония, дето, осенени от гения на божествената българска духовност, създадоха буквите, дето разжариха златното огнище на легендарната народна песен, дето сътвориха "История славянобългарска", "Горски пътник", "Вятър ечи, Балкан стене", "Татковина", "Хубава си, моя горо...", "Хаджи Димитър", "Епопея на забравените", "Записки по българските въстания", "Кървава песен", "Върви, народе възроден...", "Хайдушки копнения", "Бай Ганьо", "Гераците", "Богомилски легенди", "Да се завърнеш в бащината къща...", "Чеда на Балкана", "Я кажи ми, облаче ле бяло...", "Видения на кръстопът", "С перо и меч", "Песента на колелетата", "Брегалница", "Пеперуди, пеперуди - тънки сребърни крила...", "Български балади", "Да бъде ден!", "Хоро", "Прозорец", "Вечната и святата", "Жертвени клади", "Септември", "Арена", "Рицарски замък", "Пролетен вятър", "Ръж", "Кавалът плаче", "Морава звезда кървава", "Цветя от моите градини", "Златни ниви и бойни полета", "Среднощен конгрес", "На повратки в село", "Път през годините", "Ранни спомени", "Пулс", "Нашенци", "Преспанските камбани", "Моторни песни", "Черншка", "Бит и душевност на нашия народ"...И само те ли!

Един от духовните ни водачи

е и забравеният поет Иван П. Йончев, който в уникалното си стихотворение "Какво са..." е постигнал рядка извисеност и емоционална наситеност, идентична на съдбовния вековен български характер.

През 1907 г. поетът участва в освиркването на Фердинанд при откриването на Народния театър, поради което е хвърлен в полицейските карцери. Съвременниците му често са го виждали в компанията на Иван Вазов, Димчо Дебелянов, Николай Райнов, Асен Василиев, Константин Щъркелов, Стефан Македонски.

Иван Йончев участва в Балканските войни, където е раняван на фронта. По бранните полета на България той пише патриотичните си песни, "които битуват безименни в душата на българина и днес". Автор е на книгите "Есенни листа", "Слепец", "Родни песни", "За родината", "Стихотворения", "Цветя".

Де му е гробът днес никой не знай

Иван Йончев завършва живота си през пролетта на 1918 г. Писателят Георги Марковски, който през 1995 г. издаде в ИК "Сребрен лъв" книгата му с избрани стихотворения "Заветът на дедите", в предговора си към нея пише следното: "...погребан е с военни почести в Бояна. Четвърт век неговите близки и почитатели се грижат за гроба му, но през 1944-а общинарите го заличават, за да направят градинка на негово място. Къде почиват тленните останки на тоя светъл българин, днес никой не знае, както май никой не познава и светлата му поезия."

Интересно е да се отбележи обаче, че читалищната библиотека в Самоков притежава богат архив за него.

Най-силното от необемното поетическо творчество на Иван Йончев, което привидно е забравено, всъщност е завинаги сраснало с душевността на българина. То се помни и пее като народно творчество. Но въпреки това има специфичния характерен индивидуален почерк на своя създател - Иван П. Йончев. Така е например и с бойния песенен шедьовър "Един завет" - маршова песен, пята от много поколения. Текстът на тази паметна песен Иван Йончев създава през 1915 г. Тя и сега всява респект и като текст, и като музика:

Един завет оставили са нам дедите -
велик завет, написан с кървав меч:
"Деца, на родний край пазете си земите
от подъл враг, кат зеницата на очите
бранете ги от близо и далеч!"

Стихотворение, събрало българската орис

...Но думата ни беше за онова уникално стихотворение "Какво са...", което поставя Иван Йончев в споменатата горда фаланга на българските духовни водачи. Това кратко стихотворение е побрало цялата родолюбива орис на българския род, както и цялата му ореолна слава в защита на майка България. Но колкото и да философстваме и умуваме, не ще можем да постигнем и обясним истинската същина на тази високосна творба. Ето я и нея:

- Какво са, о татко, в небето звездите,
що греят тъй дивно на модрия свод?
- На мъртвите те са, о сине, очите -
на всички, умрели за своя народ.

- Какво са, о татко, в полето цветята,
що никнат тъй нежно под летния зной?
- На мъртвите те са, о сине, сърцата -
на всички, които умират във бой.
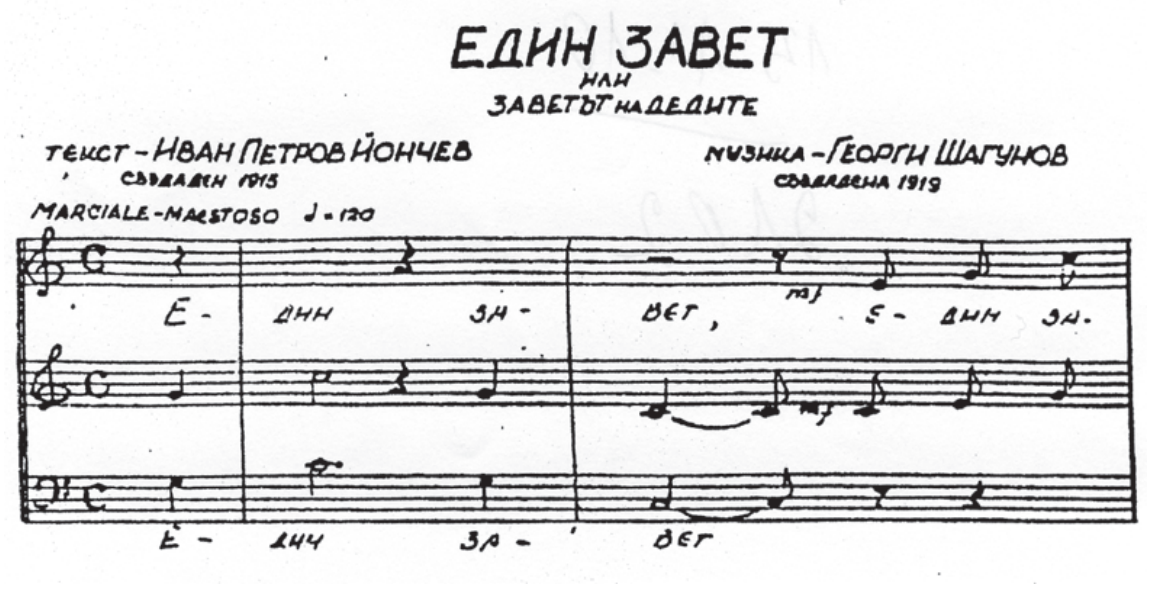
- Зефирите, татко, какво са - лъките,
що лъхат тъй чудно и милват весден?
- На мъртвите те са, о сине, душите,
бродящи да найдат дома си рожден.

- А слънцето, татко, какво е тогава,
туй слънце, що грее над родния кът?
- То, сине невръстен, онази е слава,
що всеки безсмъртен оставя след смърт...

Поезия, неподвластна на времето

В една от първите стихосбирки на Иван П. Йончев "Стихотворения" (1917) неизвестен литературен критик е отбелязал, че никой български поет дотогава не е показал "така вдъхновено, могъщо и човешки величието и ужаса на войната", че в нито един негов стих няма и следа от "отровата на оня шовинистичен бяс", присъщ на тогавашната ни патриотарска поезия. А "Военни известия" определя Иван П. Йончев като "един самобитен талант, чужд на тая лъжекултура, която немалко тиня остави по нашите списания", подсказвайки ни, че и тогавашните времена не са били много по-различни от днешните.

В предговора към "Заветът на дедите" покойният Георги Марковски, като обяснява мотивите за своето "преоткриване" на Иван П. Йончев, отбелязва, че неговите стихове съдържат онази непреходност, която "никой не може да унищожи: нито времето, нито неблагодарната човешка памет". Едно прозрение, което трудно може да бъде опровергано от някого и днес.

Факсимиле от нотите на песента "Един завет", написани от Георги Шагунов

Българи мюсюлмани пазят уникални песни

Помаците в Тетевенско са съхранили автентични образци на народното ни творчество

Веселка ТОНЧЕВА

Напоследък темата за българите мюсюлмани отново е на дневен ред. Всъщност тя никога не е спирала да бъде актуална, особено за изследователите от различни сфери на науката. Българите мюсюлмани, наричани в някои краища на страната "помаци" (без това да има негативен смисъл), са група с ислямско вероизповедание и българска етническа принадлежност. В България по-голямата част от тях населява Родопите и Пиринския край, но една малка, по-непозната група, живее в Тетевенския Балкан - в живописната Васильовска планина, в пределите на Средния Предбалкан.

Когато човек попадне в селата Бабинци, Глогово, Градешница, Галата и Кирчево, първото, което забелязва е пъстротата на традиционните женски дрехи, носени и във всекидневието - шарени шалвари, тъкани ризи с шевици, елечета с разноцветни гайтани и множество мъниста под формата на гердани. Шареното е навсякъде. Затова и в Тетевен, на големия петъчен пазар, който те посещават, съседите им християни шеговито ги наричат "цветните телевизорчета".

Според различни историци, българите мюсюлмани от Тетевенско приемат исляма сравнително късно - около края на XVII в. Селата представляват единна група, чиито съседни селища са изцяло християнски, а традиционната им култура е особено специфична, ярка и самобитна. Животът им доскоро е сравнително изолиран и "затворен" и това има отражение в тяхната музика - тя е различна от музикалния фолклор на християните в региона. Всъщност никой освен тях не знае и не изпълнява техните песни. Това е повод те да осъзнават себе си като носители на една специфична музикална култура.

Изследователите отбелязват, че българите мюсюлмани са съхранили белезите на музикалния и изпълнителския стил на региона, "консервирали" са уникални песенни образци от значително по-ранни времеви пластове. Това се дължи на устойчивия модел на предаването от поколение на поколение песенно музикално наследство, който е запазен и днес. Така например сред песните, които записва един от първите български музикални фолклористи - Васил Стоин през 1926-1928 г., българите мюсюлмани от Тетевенско и до днес пеят над 80 на сто от оригиналните образци. Те са част от живата песенната традиция на тези села. За сравнение - в близкото християнско село Черни Вит, Тетевенско, днес не се знае и не се изпълнява нито една от песните, публикувани от В.Стоин.

Женската певческа група от с. Галата

Народната певица Аделина Пехливанова от с. Галата

Може на някого да се стори парадоксално, но ако искаме да чуем стари и автентични български песни, бихме могли да ги открием единствено в репертоара на българите мюсюлмани от Тетевенско. Автентичността на тяхното песенно наследство изпъква още повече, ако се познава репертоарът на християните в региона. Освен че е различен, той е значително "по-отворен" за влияния. Често в него присъстват и песни, научени от радиото и телевизията или пренесени от други музикалнофолклорни области в страната.

Българите мюсюлмани от Тетевенско пеят на чист български език. В техните песни няма турцизми. И това е обяснимо - общността не говори турски език. След приемането на исляма са останали само турско-арабските имена. Затова както в живота, така и в песните, могат да се чуят и турски, и български имена. Това всъщност е може би единствената промяна, настъпила в текстовете на песните. И тя е отражение на процесите, протекли в именната система на помашкото население от района. В годините на тоталитаризма по идеологически причини е извършвана насилствена смяна на имената на българите мюсюлмани с български. Това се случва и в песните им - Ата става Янка, Мамуд - Младен, Юсеин - Русалин и т.н. Българите мюсюлмани не приемат това "побългаряване" на имената си, тъй като именно те са знак за тяхната "различна" религиозна принадлежност. Но както ми разказаха по-възрастни хора - изпълняването на песните с български имена е било задължително условие за участие в националните събори-надпявания, като този в Копривщица например.

След демократичните промени е налице тенденция песните отново да се изпълняват с турско-арабски имена, както те се "връщат" в живота. На практика именната система в текстовете на песните обаче е двойна. В репертоара се срещат песни с по два, дори три текстови варианта в зависимост от знанието или избора на изпълнителя. Но по-младите предпочитат българските имена, тъй като първо тях са научили или само тях знаят. Докато по-възрастните изпълняват песните с турско-арабски имена, както са се пели от старите хора.

Впечатляващ е начинът, по който пеят жените в Тетевенско, особено по-възрастните. Той очевидно е по-старинен: гърлен и изключително въздействащ, а желанието за съхраняване на автентичността на звученето се изразява в опитите и на по-младите изпълнители да усвоят този специфичен начин на пеене и звукоизвличане. Но това става все по-трудно, тъй като един по един си отиват старите певци като прославутата баба Раба Галатска (Ана Ъсенлиева) от с. Галата, макар все още певици като Рабето (Аделина Пехливанова) и Ема Устинова от същото село, Иглика Анкина от с. Глогово и др., да поддържат стария начин на пеене. Съхраняването и поддържането на репертоара - на песни като "Мамудова майка", "Рабинче, Рабинче", "Омерова майка", "Ой Рабишенце, аги", "Гайтано, пиле шарено", "Тръгнало е буле", "Рано е ранило, нине" и др., е мотивирано с осъзнатата опасност от изгубване на това уникално музикално фолклорно наследство, особено в условията на глобализиращия се и музикално "отворен" свят.

Имало е случаи дори когато в съседни християнски селища запяват песни на българите мюсюлмани, но без стриктно придържане към наследствено предавания сред помаците "оригинал". И това се възприема от тях като заплаха за унифициране на песенния им фолклор. Особено по-възрастните певци имат негативно отношение не само към "по-свободната" интерпретация на песните им, но и към авторската им обработка при съвременните форми на фолклора. Още при една от първите ми срещи с бай Иван Пехливанов - дългогодишен ръководител на групата в с. Галата и изпълнител на байлама, бях посрещната с думите: "Да не ни занесеш песните в Северняшкия (ансамбъл за народни песни и танци - бел.авт.)! Те само ни мърсят песните!"

Тази грижа за собствената песенна традиция се изразява и в усилията, които младите полагат, за да научат и запеят "своите" песни. В с. Глогово например благодарение на Румяна Манова (завършила Националното училище по изкуствата в Плевен) групата към местното читалище "Ариф Дженин" се развива и участва в местни и национални събори. Двете дъщери на Румяна - Тоника и Ивелина от съвсем ранна възраст успешно запяха "помашките" песни и стигнаха до изключителния успех да представят България на известния фестивал "Златната монета" в Болоня - Италия. Всяко от селата на българите мюсюлмани в Тетевенско има женска певческа група, детска певческа група, инструментална група... И това е начинът да бъде съхранено местното музикално наследство.

Инструментите, с които се съпровожда изпълнението на песента, са байлама, кавал, гайда, гъдулка, тъпан. Интересно е, че традицията за свирене на гайда се е съхранила, независимо от забраните да се използва този инструмент, налагани след приемането на исляма. Типичен за помаците инструмент, непознат на християните в региона, е малката триструнна тамбура - байлама, която при свирене се държи по специфичен начин високо над гърдите. Тя е особено важна при изпълняването на епическите песни от този край, чиито текстове са свързани с местни исторически лица и събития от края на XIX в.

Музикалният фолклор на българите мюсюлмани от Тетевенско е уникален. Те изпълняват старинни песенни образци, които са достигнали до нас благодарение на относителното им изолиране след приемането на исляма. Песните са се предавали от поколение на поколение. А това е начин да се докоснем до една музикална традиция, пренесена през вековете.

ПЕГАС Редактор Борис Данков

„Градът” на студентите

Шестима млади автори показват мястото, където живеят, в безпристрастни фотографии

Светлана Тончева

Пламен Цветков

Културният център на СУ “Св. Климент Охридски” представя “Градът” - изложба на студентите от следдипломния курс по фотография към Факултета по журналистика и масова комуникация. Това са Лили Тренева, Мая Миндева, Светлана Тончева, Николай Кръчмаров, Петко Славов, Пламен Цветков. Селекцията е на ф.х. инж. Антоан Божинов - ръководител на курса.

“Градът” е пространство на неизбежното съжителство. В големия град всеки има своите мечти, гледна точка, претенции. Изкуството на фотографията от своето раждане като че е осъдено да рефлектира върху градското битие - битието на гражданите в града и на града. Така се оформя жанрът street photography, научи ДУМА от Йоана Панкова, главен координатор на Културния център на СУ “Св. Климент Охридски”.

Студентите от следдипломния курс по фотография към ФЖМК за учебната 2009/2010 приветстват темата за “градското” и поставят своите обективи между себе си и града. Шестимата млади автори избират да покажат града, без да налагат своята представа за него, в почти безстрастни фотографии, оставят гледащия сам да намери своя поглед, сякаш се намира на реалното място на заснемане и има възможност да пречупи това, което вижда, през собственото си аз. Авторите споделят погледа си върху централни - типично градски места: площада пред НДК, Попа, моста на влюбените, софийското метро и моловете, но и анонимни тайни кътчета, които се разкриват не на всеки: къщата с ангелите, кварталната кръчма... Към късчетата София се прибавят и тези от морето и Букурещ - чужди и толкова близки едновременно.

Изложбата може да се види до 19 ноември в галерия “Алма матер”, СУ “Св. Климент Охридски” (ректорат, северно крило, вход откъм ул. “Шипка”).

Безвремие, отразено в стъклото

Екатерина Гецова е заплетена от стъклото, но не е в негов плен. През годините тя се опитва да подчинява, а не да следва материала. Същото се отнася и до идеите. Традиционните форми, обекти и мотиви не я задоволяват. Желанието е да се излезе от познатото, да се разчупи рамката, да се търсят нови възможности и приложения на стъклената маса.

Новите ѝ работи са различни и технологично, и концептуално. Декоративното начало заема много по-скромно място. На преден план е идеята, а стъклото е “дрехата”, която я облича, посочва Мария Василева. По думите ѝ торсове, глави, утилитарни предмети или двуизмерни разкази - Екатерина Гецова, отваря нова страница по отношение на възприемането както на стъклото, така и на околния свят.

Ефирността и лекотата на стъклото сякаш са “приземени” с фабрични метални стойки, болтове, гайки, спирали. Небрежно захвърлените дънки, запазили следата на тялото, са още един жест и препратка към преходността, смята Василева.

Сред новите работи на Екатерина Гецова има няколко релефа, създадени като че ли от случайно намерени счупени стъкла. Макар и на парчета, те също разказват истории, но образът ту се “събира”, ту се “разпада”. Животът се появява и разпилява в особено безвремие, което като че ли само стъклото може да отрази, казва в заключение за изложбата Мария Василева. Творбите на Екатерина Гецова са изложени до 15 ноември в галерия “Аросита” (ул. “Врабча” 12).

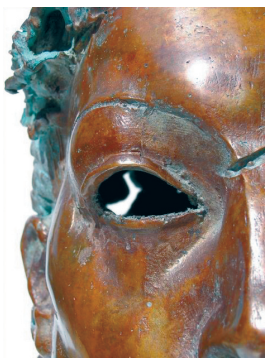
Импресии от рисунката до скулптурата

Творческите търсения през последната година на Момчил Мирчев може да проследите в новата му изложба “Импресии от рисунка до скулптура”. Тя е подредена до 24 ноември в столичната галерия “Натали” (ул. “Гурко” 38).

С изложбата си художникът разкрива друга част от себе си - непознати досега търсения в портрета, експресивни решения на женското тяло и проекти с многообразни изразни средства.

Авторът ни среща с изящността на женската фигура и нейното превъплъщение в експресията на метала. Бронзът дава богати възможности на Момчил Мирчев и той го използва съвършено в пресъздаването на сложни движения. Боравi с деликатен детайл и колорит в рисунките и скулптурите. Мирчев се доказва с многото си самостоятелни експозиции и участия в симпозиуми у нас и в чужбина.

Мирчев е завършил специалност скулптура в Националната художествена академия. Преподавател е в НУИИ “Илия Петров”. Той е редовен участник в национални и международни скулптурни изложби, конкурси и симпозиуми. Художникът работи в широк диапазон от малка пластика до монументална скулптура. Мирчев е носител на голямата награда на галерия “Натали” за 2010 г.

АДРЕСИ

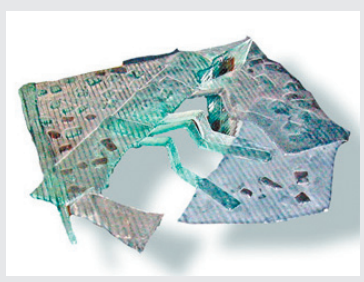
АСТРИ

Изложбата “Цялото село” на Захари Каменов показва инсталация, теракота и може да се разгледа до 16 ноември в галерия “Астри” (ул. “Цар Самуил” 34). Авторът е роден през 1949 г. във Видин. Възпитаник е на Художествената академия в София и има голям принос в областта на културата и изкуството. Списъкът с изложбите му, и то предимно в чужбина, е внушителен.

ГАЛЕРИЯ за БИЖУТА

Изложба “Естествено” на Невелина Янакиева представя осем пластики в стъкло. Симбиозата между камък и стъкло и играта между крехкото и вечното се отнасят символично към човека като чувствителност и камъка като вечност. Нишката втъкана чувствителност от стъклени ленти, вплетени една в друга вследствие на температурен процес, разкриват дълбока емоционалност на автора. Галерия за бижута представя проект, който има отношение като бижу отнесено към интериорното пространство и допринася за друга визия и функция на бижуто като накит. Изложбата е подредена в галерията на бул. “Васил Левски” 89.

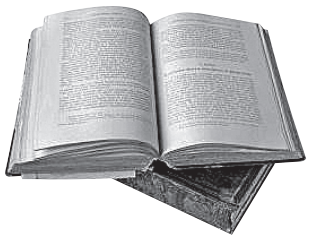

ВЪРХОВЕ

Д-р Галентин Гатев е любопитно и емблематично явление на българската художествена сцена от периода на активни трансформации през 90-те години на миналия век. Лекар дерматовенеролог по професия, той е първият колекционер на т.нар. неконвенционални форми в българското изкуство и техен радикален апологет още от най-ранната им поява в края на 80-те г. Д-р Гатев развива своето колекционерско пристрастие в ролята на концептуален художник и така за кратко време успява да превърне всекидневния си професионален образ в псевдоним и знак на един от най-динамичните периоди в историята на съвременното изкуство. Освен като художник, той се изявява и като куратор, въвличайки в своите идеи някои от най-известните съвременни български автори. Първата му кураторска изява е с акцията “Дерматология? Изкуство” в Департамента по дерматология на Медицинската академия. Изложбата може да се види до 19 ноември в галерия “Върхове” (ул. “Славянска” 2) при Сибанк.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

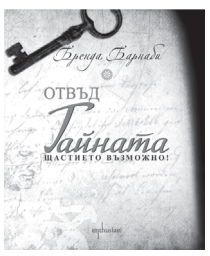
Лавица

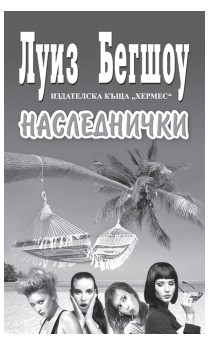
"МИНУТА МЪЛЧАНИЕ" от Зигфрид Ленц е новото заглавие от библиотека "Съвременна класика" на издателство "Летера". Далечно топло лято на брегове-те на Балтийско море. Бени Гудман и Рей Чарлз са на мода, по улиците свири латерна, все още се плаща с марки, а когато учителката по английски застава пред зрелостниците от гимназия Лесинг, всички са на крака и я поздравяват с "Good morning, Mrs. Petersen". Как разцъфва любовта между Стела и Кристиан, как страстта и реалността се сблъскват и как ненадейно всичко свършва... Или може би не? Как любовта става безсмъртна именно в смъртта? Това са темите, в които известният немски белетрист, есеист и драматург се потапя с финес и майсторско умение.

"ВРЕМЕ ЗА УМИРАНЕ" от Лий Чайлд е поредният експлозивен трилър от обичания и от българските читатели автор. Страх и ужас сковават фермерите в привидно скучния щат Небраска. Случайността изправя Джак Ричър срещу членовете на клана Дънкан, които държат хората от региона в пълно подчинение. Но не те, а загадката, свързана с изчезналото преди десетилетие осемгодишно момиченце, задържа Ричър на това непознато и неприветливо място. Мъжете от клана Дънкан искат Ричър да си отиде или да изчезне, защото се тревожат не само за миналото, но и за ценния товар, който очакват. Но Джак Ричър остава, защото според него има неща, за които си струва да умреш. Издава "Обсидиан".

"ОТВЪД ТАЙНАТА" от Бренда Барнаби съдържа съвети на най-добрите специалисти в областта на позитивното мислене и Закона за привличането. Тя дава насоки как да постигнете всичко, което искате, чрез силата на мисълта: как да се научите да мислите положително; как да преодолеете страховете си; как да подобрите личния си живот; как да се радвате на добро здраве; как да осъществите професионалните си цели; как да постигнете дългосрочно финансово благополучие. Психоложката Бренда Барнаби предлага и широк спектър от различни методи, упражнения и духовни практики за постигане на нагласи, които помагат да контролираме и използваме скрития потенциал на този феномен. Издава "Ентусиаст".

"НАСЛЕДНИЧКИ" от Луиз Бегшоу, която излиза от ИК "Хермес", разказва какво се случва, когато четири разглезени млади дами трябва да се справят сами в живота? Изисканата светска дама Юнона, ексцентричната ѝ сестра Атина и техните красиви братовчедки - Диана и Венера, живеят безгрижно и охолно с парите от голям попечителски фонд. Щедрият им благодетел - техният чичо Клем, ги кани в имението си на Сейшелските острови, за да им представи годениците си. Освен това той им съобщава, че ще закрие попечителския им фонд. Племенниците на милиардера веднага съзират враг в лицето на младата Бей Линг. Те бързо трябва да предотвратят сватбата, за да не останат без наследство.

Светла мъдрост струи от съзерцанието на камъка...

Огнян Стамболиев пресътвори стиховете на Григоре Виеру на български

Крум ГЕРГИЦОВ

Връцете си държа книга, при която опитът за критически анализ би направил да помръкне нейната искреност, автентичност, простота и природно сливане със слънцето, небето, дърветата. Накрая би помръкнало и нейното мъдро мълчание, уподобено с това на камъка. Това се отнася за поезията на големия молдовски поет Григоре Виеру (1935-2009). Поезия, създадена сякаш от самата природа, от камъка, от селския път, от усмивката на майката. Поезия, изричаща се простичко, но дълбоко и искрено. Живописна и метафорична, тя прозвучава като въздишка, като усмивка, като лека тъга. Тази поетична атмосфера ни завладява от поетичната книга с избрани стихотворения, на големия румънски поет (от Молдова) Григоре Виеру "Жал ми е за камъка..." Предговорът, подборът и преводът са на изтъкнатия наш преводач от румънски Огнян Стамболиев, който през творческия си път досега направи много за разпространението на високата румънска литература - от класически и съвременни автори.

И ето отново той ни представя един голям поет на Молдова, чийто стихове покоряват със своята баладична музикалност, със своята словесна метафоричност, обхванала природата, въздуха, родното място, спомена за близките хора. Преводът на Огнян Стамболиев е великолепен - предава аромата, сетивността на тази забележителна поезия, която, без да е драматична, води към душевен катарзис, защото е безпределно чиста като от извор, сетивно-чувствена като природна дъга, тихо-мъдра като мълчанието на камъка. Затова и докосването до нея е докосване до нещо свято, до нещо, което те покорява с мъдростта си и стаеността си.

Камъкът, майката, родното място, любовта, природата - в тези феномени се втренчва погледът на поета Григоре Виеру. Затова и стихотворенията му напомнят протяжни народни песни, песните на Молдова. Впечатляващо е присъствието на Камъка. Прекрасните са стиховете, вдъхновени от него. Философия, спокойствие, тишина и същевременно драматизъм лъха от тези слова. В тях е философът Виеру, мъдрецът, стоикът, поетът Виеру. Автентичен, искрен, дълбок, всеобхватен.

"Поредица от вълшебни мигове" нарече стиховете на Григоре Виеру един румънски критик и това определение е много точно. Вълшебство от думи, които редят един дълбок, съкровен поетичен свят, до който, когато се докоснеш, те обхваща една лекокрилост и ти неусетно се отделяш от земята и литваш над дърветата, над горите, над природата. Литваш пречистен и одухотворен от думи, образи, метафори, поетични смисли. Изказани сякаш ей така, както диша човек - неусетно и ведро. Григоре Виеру, наследникът на великите си предшественици Михай Еминеску, Лучиан Блага, Никита Станеску, продължи тяхната поетична линия в румънската литература, разбира се, оформяйки свой стил, своя аура. И колко тъжно е, че нелепа автомобилна катастрофа отнема живота на този голям поет през 2009 г., който можеше още да пише прекрасна поезия.

Издателство "Авангардпринт" от Русе дава живот на български на поезията на Григоре Виеру в красиво оформен том с картина на известния български живописец Стефан Кацаров.

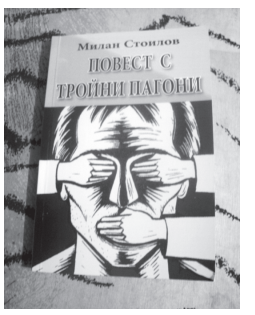
Проза

Да намериш щастието в обикновените неща

Миглена ИВАНОВА

"Повест с тройни пагони" от Милан Стоилов е творба, описваща безкрайната борба за щастие в живота на човека. "Живях в три епохи на обществено-то ни развитие. Проумях, че досадата от сцени, до скука известни, често прогонва човека из мечтите му. Мечтата не е сън, където разсъдъкът бива изключен, та цял вярваш в нереални откъси живот." Авторът влиза във философска полемика за хорското щастие... Той се стреми да докаже, че щастието е да можеш да споделяш любовта си с друг човек, да виждаш как растат децата ти, да си полезен за другите и да умееш да общуваш.

Полковник о.з. Милан Стоилов е роден на 24 октомври 1930 г. в с. Тишаново, Кюстендилска област. Възпитаник е на НВУ "Васил Левски" и Военната академия "Г.С. Раковски", доктор е на военните науки. Автор е на художествено-документалните творби "От цървула до пагона", ("Корени", 2001), "Живот под пагони" ("Булгарика", 2002), "Вампирясването на злото" ("Жарава", 2004), "Ода за Рени" ("Офи", 2009), както и на романите "Живот като роман" и "От извора се пие на колене". Тази година Милан Стоилов издаде и

стихосбирката "И това е любов".

Белетристика

Безброй случки и един разказвач

Богдан РУСЕВ

"Местни герои" е книга за улиците - от безутешните пресечки на мрачните софийски гета до окъпаните в златна светлина крайбрежни алеи на въображението. "Местни герои" е и книга за чувствата - от добродушното презрение към безинтересното до нежната съпричастност с уникалното. Но най-вече "Местни герои" е книга за хората.

Един поет, който работи с думите като уморен, но все още жилав боксьор... Един кротък луд, навит като стоманена пружина... Един непринуден художник, който не е загубил умението да мечтае... Още един непринуден художник, който рисува приятелите си като богове и императори... Едно джудже, което иска да слезе с асансьора в мазето на Българската национална телевизия... Една пищна преподавателка по английски, която е готова да приюти някого на мястото на избягалия си котарак... Един хамалин, който не може да спре да си тананика забравена кубинска мелодия... Двама приятели, които неволно се включват в опасен танц за хазарт, индийска кухня, флекс и бейзболна бухалка. И безброй момичета: "хищни зверчета", "малки принцеси", "опитомени пантери", "зашеметително невинни кукли", "нощни пеперуди", "шоу-хетери", "кошути с копринени рокли и разширени зеници".

Някои от разказите в тази книга са по-скоро есета, други са по-скоро пътеписи, а трети плачат и се смеят за филмиране. Но всички са добри, някои са адски добри, а за няколко от тях ужасно ме е яд, че не съм ги написал аз.

Честват с концерт проф. Йордан Киндалов

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Известният флейтист, автор, педагог и общественик навърши 90 години

Концерт по случай 90-годишнината на проф. Йордан Киндалов - доктор хонорис кауза, организира Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" на 15 ноември от 18 ч. в залата на академията на бул. "Евлоги и Христо Георгиеви" 94, научи ДУМА от Венцислав Киндалов. Ректорът на НМА проф. д-р Димитър Момчилов ще открие събитието с тържествено слово. В концерта ще участват проф. Ангел Станков - цигулка, Анастасия Детистова - цигулка, Бистра Вутова - виолончело, Благовеста Константинова - пиано, доц. д-р Венцислав Киндалов - флейта, Донка Владимирова - флейта, проф. Жени Захариева - пиано, Иван Кюркчиев - пиано, проф. Йосиф Радионов - виола, Кирил Николов - флейта, проф. Мая Патронева - пиано, Мая Сергиева - флейта, Румяна Петрова - флейта, проф. Снежана Барова - пиано, Татяна Божко - пиано.

Йордан Киндалов е роден на 12 септември 1920 г. в Ямбол. Започва да свири на флейта още като ученик по настояване на Светослав Обретенов, който е бил преподавател по пеене в гимназията. Имах щастието да уча при Кръстю Кебеджиев - дългогодишен капелмайстор на духовия оркестър на 29-и ямболски пехотен полк, спомня си проф. Киндалов. Този висококвалифициран музикант е завършил Музикалната академия в София със специалност флейта при проф. Никола Стефанов и е специализирал в Будапеща. По онова време в Ямбол имало симфоничен оркестър, чието основно ядро било от военния оркестър, дирижиран от Кебеджиев. През 1948 г. Киндалов завършва с отличие Музикалната академия със специалност флейта при проф. Никола Стефанов, възпитаник на Лайпцигската консерватория.

Още като студент, през 1947 г. Йордан Киндалов постъпва като солист-флейтист в Музикалния театър, а през 1952 г. става солист-помощник концертмайстор на Софийската опера. По-късно проф. Никола Стефанов го взима за свой асистент в Музикалната академия. През 1962 г. става доцент, а през 1966 г. - професор. Дълги години е завеждащ катедра "Дървени духови инструменти" и зам.-декан на Инструменталния факултет.

През 1958 г. е назначен за директор на Концертна дирекция. В качеството си на такъв за 8 години успях да изпратя в чужбина над 1000 български музиканти, като голяма част от тях станаха световни звезди, разказва професорът. През 1961 г. в Ямбол създава Музикален университет, в който ежеседмично се изнасят лекции и концерти, а завършилите получават дипломи. Ректор на университета е изтъкнатият професор и композитор Веселин Стоянов.

През 1962 г. Йордан Киндалов създава Театър 199 и му дава името. Пак през 1962 г. организира първия международен фестивал на камерната музика в Пловдив, който се провежда в Етнографския музей в Стария град ежегодно до днес.

Едно от най-значимите ми събития беше създаването и провеждането на първия в света балетен конкурс във Варна. За председател на журито поканих изключителната балерина на Болшой театър Галина Уланова, а за зам.-председател - директора на Кралския балет на Англия Арнолд Хаскел, който написа книга за България - "Страната на розите", разказва проф. Киндалов. След нашия конкурс бяха организирани конкурси в САЩ, Русия, Франция и Япония. Международният балетен конкурс във Варна се провежда до днес. Докато бях директор на Концертна дирекция, създадох концертни бюра в центъра на много окръжни градове, допълва юбилярят. За особени заслуги в организирането на "Мартенски музикални дни" в Русе Киндалов е удостоен с почетната значка на Русе и званието "Почетен гражданин на Русе".

Заедно с колеги - професори от Музикалната академия, създава към читалище "Пенчо Славейков" Софийския младежки духов оркестър и музикалната школа към него, в която са се обучавали хиляди младежи, голяма част от които свирят във водещи оркестри у нас и в чужбина. Около 50 от тях са лауреати на наши и чуждестранни конкурси. През 1988 г. организирахме и първия в България международен фестивал на духовите оркестри, който се проведе в зала "България". Участваха оркестри от Холандия, Русия, Чехия и Германия, припомня проф. Киндалов.

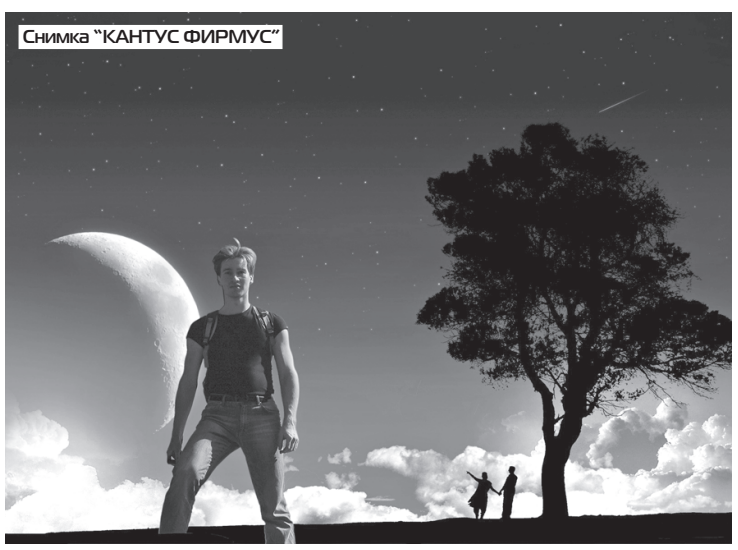
Той е автор на нотните издания "12 етюда за флейта" (1961), "Етюди за флейта в български ритми", "Леки пиеси за флейта и пиано", "Предкласически сонати за флейта", "Школа за флейта" (220 стр., 1965), въведена в Куба, Югославия, Русия, в някои училища в САЩ и Канада и във всички музикални училища и музикални школи в България. Съставител и редактор е на сборници с пиеси за различни инструменти от наши и чуждестранни композитори. Сред неговите възпитаници са професорите Симеон Щерев, Димитър Георгиев, Лидия Ошавкова, Георги Спасов; Еверина Гюдерова - преподавателка по флейта в САЩ, Еманоил Дидов - солист на Пловдивска филхармония, д-р Венцислав Киндалов - доцент в Музикалната академия, Захари Петров - солист на оркестър в Берлин, Иван Осипенко и Здравко Коев - солисти на Софийската опера, Иван Евстатиев - преподавател в Музикалното училище в Русе, Иван Куманов и Румяна Петрова - солисти на Радиооркестъра, Красимира Великова - преподавателка в Музикалното училище в Русе, Мариана Тонкова - солистка на оркестъра на НМТ "Стефан Македонски", Мая Сергиева - солистка на Военния ансамбъл, Надя Пашева - флейтистка в оркестър в Германия, Стефан Пашев - преподавател по флейта в Германия, Николай Рачев - флейтист в оркестър в Италия, Петко Томанов - солист на Русенската филхармония, Стефан Скочев - солист на Бургаската филхармония, Стилиана Ставрева - преподавателка по флейта в Анкара - Турция.

Георги Черкин с авторски аранжименти на Чайковски и Бетовен

Деветият сезон на музикалния цикъл "Концертмайсторите" продължава на 29 ноември от 19.30 ч. в зала "България". Пианистът Георги Черкин ще се представи заедно с Класик ФМ М-Тел оркестър в концерт от две части. Вдъхновен от любимите си класици - Бетовен и Чайковски, младият виртуоз ще предложи на родната публика оригинален прочит на едни от най-любимите произведения - "Fur Elise" и Лунната соната на Бетовен, както и "Годишните времена" на Чайковски, научи ДУМА от Йорданка Райкова.

Известният български пианист Георги Черкин е запленен от оркестровия звук още от детските си години. Той свири на пиано от 6-годишна възраст, а скоро след това започват и първите му композиционни опити. Занманията му с композиция през ученическите години са предимно всичко за развлечение. През 1994 г. неговата клавирна пиеса "Силата на живота" е отличена с трета награда на конкурса "Музиката и земята". През 2008-а Георги Черкин оркестрира успешно една песен от корейския композитор Пюнг Куон Джи, след което получава множество нови поръчки за оркестрации. Някои от тях са изпълнени с успех в България, Корея и Канада.

През пролетта на 2010 г. се ражда идеята за цялостен концерт с аранжименти на популярни клавирни творби. Най-напред Черкин се заема с Лунната соната от Бетовен, която е едно от любимите му произведения. Това е първият аранжимент за пиано и оркестър на сонатата в над 200-годишната ѝ история. След това в програмата са включени 12-те пиеси на цикъла "Годишните времена" от Чайковски заради богатството от музикални образи и настроения. В програмата е включено и най-популярното произведение за пиано в света - "Fur Elise". Концепцията на Георги Черкин за оркестрацията е да не променя същността на творбата. Той си поставя за цел да придаде допълнително очарование на музиката и да потопи слушателя в един още по-магически свят. В оркестрациите се търси естествена спойка между клавирната партия и оркестровите багри. Работата над пиесите е доста напрегната и продължава повече от 8 месеца.

Снимка "КАНТУС ФИРМУС"

С този концерт Георги Черкин и целият екип на "Кантус Фирмус" ще поднесат на публиката едно приятно музикално преживяване с новия прочит на популярните клавирни творби. Билети за концертите от цикъла "Концертмайсторите" могат да бъдат купени на касата на "Кантус фирмус" в зала "България", в билетния център на НДК и на www.TICKETSBG.com.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Снимка РАДИО 1

Коледна среща с Крис Нормън

Крис Нормън - емблематичният вокалист на английската рок група "Смоуки", пристига по покана на Радио 1 за коледен концерт на 5 декември от 19 ч. в зала 1 на НДК, научи ДУМА от Деница Славова. Британският певец, популярен както с песните на "Смоуки", така и със силните си солови парчета, ще изпее на живо за слушателите на Радио 1 "If You Think You Know How to Love Me", "Don't Play Your Rock 'N Roll to Me", "Oh, Carol", "Living Next Door to Alice", "Stumblin' In", "Midnight Lady", "Rock Away Your Teardrops" и още много хитове. Публиката в зала 1 на НДК ще стане свидетел на повече от 30 години музикална история с класически рок хитове в оригиналните и в акустичните им версии. За публиката Крис Нормън е най-вече незабравимият глас на групата си "Смоуки". Запознали се още като деца, тримата с Алън Силсън и Тери Атли придобиват световна известност в периода 1975-1982 г. Всеки от техните сингли достига първите позиции в музикалните класации, а наградите им са десетки. Когато през 1982 г. групата се разпада, Крис записва и първия си солов проект - "Rock Away Your Teardrops". Следва сингълът "Midnight Lady", специално написан за певеца от небезизвестния немски продуцент Дитер Болен ("Модърн токинг"), който става платинен в цяла Европа. Успехът му продължава неспирно и до 1998 г. записва цели осем албума. От 1994 г. досега Крис Нормън изпълнява хитовете си от времето си със "Смоуки" със своя бенд, с който идва и у нас. Радио 1 ще пуска в следващите седмици много от незабравимите хитове на Крис Нормън, както и ефирни игри, които може да донесат на участниците безплатни покани за коледното събитие на сезона. Билетите вече се продават в мрежите на Ticketpro.bg и на касата на НДК. Събитието се осъществява с подкрепата на ЗАД "Виктория".

Театър в театъра, или

Владлен Александров поставя елегантната френска комедия „Аз плащам”

Едно почти “идеално” семейство - Марта Кондова, Аня Пенчева, Михаил Петров и Христо Терзиев

Снимки Атанас КЪНЧЕВ

НИКАКВИ

Играта започва - Аня Пенчева, Михаил Петров, Марта Кондова и Георги Мамалев

ИСКРЕНИ

Неочаквани разкрития - Аня Пенчева, Йорданка Кузманова и Михаил Петров

ЧУВСТВА

Самотният и огорчен от липсата на истинска любов, привързаност и приятелство Александър Амилкар, решава да си купи чувства и семейно щастие. Той сключва “трудов договор” за точно определено работно време и с щедро заплащане с професионална актриса, която трябва да играе “идеалната” съпруга, с улична проститутка, която трябва да изобразява почти “идеалната” дъщеря, и с безработен художник, който трябва да е “идеалният” приятел. Единственото условие за съществуването на това “идеално” семейство е, че истинските чувства не са позволени, защото всичко това е само театър и игра, и трябва да си остане такова. Така започва тази история на търсенето, стремежа и непостижимостта на истинските чувства.

Пиесата на Ив Жамиак е добре написана романтична комедия, която обаче поставя по наистина фин и елегантен френски маниер сериозните проблеми на общуването и изразяването в съвременния свят. Според режисьора Владлен Александров “Аз плащам” е спектакъл за самотниците и за страха от самота, за “големите” илюзии, за Любовта и Омразата, за несъстоялата се любов и несъстоялата се омраза, за търсенето и намирането, за 37 градуса човешка топлина и за счупените стъкла, по които вървим един към друг. Разиграването на този своеобразен “театър в театъра” определено предполага и изисква изострен усет към нюансите във взаимоотношенията между героите, усещане за развитието и градацията на играта “на истина” и на играта “наужким”, а също и искреност и истинност на чувствата вътре в границите на персонажа. Според мен най-доброто постижение на режисурата на Владлен Александров в това представление е именно фината и задълбочена работа с актьорите, които от своя страна създават плътна и нюансирана “мрежа” от сложни и едновременно с това различни по интензивност и емоционална обагреност взаимоотношения.

Сложната плетеница от дуети, триа и квартети, която се разиграва между героите на Михаил Петров, Аня Пенчева, Георги Мамалев, Йорданка Кузманова, Марта Кондова и Христо Терзиев, създава истинската тъкан на това изящно в емоционалността си и силно във въздействието си представление. Дуетът Михаил Петров като Александър Амилкар и Аня Пенчева като Елеонор тръгва от взривоопасна, но подмолна надпревара в отблъскването, преминава през богато нюансирани взаимоотношения на разбиране и неразбиране, за да достигне, благодарение на забележителния синхрон на актьорските им природи, до неочаквано и искрено разбирателство и любов. Към този дует триото Георги Мамалев като приятеля Геноле, Марта Кондова като дъщерята Виржини и Христо Терзиев като нейния приятел Паоло прибавя разведряващ хумор, изпълнен с недоразумения и ярко сценично присъствие. А когато в тази музикално-театрална конструкция нахлува Йорданка Кузманова като Мели (истинската или може би изпълняваща роля майка на Елеонор) ситуациите и отношенията излизат извън контрол.

Кое е истина и кой е истински? Може ли да се плати за любовта, за приятелството, за чувствата? Кое и какво може да се купи, и кое и какво - не? А дали и как в “идеалната” визия на това перфектно семейство (впечатляваща сценична среда и костюми на Елена Иванова) може да се открие разделителната линия между истината и фалша? Въпросите са поставени елегантно и с необходимата доза ирония, а отговорите са неочаквани, но верни. Това представление трябва да се гледа, защото в никакъв случай не бива да се пропуснат поне три неща: тангото на Аня Пенчева и Михаил Петров, кимоното и букетът бели цветя на Георги Мамалев и ексцентричната Мели на Йорданка Кузманова. А със сигурност в “Аз плащам” има поне още три пъти по три неща, които не бива да се пропуснат.

Премиера

Един за всички, всички за един

В очакване на “Тримата мускетари” по Ал. Дюма на сцената на театър “София”

Най-новата премиера на театър “София” е “Тримата мускетари”, драматизация на Марк Рехелс по прочутия роман на Александър Дюма. Вечният романтичен девиз “Един за всички, всички за един!” обединява Калин Врачански в ролята на Д`Артанян, Мартин Гяуров като Арамис, Борис Георгиев като Атос и Милен Николов в ролята на Портос. Режисьор на спектакъла е Атанас О`Махони, сценографията и костюмите са на Петко Танчев, а музиката - на Краси Тодоров от група “Д2”. Добродушна ирония и весела романтика, атмосфера на тайнственост и напрегнат ритъм, обичаните от поколения герои на Александър Дюма изграждат атмосферата на спектакъла, в който участват още Анастасия Лютова, Лилия Маравиля, Лора Мутишева, Росица Дичева, Даниел Рашев, Михаил Милчев, Николай Върбанов, Пламен Великов, Пламен Манасиев, Росен Белов, Сава Пиперов, Юлиян Малинов и Юлиян Рачков.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Соло

Димитър Мартинов изиграва последния час на Яворов

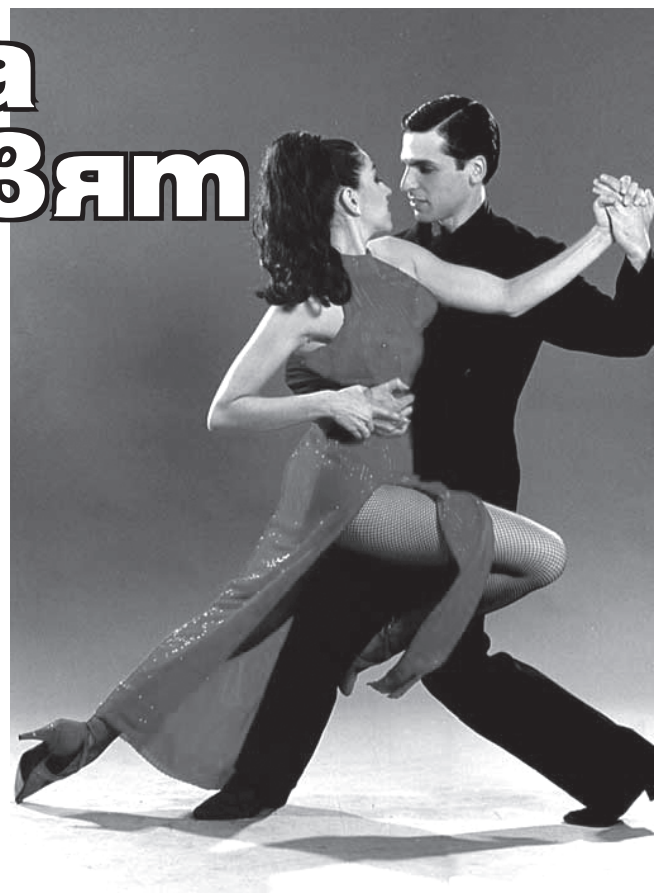

Димитър Мартинов в авторския си спектакъл “Последен час - Яворов”

В своя авторски моноспектакъл “Последен час - Яворов” актьорът Димитър Мартинов се превъплъщава в образа на великия поет и страдалец Пейо Яворов. Спектакълът, изграден изцяло по автентични текстове от документирани думи, статии, писма и бележки на големия поет, пресъздава не само последния час от живота му, но и най-вече страданията, страстите и тъжните или гневни прозрения на твореца в един жесток и враждебен спрямо интелекта и поезията свят.

В спектакъла Димитър Мартинов тръгва от една гневна, но искрена и справедлива бележка на Яворов: “Реакцията в България всякога е вагабонстваща безпринципност. Тя върши злодеяния, толкова долни, щото предизвикват просто физическо отвращение. Има хора, които се чувстват без място на земята, ако не превърнат всичко около себе си на помийна яма. При тия условия единствено сатира е потребна: яростна, безпощадна! Един доктор, възпитател, командировали в Русия за две години да изучи уредбата на институтите за осъществяване на полуумни идиоти. Аз зная даровити хора, които работят за културата на тая страна сред непреодолими условия. В минути на неизбежното отчаяние мнозина от тях ще съжаляват, че не са родени идиоти. У нас човек тряба да се задоволи со спокойната съвест при изпълнения дълг - да не чака повече, защото няма да получи от нигде ни признание, ни насърчение... Трябва само любов към работата и само презрение към ония, за които се работи.”

При изграждането на текста на представлението актьорът, който постига великолепно превъплъщение и наистина преживява, а не само пресъздава бунта на поета, е използвал помощта на консултантите Пламен Димитров, Петър Миланов, Христина Белчева. Сценичната среда е дело на Мира Каланова, музиката е на Теодосий Спасов.

Тангото и днес има поклонници в цял свят

Великият танц чества своя празник на 11 декември всяка година и е обявен за част от световното културно наследство

Има един велик танц, който е удостоен с велика чест - всяка година на 11 декември цял свят чества неговия празник. Този танц е тангото.

Нещо повече - преди една година ЮНЕСКО обяви тангото за част от световното културно наследство.

Кога се появява то, как, къде?

И до ден днешен две държави - Аржентина и Уругвай - водят люто спор за авторството и всяка казва: "Аз съм първа!"

Спорът е и за легендарната "Компарсита" - дали е създадена от аржентинци, дали от уругвайци. Кой е написал текста, кой - мелодията. Кога? Не е ли тръгнала от Аржентина и после преминала в Уругвай или обратно.

Тези кавги и разправии правят историята на тангото още по-интересна и хора от цял свят обръщат поглед към него с голямо любопитство. В самото начало на миналия век, през 1902 г., в Париж има вече над 100 школи, следващите няколко години тангото профучава като моден тайфун през цяла Европа, за да стигне през 1910-а чак до Ню Йорк.

На някои езици думата танго се произнася с ударение на "а", на други - с ударение на "о". Смята се, че тангото възниква около 1850-1880 г. и е повлияно от африканската музика. Най-напред се появява сред работниците и простолюдието в Буенос Айрес, Аржентина, и в Монтевидео, Уругвай. После бързо превзема средната класа и висшето общество. Обикновено се изпълнява от бандонеон, китара, пиано, цигулка и представлява поетична, музикална и танцова възхвала на любовта, надеждата, младостта и страстта.

Превръща се в явление, след като знаменитият Рудолф Валентино прави от него световен хит през 1928 г.

Днес има много поклонници от различни страни. На мода е и в Европа, и в Америка, и в Япония, и... Всяка година през август в Аржентина се провежда световно първенство по танго, като състезателите се разделят на две групи: сценично танго, което е по-атрактивната категория, и салонно танго. Салонното е с по-строги правила, сценичното дава по-големи възможности за артистична изява на състезателите. На последното първенство са участвали над 400 състезатели от 25 страни. Интересното е, че има изискване двойките да не се разделят, докато звучи музиката, а също, че следва да се движат в кръг, но в посока обратна на часовниковата стрелка.

Папагал спасява дом от крадци

Папагалите са отглеждани като домашни любимци от хората и често пъти ходят след тях, кацат на главата и раменете им и показват голяма привързаност към стопаните си. Някои птици с много любов и търпение могат да бъдат научени да говорят и дори да казват цели фрази. Такъв папагал от породата "лори" е бил оставен сам вкъщи и когато усетил, че в дома са влезли непознати, които се оказали крадци, изведнъж започнал да пищи пронизително и да надава викове за помощ.

Те били чути от съседите и без забавяне няколко души се притекли на помощ. Крадците избягали, отнасяйки със себе си само едно портмоне. Изненадани от пернатия защитник на дома, те не успели да се доберат до нищо по-ценно.

Папагалът Кузя се проявил като смел защитник на дома и получил благодарностите на своя стопанин.

За всеки влак си има пътници

На ироничните погледи, на задявките, на грубите подмятания за теглото им дебеланите често пъти отговарят със знаменитата мъдрост: "За всеки влак си има пътници". И това наистина е така, защото не един и не двама мъже предпочитат пълнички, пухкави и дебелички жени, а някои направо казват: "Колкото по-дебела, толкова по-добре - луд съм по нея!"

Това може да потвърди и днес, два месеца след проведения конкурс в Италия, победителката в него - очарователната дебелана Анджела Сконямильо. Неаполитанката бе класирана на първо място сред най-дебелите - тя тежи 170 кг. На второ от 30 съперници е аржентинка, само половин килограм по-лека.

Единственото условие за участие е тегло над 100 кг. Всяка от жените се представя с официална рокля, по бански, но може и гола. Целта на състезанието е не само забава, подобрено настроение и смях, но също и протест срещу дискриминацията на хора с излишни килограми.

Виж му ръцете, за да разбереш...

Някои казват: "Виж му ръцете, за да разбереш на колко е години." Други: "Виж му ръцете, за да разбереш от какво е болен." Трети: "Виж му ръцете, за да знаеш как живее."

И т.н., и т.н.

Това не са случайни констатации, те имат своите основания, понеже ръцете са вълшебно огледало, в което човек, щом се огледа, разбира много неща за себе си. За възрастта, за здравословното състояние, за начина на живот, за самочувствието и настроението дори...

"Огледалото" обаче изисква постоянни грижи, за да дава вярното изображение. Лайката има дезинфектиращо и успокояващо действие, алоето елегантно насища сухата кожа, соевото и фастъченото масло защитават от студ. И както сега зимата ни започна рано-рано, тези масла са много подходящи.

Витамин А дава еластичност и подобрява общото състояние на кожата, витамин F помага за усвояване на мазнините и предпазва от люпене, витамин Е подхранва, изглажда и овлажнява.

Препоръчва се миенето на съдове да става с ръкавици, за да не се изсушава кожата, да се избягват силните сапуни, да се търси козметика с лавандула, мента и глицерин. Всички над 40 години да използват дневен и нощен крем за ръце.

Щом по-силно пече, по-хладно става?!

Интересна теория на английски учени преобръща представите за климатичните явления на Земята. Наблюдения върху климата, правени в продължение на няколко години, показват, че слънчевото греене намалява в края на един от 11-годишните цикли на Слънцето. Но според учените вместо количеството топлина и светлина, които достигат Земята също да намаляват, те са се увеличили...

Това показва излишно драматизиране на негативната роля на човека в повишаването на температурите на Земята. Предполага се, че човешките злодеяния в това отношение може да са силно преувеличени. По-скоро топенето на полярните ледени шапки, пресъхването на някои реки, повишаването на температурите следва да се приемат като нормално състояние на климата за определен период от време. Точно поради това се очаква през следващ обрат на цикъла, когато слънчевата активност се увеличи, да започне охлаждане на Земята.

Най-работливият поставя световен рекорд

Често между работодател и работник се водят спорове за продължителност на работния ден, на обедната почивка, за работа в събота или неделя. В нашия случай нещата стоят различно - става дума за работник, който плаче за работа без почивка и който иска да постави световен рекорд по работливост. И успява.

Това е барманът Барт Вейн, 32-годишен белгиец от градчето Хаме. Той е поставил нов световен рекорд по продължителна работа, като се е трудил 102 часа без прекъсване.

- Към края започнах да обърквам поръчките - казва Вейн. - Правех грешки и при връщането на рестото. Въпреки това след повече от 100 часа непрекъсната работа зад бара разбрах, че съм подобрил световния рекорд .

Позиция

www.duma.bg

Лъжите на прехода

Демокрацията у нас се ограничи само до създаването на многопартийна система

Ангел ПОПОВ,
инженер, доктор по икономика

Всеки добросъвестен български гражданин, който не стана милионер по време на прехода не поради липса на професионални качества и човешки достойнства, а тъкмо поради наличието на такива, много добре различава лъжите на прехода от стремежите на милиони хора за един по-добър, по-справедлив и по-красив свят. Въпреки това нека разгледаме някои от тези вече изтъркани, но продължаващи да се въртят в публичното пространство лъжи. Ако не заради хората, които ги познават, защото са живели и още живеят в тяхното царство, то заради тези, които идват след тях и няма да могат да разберат цялата истина.

ЛЪЖА ПЪРВА: създаване на пазарна икономика.

За да има пазарна (да не говорим за пазарно-социална) икономика, трябва да бъдат налице условия за ускорено стопанско развитие и свободна конкуренция. Такива условия липсват у нас. Например произвежданите земеделски продукти дребният производител предлага не на създадени за целта регламентирани тържища и пазари, както това става в развитите страни, а на съмнителни прекупвачи на много ниски цени. Така прекупвачите реализират висока печалба за сметка на производителите, а много производители престават да произвеждат. Това на свой ред облагодетелства друга прослойка, наречена комисионери, печелеща от вноса от близки и далечни страни. И всичко това става, въпреки че българската земя е най-плодородната в Европа.

Подобни примери има във всички сектори на икономиката. Всеки без специално проучване вижда, че вносните промишлени стоки са преобладаващи на пазара. Освен това българските отстъпват по качество. Къде е тогава пазарната икономика? Така е преди и по време на прехода и продължава в същия дух и днес. Вместо създаване на стимулиращи условия за стопанско и пазарно развитие първата и най-лесна задача на управляващите през прехода бе продажбата на безценица на стратегически предприятия и подаряване на останалите чрез масова приватизация и работническо-мениджърски дружества. Новите собственици не само не ги развиха, но ги докараха в много случаи до фалит. Първо, защото ги получиха на безценица, и второ, защото нямаха нужната подготовка за тяхното управление и развитие. Доведени до умишлен фалит и също приватизирани на

безценица бяха и всички държавни търговски банки, които започнаха да кредитират производството и населението, но при условията на висок лихвен процент. Тези неизгодни финансови условия заедно с действието на многобройни централни и местни разрешителни, лицензионни и административни режими и ограничения спънаха развитието на пазарната икономика у нас. Това от своя страна попречи на създаването на средна класа, която е определяща в развитите страни и без която демокрацията съществува повече на хартия, отколкото в действителност.

ЛЪЖА ВТОРА: развитие на обществото по демократичен път.

Принципите за демократично развитие на българското общество се ограничиха само до създаване на многопартийна система, свобода на словото и избор на народни представители, президент, кметове и общински съветници. Но тези нови демократични завоевания, както стана ясно по-късно, са още твърде далече от истинските нужди на обществото. Партийната система стана несравнимо по-широка, но и пречка за избиране на подготвени и съвестни граждани, които не са членове или симпатизанти на някоя партия. Нерядко свободата на словото се използва за прикриване на корпоративни управленски решения на национално и местно равнище или на други съмнителни цели. Изборите са демократични, но не дават възможност за отзоваване при неизпълнение на обещанията. На практика референдумите са невъзможни, затова няма нито един през прехода. Гражданските сдружения не могат да участват в изборите и нямат право на законодателна инициатива. При разглеждането на важни за обществото национални и местни проекти и проблеми никой не търси тяхното професионално становище. Решенията се вземат в тесен кръг, сякаш засягат интересите само на управляващите. Поради всичко това цялата държава се върти в един омагьосан безперспективен кръг вече толкова години.

ЛЪЖА ТРЕТА: реформиране на обществените системи.

През годините на прехода няма нито една управляваща партия, която да не е включила в своята предизборна програма извършване на реформи в най-важните обществени системи като здравеопазване, пенсионно осигуряване, образование, правосъдие, администрация и други дейности и която да е изпълнила своите обещания. Заради това хронично бездействие и безхаберие българите сме най-болни в Европа, пенсионерите - най-бедни, младите изостават в професионално и културно отношение, а несправедливо осъдените затрупват с жалби европейския съд за правата на човека. От реформирането на тези и други важни системи по примера на развитите страни зависи цялостното успешно развитие на страната. Днешното окаяно икономическо, финансово и всякакво състояние на държавата и българските граждани е резултат не толкова на световната финансова и икономическа криза, колкото на липсата на реформи в най-важните обществени дейности. Липсата на реформи в тези дейности означава липса на заинтересованост на работещите в тях да бъдат максимално полезни със своя труд на хората и обществото. Обвързването на техния труд и подготовка с нуждите на всеки гражданин трябва да бъде основен принцип при тяхното реформиране. Финансовите икономии в случая са също важни, но не са определящи. Интересите и нуждите на хората и обществото са най-важните.

Има и много други лъжи на българския преход, но като начало за размишление може би тези са достатъчни.

Обречено поколение

Самуел ФРАНСЕС

Отидох до близкия вход на Южния парк. Живея на 50 метра от него, та не ми беше трудно. Само трябваше да заобиколя няколко паркирали коли, да сляза на асфалта там, където тротоарът е неравен, да пропусна няколко велосипедисти и шофьор, които май не бяха забелязали, че улицата е еднопосочна, както и да заобиколя обявата за природния газ. Ние сме на ток (при строежа на нашия блок е било предвидено да имаме местно парно, затова дори и да искаме, нямаме избор - дори комини нямаме, та не може да си поставим нито камина, нито печка).

Иначе улицата ни "Кишинев", макар и къса, си е почти луксозна. Съседната улица "Козяк" стана почти магистрала - покрай американското посолство тя беше ремонтирана, а покрай ремонта на булевард "Черни връх" движението тръгна по нея. Сакото, което нося, е "втора ръка", но по-ново не ми и трябва. Ризите ми също са "втора ръка" - големият ми син е маниак на тема ризи и те му остаряват, преди да ги е облякъл. Добре е, че нося моя номер. Жалко, че с обувките не е същото - той носи 43-и. а аз 46-и номер.

Сядам на една пейка с последния брой на "Нейшенъл Джеографик". На съседната пейка са седнали мои връстници. Падат си по футбола и разговорите са изцяло на футболни теми. Аз съм сега на друга вълна - потопил съм се в царството на ацтеките.

Инстинктивно си бръкнах в джоба. Имах достатъчно стотинки за един хляб и най-малкото за едно кисело мляко. Въпреки постоянното покачване на цените, едно беше сигурно: пенсиите ни бяха замразени. И все пак не бях го докарал да бъркам в контейнерите.

Най-много ме е яд на Бате Бойко. Заради метрото кварталът ни е изолиран от града. Преди с трамвай 9 за 18 минути си бяхме у дома. Сега трамвая го спряха. В други държави след определена възраст пътуването е безплатно, но тук не само е с пари, но и след определена възраст се затваряш у дома и единствено отиваш на лекар. Уж са загрижени за болните, а при нас няма една поликлиника наблизо, няма и пенсионерски клуб, а и на читалището, което е на три спирки от нас, някой му е хвърлил око и искат да строят нещо на негово място.

Иначе сме добре. Дори неотдавна откриха магазин Билла, а наблизо строят и Мол. Не откривам тази дума в речника, но друго ако не, молове в София бол. И банки, и зоомагазини имаме, дори два, един срещу друг. Преди няколко години, след инсулта, когато бях още почти млад (сега съм на седемдесет и ходя с бастун), имах навика посред нощ да отивам в парка и да се упражнявам там, където денем играят малките дечица. Изведнъж чух как бездомните кучета нещо се договориха и няколко десетки се насочиха право срещу мен. Последно предпочетоха една пътека и само две кучета продължиха към мен. Не ми остана друг изход, освен да се наведа към земята и да грабна несъществуващ камък. Сигурно съм бил много убедителен, иначе нямаше сега да пиша тези редове. Вече не скитам нощно време из парка...

Та си мисля колко ли ще спечели и НОИ, и цялото общество, ако хвърля топа.

Обречено поколение сме ние и това си е.

Точката над И-то

Дянковата дупка

Иво АТАНАСОВ

В пресата се появи съобщение, че в Маноловата дупка се крие голямо имане. Разбира се, мнозина все още не знаят къде е тази Манолова дупка. Други пък се чудят дали имането е в дупката, или самата дупка е имане. Трети недоумяват за имАне ли става дума, или за Имане. Заговори ли се обаче за Дянковата дупка, вече всички са наясно, че се има предвид бюджетът. И че тя е голямо нямане.

Не сме забравили как финансовият министър сравни първия си бюджет с постна пица. Казано в премиерски стил - толкова имаме, толкова разпределяме. Сякаш правителството има задължението единствено да харчи парите, а някой друг да ги изкарва. Воден от тази странна философия, кабинетът на гербариите подхвана наследения от предишното управление фискален резерв от осем милиарда и за броени месеци го сведе до санитарния минимум. И тъй като по-нататъшното пипане в готовите пари е опасно, а правителството все така не е в състояние да изправи на крака икономиката, която повали с неумелите си действия, дянковците се ориентираха към увеличаване на държавния ни дълг. От началото на тази година той е нараснал със 750 милиона, а за догодина се планира да скочи с два-три милиарда.

Този подход е не по-малко опасен от бъркането в резерва, особено за страна с паричен съвет, каквато е нашата вече над десет години. Той заличава усилията на три предходни правителства, които неотклонно намаляваха дълга, за да стигне до едно от най-ниските нива в Европейския съюз. Бюджетът за следващата година най-безотговорно прехвърля финансовите тежести върху обикновения българин, комуто ще се наложи да плати не просто и не толкова последиците от кризата, колкото от неумението да се управлява. Пицата може да е постна, но сметката за нея става все по-висока.

И тук е голямата разлика между сегашната и предишната власт. За да противодейства на кризата, правителството на Тройната коалиция увеличаваше инвестициите за пътища, благоустройство и други дейности, съдействаше на реалния сектор в икономиката. Чрез Българската банка за развитие например само за първата половина на миналата година отпусна на малкия и средния бизнес кредити за 500 милиона. Увеличаваха се заплати и пенсии, засилваше се социалното подпомагане, заделяха се и милиарди за фискалния резерв. Сегашното правителство реализира политиката си за сметка на гражданите. То замразява доходите, спира много от плащанията към бизнеса, подлага на изпитание не една и две сфери, харчи резерва, увеличава дълга. И всичко това оправдава ту с лошо наследство, ту с кризата, с което всъщност прикрива трагичната си липса на управленски умения.

Веднъж хлъзнали се по улея, гербариите нямат сили да се върнат обратно, а като да им липсва и желание. По-добре им е да предвидят 100 милиона за подслушване и само 94 милиона - за култура. А парите за образование да свият не само до последното място в Европа, но и до нивото на най-западналите африкански държави. Колкото по-необразовани са гражданите, толкова по-лесно ще е да бъдат будалкани, че причините за днешния им хал не са в сегашното управление. А който си позволява много да знае, ще бъде респектиран с подслушване, че и с арест под окото на камерите. В представите на Дянков очевидно това е стабилността, която се гарантира с новия бюджет.

На този фон правителството отново лъсна с отсъствието си от пленарната зала при обсъждането на най-важния за всяка държава закон. Нямаше го и премиера. Той отдавна нарече депутатите безделници. Пък и не ще и съмнение - за него е по-важно да резне още няколко сантиметра от шестстотинте метра трикольорна лента, които употребява годишно за откриване на обекти, повечето финансирани от предишното правителство, отколкото да дойде в парламента, за да формулира и защити някаква що-годе ясна политика. Това принуди дори Костов да изохка, че парламентаризмът е в упадък, а действията на министър-председателя - обидни и недостойни. И наистина винаги при обсъждането на бюджета кабинетът, какъвто и да е бил съставът му, е стоял с нужното уважение в пленарната зала, участвал е в дискусията и е отговарял на въпросите. Сега парламентът е не просто принизен и унизен, но и властта му е дотолкова отнета, че се е превърнал в ненужен придатък на правителството.

В тази ситуация Дянков се чувства свободен да прави, каквото си ще. Дори да нахалства, че пицата-бюджет вече няма да е толкова постна. На което опозицията сполучливо отвърна, че бюджетът е бил пица лани, сега вече е геврек, от който за хората е предназначена само дупката. До споменатата в началото Манолова дупка мнозина все още може и да не са се добрали, но в Дянковата със сигурност ще пропаднем всички.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Общество

Нова енергия за разширяването на Европейския съюз

България е призвана да играе по-сериозна роля, защото сме в уникалната ситуация да граничим с три страни - потенциални членки на ЕС

Кристиан ВИГЕНИН

Европейската комисия представи доклада си за 2010 година по Стратегията за разширяването на ЕС и индивидуалните доклади за напредъка на страните с перспектива за членство в ЕС.

Начело с новия комисар Щефан Фюле процесът придоби по-голяма последователност и устойчивост. Беше създадена нова енергия, която трябва да се използва в максимална степен както от страните в процеса, така и от самия Европейски съюз.

Важна е заявката, че страните ще бъдат оценявани само и единствено въз основа на техния напредък, което има дисциплиниращ ефект - добре е правителствата да знаят, че няма да има нито политически подаръци, нито политически наказания. Няма да се говори за дати и срокове - страните ще се присъединяват тогава, когато са готови и всяко забавяне извън нужното технологично време ще е отговорност на съответната страна.

Но подготовката за членство не е просто административна работа, тя има и своите политически измерения. Осъществяването на необходимите реформи е възможно само ако има подкрепа от гражданите. В този смисъл е от голямо значение особено за страните от Западните Балкани да получават окуражителни сигнали. Песимизмът, обхванал региона, трябва да бъде преборен и последната година даде немалко поводи за нови надежди. Визовият режим за всички страни беше либерализиран, което е може би един от най-осезаемите за гражданите резултати от сближаването с ЕС. Сърбия получи зелена светлина молбата ѝ за членство да бъде проучена от Европейската комисия, с което започва същинската работа по присъединяването. Европейската комисия препоръча на Черна гора да бъде даден статут на страна-кандидат. Хърватска направи поредни стъпки към приключване на преговорния процес, което се очаква да стане в първата половина на 2011 г. Без съмнение тези решения могат да имат мобилизиращ ефект за целия регион. Остава обаче голямото предизвикателство за политическия елит да успее да управлява очакванията на хората - членството в ЕС не е зад ъгъла, предстои много работа, чиито резултати рядко стават видими веднага. Ето защо е важно и управляващи, и опозиция да извадят европейската тема от вътрешнополитическите препирни и да се опитат да създадат политическа атмосфера, която да улеснява подготовката на страните. Тежката политическа криза в Албания, която продължава повече от година, беше основна причина ЕК да отложи вземането на решение за предоставяне на статут на страна-кандидат. Този важен сигнал се надявам да бъде разчетен правилно в Тирана, защото в тази ситуация най-голямата грешка би била управляващи и опозиция да започнат да се обвиняват кой е по-виновен.

В същото време обаче Европейският съюз също има над какво да поработи. Влизането в сила на Договора от Лисабон разчисти юридическите пречки пред приемането на нови страни членки. Но разширяването е възможно само ако за него има нужната политическа и обществена подкрепа и в страните членки на ЕС. ЕК, европейските институции като цяло и особено националните правителства правят твърде малко, за да разяснят на гражданите ползите от разширяването. Даже обратно, в немалко страни членки на ЕС политическият дебат осветява в негативна светлина последното разширяване, което е съвсем незаслужено на фона на ползите, които извлякоха от него и старите, и новите страни членки. Така че повече просветителска работа ще помогне на ЕС да приема с повече ентусиазъм следващата вълна от нови членове.

В Стратегията за разширяването през 2010 г. е отделено особено внимание на последиците от икономическата криза и нуждата от политики за социална интеграция. В тази посока ЕС трябва да окаже по-съществена подкрепа. Визовият режим беше либерализиран в условията на най-тежка икономическа и социална криза и естествено този факт предпоставя засиления поток от мигранти към Западна Европа от Сърбия и Македания, като в резултат прилагането на безвизов режим с Албания и Босна и Херцеговина е поставено под условие. Струва ми се, че по-устойчиво решение е да се подпомогне социално-икономическото възстановяване в тези страни, което да отслаби миграционния натиск.

България е призвана да играе по-сериозна роля в политиката по разширяването - заедно с Гърция сме в уникалната ситуация да граничим с три страни - потенциални членки на ЕС. В момента обаче нещата не изглеждат особено обещаващо - говорим много и убедително на национален терен, задоволяваме се с общи приказки в балканските столици, а картината се допълва от безмълвно или по-скоро безлично присъствие по темата в Брюксел. Осакатеният бюджет на МВнР ще доведе до допълнително свиване на външнополитическите ни ангажименти в региона, което тотално се разминава с необходимостта от стратегически ориентерана политика към съседите. Остава само да се надяваме, че въпреки временните затруднения, страната ни няма да пропусне този рядък исторически шанс.

Социалната политика с приоритет в община Девня

Важен приоритет в работата на община Девня е осигуряването на работни места чрез реализиране на проекти по различни Национални програми по съответните приоритети на Оперативните програми и пред други донори. В момента в общината се изпълнява Проект "Нов избор - развитие и реализация" по Схема "Развитие", финансиран по ОП "Развитие на човешките ресурси".

По проекта се обучават 58 безработни лица, като всеки от тях има право на стипендия от 8.00 лв. за всеки присъствен учебен ден за периода на обучение, средства за транспортни разходи до населеното им място. Обучението е по професия "Помощник в строителството" в рамките на 200 учебни часа. Успешно завършилите курса ще бъдат назначени в 7-дневен срок на работа за една година. Теоретичната част по проекта завърши и всички положиха успешно изпита. В момента текат практическите занятия с осигурени от обучаващата организация материали. Извършват се ремонтни дейности на фасадата и вътрешните помещения на НЧ "Отец Паисий", където се провежда цялостното обучение. След назначаването им на работа тези хора ще поддържат в приветлив вид общински сгради, паркове, алеи и тротоари.

Община Девня кандидатства за осигуряване работни места за млади хора по програмата "Старт на кариерата", където спечели едно място за икономист.

За разкриване на работни места за хора с трайни увреждания през октомври защитихме 5 работни места за назначаване в общински структури за срок до 1 година, освен това имаме разкрити и 6 работни места за срок от 3 години от 2008 г.

По Национална програма от социални помощи към осигуряване на заетост - от април 2010 г. има разкрити 6 работни места, а от края на октомври са защитени общо 25 бройки за аварийно спасителни дейности. Община Девня е партньор и по Оперативна програма човешки ресурси, проект "Подкрепа за достоен живот", чрез която ще разкрие общо 9 бройки за обгрижване на хора с група инвалидност. По Национална програма "Помощ за пенсиониране" има разкрита една бройка, която след изтичане на договора дава възможност на лицето да се пенсионира за осигурителен стаж и възраст.

Може да се каже, че екипът на кмета на общината Атанас Кузев работи с най-уязвимите групи - хора с увреждания, възрастни хора, деца в риск и техните семейства, ниско квалифицирани и без образование, които не могат да се реализират на пазара на труда, като създава условие за интеграция на тези групи и тяхната ресоциализация.

Днес цензурата е много по-рафинирана отпреди

Проф. Чавдар КРЪСТЕВ

Един многотиражен ежедневник излезе на първа страница със заглавието "Свободата бе, глупаци!" в рубриката си "Позиции". Та, в тази дописка един наивник (не го знам на каква възраст е) се е зает да опровергае всичко, което вестникът му твърди на втора и трета страница. И да ни внушава, че свободата на гладен стомах е върховно постижение на явлението, кой знае защо наречено "демокрация" (в превод - уплавление на народа). Този казус - свободен, но гладен - дописникът разглежда от позицията "гладен, но свободен!"

Впрочем това е позицията на мнозина наивници и на още повече лицемерии. Защото същите тези хора, ако ги оставиш на минимална работна заплата (240 лева) или на средна пенсия (250 лв., да речем), съвсем друга песен ще запеят и ще вземат да откриват, че гладните и бедните у нас са над 3 000 000. "Мнозина сега трудно свързват двата края, но от глад не са умрели" - опонира ми наивникът. Ама чакай сега, трябва ли да измрат, та да открият благото на твойта "свобода"? Море, да те опъна аз ти да "свързваш двата края" май скоро ще забравиш всичките си либертистки лозунги и догми и розовите ти бузки ще хлътнат до степен "гладен, но свободен".

Не си първият, нито последният, който декламира неуморно тази догма. Неотдавна една приятелка (и тя журналистка), след като не можа да ме убеди, че "гладен, но свободен" има някаква стойност, възкликна: "Да, ама пътувам!" Къде пътуваш бе, мойто момиче? "До Гърция!" - отговори ми. А така! Що не пътуваш до Каймените? Или до Таити? Свободата ти е лимитирана от заплатата, а тя не ти позволява да отидеш където искаш. И тогава ходиш където можеш.

Но да се върнем на нашия наивник, който възторжено декламира, че "от всички свободи, вървящи в пакет с демокрацията, най-голямата е свободата на словото. Именно тя бе най-смачкана при комунизма". Макар че за тоталитарната система, която той нарича "комунизъм", да, има право! Ама къде е видял тая свобода днес - не знам! Може би нарича "свобода на словото" определени медии, на които всяко заглавие е като начало на донос, а съдържанието им се изчерпва със съдържанието на надпис в училищна тоалетна? Нека попита една своя редакторка, която ми се обади по телефона, за да ми каже колко добра, точна и навременна била статията ми, но... Това не е ли цензура? В друг вестник (за друга статия) редактор направо ми заяви: "Професоре, прав сте, но ние държим друга линия!" Днешната цензура е много по-рафинирана, но това не я прави помека от "комунистическата". Напротив! Просто днешните идеологически босове разбраха, че игнорирането, премълчаването са много посилни от насилието. Защото заменихме имагинерната "диктатура на пролетариата" с реалната диктатура на капитала! Попитай, наивнико, който искаш собственик или главен редактор на медия ще се откаже ли от 50 000 за една публикация, каквато и да е тя - добра, лоша; слаба, силна; дори "правилна" или "неправилна". Не, няма да се откаже! Защото "става въпрос за икономика, глупако!", както казал цитираният от теб Бил Клинтън. Става въпрос за пари, а "свободата" е само камуфлаж на капитализма!

А твоето заглавие издава само един нов догматизъм, способен да се изразява с отдавна дотегнали щампи. И няма нищо общо със Сервантес! Дори в известаната реклама за свобдата и салама има много повече философия. Та, става също като при "комунизма" - "правилните" материали са на първа страница, "неправилните" - по-назад. А правилното се родее с догмата!...

Шизофренното състояние на медиите въобще не ме касае - от 21 години почти всички медии твърдят, че са "Всички гледни точки!", без да забелязват, че са само "Клюкарска гледна точка". И въобще не са в състояние да си определят истинската диагноза. Но ме обижда (мен и стараещите се да мислят по-дълбочко), че този уважаван вестник е дал правото на един абсолютен наивник (надявам се да не е лицемер) да нарича опонентите си "глупаци". Не знам дали СЕМ има влияние върху тази медия, но сигурно има главен редактор или поне дежурен, към които да извикам (драматично!): "О, спят ли те? О, те не видят ли!"

Или май така им е изгодно?

Памет

Кипяща натура, голям учен, достолепен човек

90 години от рождението на акад. Георги Близнаков

Кирил МОМЧИЛОВ

Онези, които познаваха отблизо академик Георги Близнаков, казват за него, че бил кипяща натура - преливал от енергия и изобилие на идеи; респектирал със своята порядъчност, честност и достолепие; жизнелюбие, оптимизъм и артистичност. Бил реалист, в борбата за достигане на поставената цел казвал, че "в живота не винаги най-късото разстояние между две точки е правата линия", а "в истинската наука и отрицателният резултат е ценен, защото показва грешките и заблудите".

Акад. Близнаков е представител на световноизвестната физико-химична школа на БАН

Журналистическите ми задължения през 70-те и 80-те години на миналия век не веднъж са ме срещали с акад. Близнаков в БАН - където той беше главен научен секретар и заместник-председател, и в Софийския университет "Св. Климент Охридски" по време на ректорството му. Като прелиствам старите си бележници и чета записаното, се удивлявам на казаното от академика, което звучи актуално и за днешния ден на българската наука и образование, за общественото и икономическото развитие на България.

На 14 ноември се навършват 90 г. от неговото рождение. Изборът му да следва химия бил случаен, защото единствено по тази специалност имало конкурс за студентска стипендия "Даровити деца" - явил се на изпита във Варненската мъжка гимназия и го класирали на първо място. Бедният баща Мануил от Берковица му казал, че не е сгрешил: "Химията е сериозна работа, сине, има бъдеще!" Химик с бъдеще, определил го преподавателят му доц. Ростислав Каишев и взел студента за "доброволен асистент". Дипломната му работа - самотрансформацията на кристалите. Но за начало на пътя в науката, Георги Близнаков смята първата си статия от областта на растежа на кристалите, в съавторство със създателя на българската физико-химична школа акад. Каишев. "Аз се гордея, че съм негов ученик и възпитаник на тази школа" - не веднъж е казвал. През годините и десетилетията ученикът ще създаде собствено направление, собствена школа, ще подготви свои ученици, които днес са с международна известност.

Георги Близнаков

Три са научните области, в които акад. Близнаков ще остане известен в българската и световната наука: адсорбция и катализ, кристален растеж и неорганичен синтез. Зад тях се крият великолепни теоретични термодинамични изводи, строги уравнения, приноси в изясняване кинетиката и механизма на промишлено важни каталитични реакции, усъвършенствани методи за нанасяне на износоустойчиви боридни покрития върху твърдосплавни режещи инструменти, както и начин за получаване на високоактивни и избирателни катализатори. Обобщено - Г. Близнаков е автор на повече от 200 научни труда, над 25 свидетелства и патента. Заслужава да спомена специално метода му за приготвяне на катлизатор за пълно окисление на въглеводороди и въглероден окис - реален принос в борбата за чиста природа!

Като преподавател в Софийския университет "Св. Климент Охридски" той четеше лекции по неорганична химия, а през последните години и по екология - една нова дисциплина, която превърна в увличаща и интересна за студентите.

Акад. Близнаков познаваше науката и образованието "отвътре", социалните им измерения. Макар да не смяташе административната и обществената заетост за хоби, той не се оплакваше от тези свои задължения. Нещо повече - много време и усилия вложи за утвърждаване на авторитета и влиянието им върху общественото развитие на България. Съдбата на науката и образованието в България го тревожеха до сетните му дни. Не се умори да участва в дискусии - страдаше и се съпротивляваше срещу отказа на държавата да ги приеме за приоритети.

Бе един от първите ръководители и организатори на науката и висшето образование в България: основател и несменяем директор на Института по обща и неорганична химия при БАН до пенсионирането си - 30 години; 30 години ръководи катедрата по неорганична химия, 5 години бе ректор на Софийския университет. Пет години председател на Централния съвет на Научно-техническите съюзи в България...

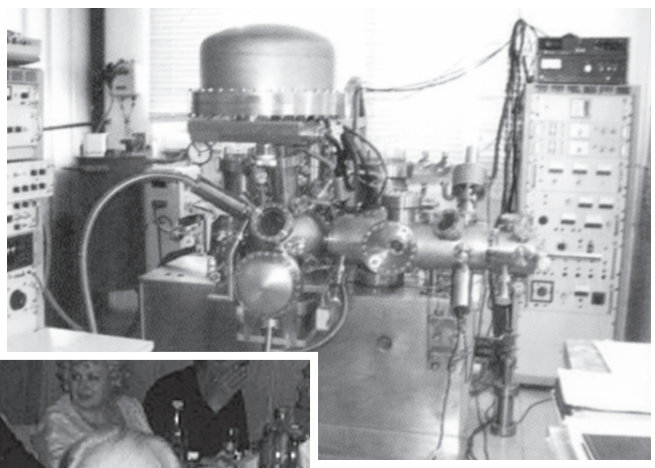

Една от последните му снимки

Академик Георги Близнаков бе причастен към повечето от значимите национални програми за развитието на химията, металургията, за новите материали и технологии, за иновациите като цяло. Малцина може би знаят, че в средата на миналия век той оглави комисия, която имаше смелостта да се противопостави срещу плановете да се строи металургичен комбинат край столицата, далеч от морско пристанище. Още по-малко навярно са онези, които знаят, че академикът оглави комисия от компетентни и честни учени и специалисти, които дадоха първите обективни и научнообосновани оценки за обгазяването на Русе, а създаденият и ръководен от него Национален екологичен клуб продължава и досега делото за изграждане на екологично чиста България...

Мястото не ми позволява да изброя наградите и отличията - български и международни, с които акад. Близнаков заслужено бе удостоен. Но не мога да премълча как бе огорчен, и то на рождения му ден, когато вместо пожелания, му бе поднесена заповедта за освобождаване от поста ректор на Университета...

Широко скроена личност, с енциклопедични знания, Георги Близнаков още в първите години на реставрацията на капитализма в България прогнозира днешния разпад на държавата ни в книгата си "Накъде, човече" (1995). В нея четем: "Резултатите не само в България, но и в другите страни показаха недвусмислено, че избра-

В Института по обща и неорганична химия

ният път на трансформация на обществото е погрешен и несправедлив... В България, излязла от руините на тоталитарния режим и запътила се към демокрация, си пробиват път бедни и некомпетентни хора, но хитри и алчни да грабят дещо е останало от държавата. Българският народ е шокиран от развихрилото се не само икономическо, но и от по-страшното - моралното падение на обществото... Либералната икономика и свободният пазар с безогледното използване на планетарните ресурси и гоненето на печалби за малцинството крият най-големите опасности за бъдещето... Най-силната алтернатива на либералната демокрация днес е социалната демокрация... Пенсията не е милостиня, пенсионерите не са излишни хора, а нормални, заслужили и полезни членове на обществото."

Боец - и в политиката, и в науката

Димитър КОЛЧЕВ

...Младежът Тодор Кърдев избягал от казармата, като взел и карабината със себе си. И се присъединил към Еленския отряд на Горнооряховската партизанска бригада...

"От постоянните преходи - разказваше ми Тодор - все бях недоспал. Спях ходом. Прекрача с единия крак, стъпя и заспивам за секунди, а като вдигна крак да прекрача - събуждам се... При един такъв преход се претъркулих от високия бряг, та в реката..."

Подир Девети септември Тодор Кърдев, едва успял да се види с родителите и близките си, заминал за фронта като пехотинец в Първа българска армия. И така до Будапеща. От студуванията като партизанин и на фронта заболял от болестта на Бехтерев, но след упорита гимнастика и лечение с билки успял да пребори страданието.

Записал се да учи агробиология. Завършил с отличен успех специалността, година по-рано от състудентите си. На тях им направила впечатление изключителната скромност на техния колега. Хранел се в трапезарията и неведнъж отстъпвал своята порция на по-гладните. С готовност помагал на колегите - преди изпитите или по време на лабораторните упражнения. Обичал да общува с тях, съветвал ги.

Проф. д-р Тодор Кърдев (третият от ляво на дясно) на разходка из Люлин планина

Способността на Тодор да вниква в хората била вродена от детските му години. Тогава помагал на родителите си във всичко.

През пролетта на 1955 г. Тодор Кърдев сключва брак с пазарджиклийката Надежда Христова. От брака се раждат две деца - Георги и Мария. Надежда е завършила Историческия факултет и имала възможност да направи солидна кариера, но се отказала от нея заради съпруга си.

Семейството наема квартира в кв. "Бузема" в София. В съседна до жилището им къща се намира лабораторията, в която Тодор Кърдев работи върху растенията с радиоактивни изотопи. И така две години. Ангажирани в работа и изследвания, двамата преживяват тежка загуба - от левкемия умира синът им. Надежда и Тодор напускат "Бузема". Кърдев заминава на специализация в СССР. Надежда и Мария търпеливо го чакат. Годината минава, а Тодор се завръща, зарадван от успешния си престой в Съветския съюз.

Станал известен сред научните кръгове, Кърдев скоро получава покана за работа в Канада. Взема и Надежда. След две години в странство се връщат в България. Кърдев е назначен за директор на Института по физиологична екология на селскостопанските растения. В България се ражда вторият им син Тодор.

От 1960-а до смъртта си Тодор Кърдев става професор, член-кореспондент на БАН. Получава многобройни покани за лекции в Брюксел, Амстердам, Берлин. Името му влиза в енциклопедия "Хуско". Става пословичен с честолюбието си. В института работила специализантка, доцент. Искала шефът й да я направи професор. Той обаче отказал, защото забелязал, че в предоставения от нея труд кандидат-професорката била плагиатствала...

След 14-15 часа работа на ден проф. Кърдев често се разхождал със съпругата си. Веднъж, вървейки по улицата, Надежда дочула подмятания по негов адрес, че балтонът му е старичък. На другия ден му купила чисто нов. Проф. д-р Тодор Кърдев го носил до смъртта си, настъпила в резултат на масиран инфаркт на 7 ноември 1998 г.

Погребаха проф. Кърдев в гробищния парк на "Бакърена фабрика". Тези, които го познаваха, го запомниха като отдаден на работата си, боец, скромен и истински Човек...

Пътешествия

Лазурната перла на Капри

Искрящо синият нимфеум на император Тиберий останал скрит за света цели 19 века

Трудно се правят добри снимки на Лазурната пещера. И до днес може би едно от най-добрите изображения е това фотохромно копие, правено между 1890 и 1900 г., "Детройт публишинг ко"

Фотография на Джорджо Сомер (1834-1914), правена за поздравителна картичка

"Изведнъж се озовахме под огромен купол, където всичко блестеше като етер. Водата под нас беше като горящ в синьо огън, който осветяваше огромното цяло. Пространството наоколо беше затворено, само на едно място под водата се намираше тесният отвор, през който влязохме; той стигаше почти до морското дъно, на четиридесет клафтера* дълбочина, а входът му стигаше горе-долу същата ширина. Оттам проникваше яркостта на слънчевия ден, хвърляше отразената си светлина върху пода на пещерата; сега тя преминаваше като огън през синята вода и изглеждаше сякаш да я превръща в горящ дух. Всичко отразяваше светлината обратно; скалистият свод и всичко наоколо изглеждаше сякаш изтъкано от втвърден въздух, а после сякаш всичко се преливаше обратно в него. Капките, образувани от пръските при движението на греблата, падаха червени, с цвета на свежи листа на роза. Това бе един приказен свят." Така описва посещението на своя герой в Лазурната пещера на Капри в първия си роман "Импровизаторът" Ханс Кристиан Андерсен. Именно с него великият разказвач на приказки пробива в литературния свят. Този факт днес е малко известен, но през 1835 г. полубиографичният роман-фикция има незабавен успех. Сюжетът разказва за пътешествието на писателя из Италия, което той прави през 1833 г., като разказът тече от името на младия Антонио. Андерсен пък се заразил от вдъхновението на нейните "първооткриватели", които правят Лазурната пещера достояние на модерното светознание. На 18 август 1826 г. тук влизат немският поет и художник от полски произход Аугуст Копиш и приятелят му швейцарският художник Ернест Фриес. Копиш я описва в книгата "Откриването на Синята пещера". Две години след тях поетът Вилхелм Вайблингер й посветил ода в духа на романтизма и тежнението за "завръщане на човека към природата". Мълвата за синьото чудо се разнесла бързо. Капри и Лазурната пещера станали част от модерните през Викторианската епоха Гранд турове и насам се стекъл неочакван поток посетители.

В някои дни за вход се чака и по цял час

Противно на лансираната за широкия свят легенда, че Лазурната пещера е открита от двамата пътешественици едва през XIX век, истината е, че тя е знаково място за острова още от древни времена. Останките, намерени под водата и няколкото открити големи статуи (сега те са в музея "Чертоза" в Анакапри), указват, че тя е изпълнявала функцията на елегантен нимфеум към римската вила Градола. В древна Гърция и Рим нимфеумите били паметници-светилища, посветени на нимфите. Първо ги правели в естествени крайбрежни пещери, а в по-късно и в изкуствени. Археолозите все още не са постигнали съгласие по въпроса дали това е бил просто павилион, в който богатите патриции са се разхлаждали преди следобедния пикник, или място, където се извършвали свещени ритуали. Други смятат, че Тиберий е имал личен достъп до пещерата през канализационната система cloaca maxima на Анакапри от намиращата се в близост вила Дамекута.

Знае се само, че е била личният плувен басейн на Тиберий, който преместил столицата на Римската империя на острова през 27 г. пр. Хр. Капри останал столица на империята в продължение на десет години - императорът предпочел трайно да се установи тук заради мекия климат. Прекарвал времето си последователно в общо 12-те си вили, където организирал оргийни празненства и отмарял в почти халюциногенното синьо на пещерата, плувайки сред красивите тела на млади момчета и момичета. На Капри е известен и с разточителството си и най-вече с пищната Вила Джовис. Тя се кипри на върха на скалите на триста метра над водите на Средиземно море, а от нея се разкривала прекрасна гледка с върховете на Везувий в далечината. Била най-великолепната императорска резиденция на острова, но легендата твърди също, че тези, които не се нравели на величеството, били изхвърляни през скалата й в морето. Тиберий бил наследен от радващия се на не по-малко лоша слава Калигула, който също прекарал в младостта си няколко години на острова. По времето на Тиберий пещерата била украсена от няколко статуи, а по краищата на свода имало и места за почивка.

Но това, което днес можем да видим, не се отличава много от видяното от Марк Твен през 1869 г., което той описва в "Наивници в чужбина": "Входът към пещерата е четири фута** висок и четири фута широк и се намира върху фасадата на внушителна перпендикулярна скала - преграда за морето. Влизате с малки лодки - проходът е възтесничък. Изобщо не можете да влезете при висок прилив. Веднъж попаднали вътре, вие се озовавате в пещера с арков свод около сто и шестдесет фута дълъг***, широк сто и двадесет**** и висок около седемдесет*****. Колко е дълбоко тук - никой не знае. Подът стига дъното на океана. Водите на това спокойно подземно езеро имат най-искрящото, най-красивото синьо, което някой може да си представи. Прозрачни са като стъклен лист, а цветът им би засрамил и най-наситеното небе, надвисвало някога над Италия. Нито един нюанс не би могъл да е по-плетен, нито един блясък поизящен. Мяташ камъче във водата и се получават безчет миниатюрни мехурчета, които хвърлят брилянтни отблясъци като сини театрални прожектори. Потапяш гребло и повърхността му се превръща в заскрежено до прелест сребро, опръскано в синьо. Скочи ли във водата човек, в миг го обгръща ризница, по-прекрасна и от най-прекрасната, носена от някой кралски кръстоносец."

Изглед от скалите Фаралиони, Капри

Синята вселена на нимфите

Посетителите и днес трябва да легнат на дъното на лодката, която сякаш се насочва право към крайбрежния скален откос. Лодкарят изкачва момент на затишие между приливите и се мушва през ниското отверстие в скалата. Ще ви побият тръпки на страх и от най-малкото вълнение, получено от преминаващ наоколо кораб. А вътре водите светят като ярки изумруди с някакво синьо, което сякаш не е цвят от този свят и което сияе върху тъмния контражур на пещерата отгоре.

Капри е осеян от пещери като същинско решето. Лазурната обаче е единствена по рода си тук. Сред местните е известна с името Градола и в течение на времето я отбягвали заради поверието, че е обитавана от чудовища или зли духове. Дали е омагьосана или не - всеки вярва в каквото му изнася. Но при всички случаи съществува някаква природна магия. Дълго след като я е напуснал, човек носи отпечатъка на впечатлението в съзнанието си, някои могат побързо да се отърсят от него, но по-чувствителните натури трудно свикват обратно с позната реалност.

Лазурната пещера е дълга 60 м и широка 25 м. Кристалните сини води под лодката са дълбоки 150 м. Ефектът на неземно синята светлина се създава от пречупването на дневната светлина през входа на пещерата, който се намира над водата и през един по-голям отвор, потопен под водата. Акустиката в пещерата се слави с красотата на звука си. В дъното на основната пещера съществуват три разклонения, които водят към "Сала дей номи" - "Залата на имената". Казват й така заради подписите на посетителите, влизали тук през вековете. Два други канала поемат по посока към сърцевината на острова, преди да станат съвсем непроходими. Дълги години се е смятало, че през тези фисури е имало древно стълбище, което водело до императорския замък на удоволствията. Но това най-вероятно са естествени проходи, които просто се стесняват и губят в скалата.

Три статуи на морските богове Нептун и Тритон са били открити на дъното на пещерното езеро през 1964 г. През 2009 г. на дъното бяха намерени още седем постамента за статуи. Римският историк Плиний младши дава описание на пещерните статуи и казва, че те "си играят на миди". Позициите на липсващите ръце на статуята на Тритон указва, че това са въпросните статуи, които историкът зърнал тук през I в. пр. Хр. Би трябвало да има още четири статуи, скрити някъде под пясъчното дъно.

Днес плуването в пещерата е забранено поради съображения за сигурност и с цел опазване кристалната чистота на водата. Въпреки това смелчаци се осмеляват да влизат след часовете за посещения на свой собствен риск. Няма съмнение, че този красив и рядък природен феномен е най-популярната туристическа дестинация на Капри. До Лазурната пещера се стига с лодка от пристанището Марина гранде или с автобус от Анакапри. Съществуват и добре маркирани и утъпкани от хиляди крака пеши пътеки. Пристигнете ли по море, ще трябва да смените лодката с по-малка. Има ли лодки на опашка, получавате безценни мигове възможност да се насладите на невероятните цветове на водата и сребристите й отблясъци. Цената на екскурзията е 18.50 евро от Марина гранде и 8.50 евро с малка гребна лодка от входа на Лазурната пещера край Анакапри. Влиза се от 9 до един час преди залеза, но е затворена и при най-малкото вълнение на морето.

Миналата година репутацията на Лазурната пещера като природен рай бе сериозно засегната и се наложи пещерата да бъде на два пъти затваряна заради опасения от замърсяване с води на отходната канализация. Един нов проект на асоциация "Маревиво" предвижда пещерата да възвърне облика си от римски времена с копия на тогава съществуващите статуи. "Маревиво" трябва да осигури и системен контрол за опазване на това природно чудо. Амбициозният проект се надява пещерата да се представи във вида от дните на император Тиберий още идното лято.

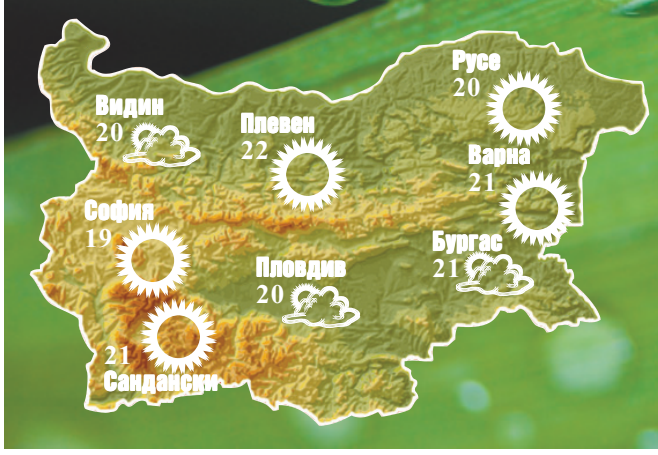
Страница на Савена ЗЛЪЧКИН

** Мярка за дължина - 182 см.*
*** Около 1,20 м*
**** 48,77 м*
***** 36,57 м*
****** 21,33 м*

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

В часовете преди обяд на места в равнините и котловините ще се образува мъгла и ниска слоеста облачност, които в повечето места до обяд ще се разсеят. Почти тихо време. Минимални температури предимно между 4° и 9°, в отделни котловини до 2°, а по Черноморието до 11°-12°. Максимални температури - между 18° и 23°. За района на София минимална температура около 4°, максимална около 19°. Атмосферното налягане ще се повишава и ще бъде по-високо от средното за ноември. През почивните дни в планините ще е чудесно за туризъм. Ще бъде слънчево и видимостта ще е много добра. В събота все още по-значителна облачност ще има над Източните Родопи, но без валежи. Вятърът ще е слаб, по върховете до умерен. Топло за сезона с температура на височина 1500 метра 10°-13°. Над Черноморието ще е предимно слънчево, с по-значителна облачност над Южното крайбрежие. Почти тихо. Максимални температури на въздуха 22°-22°. Температурата на морската вода 14°-15°. Вълнението на морето ще бъде слабо - 1-2 бала.

Изгледи за

14 максимални 17°/23°

15 максимални 19°/25°

В неделя и в началото на следващата седмица времето ще е слънчево и топло. В сутрешните часове в низините ще има мъгли, които в повечето райони до обяд ще се разсейват. Минимални температури между 4 и 9, максимални между 19 и 24, на места и до 25-26°. По-ниски ще са в западната част на Дунавската равнина, където мъглите ще се задържат по-дълго време. Във вторник ще се появи разкъсана средна и висока облачност.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България — Монд дипломатик — СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Христо Христов; Ралица Табакова - 230

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка - Йовановска** - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - 219; Албърт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220; Петър Бочуков - 219

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - 238; Васил Попов - 248; Ина Михайлова - 214; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; Наталия Гергова - 247

ЧЕТИВО: **Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Булевард:** Гергана Алексова; **Пардон:** Чавдар Шинов

СПОРТ: **Владимир Николов** - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg**, **Кореспондент в САЩ:** Ивайло Иолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com**; **Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: **abonament@duma.bg**
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

БНТ 1

07.20 Легендата за Снежанка - анимационен филм
08.05 За животните с любов
08.30 Чудният свят на Дисни. Джони и елфите - куклено шоу
09.00 Робин Худ - /9 епизод/
10.00 Непозната земя
10.30 Вяра и общество с Горан Благоев
11.00 Памет българска с проф. Божидар Димитров
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор
14.10 Минута е много
15.00 Шоуто на Канала/п/
15.40 Сабрина - играле филм /САЩ, 1954г./
17.35 Кино по ноти
18.05 Разум и чувства - тв филм /3, последен епизод/
19.00 БНТ такси
19.15 В кадър
19.45 Лека нощ, деца!. Весели приключения
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.35 Революция - играле филм /копродукция, 1985г./
23.40 По света и у нас
23.50 Човек срещу човека - играле филм /копродукция, 2005г./, режисьор Режис Варние, в ролите. Джоузеф Файнс
01.45 Шоуто на Канала/п/
02.35 Разум и чувства - тв филм /3, п. еп./п/

bTV

06.00 „Физиотоника“
06.30 „Най-смешните...“ /п./
07.00 „Приключенията на Ин и Ианг“ - детски сериал
07.30 „Иги Арбакъл“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най-“ - детско шоу
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу
10.00 „Модерно“ - токшоу с водещ
11.00 „Търси се...“ - токшоу с водещи Меги и Нели
12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Пучини“ (част 1) - Драма, Минисериал, Италия, 2009 г.
15.00 „Монк“ - еп. 12
16.00 „Нашите момичета. Звезди от кориците“ - док. риалити, еп. 8
17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу
18.00 „Сеизмограф“ - предаване
19.00 bTV Новините
20.00 „Пълна лудница“ - комедийно шоу
21.00 „Аламинут“
22.00 bTV Новините
22.30 „Слави Трифонов и Куку бенд - Американ тур 2010“ (част 1) - филм
00.50 „Сезонът на буквите“ - Драма, САЩ, 2005 г.
02.10 „Нашите момичета. Звезди от кориците“ /п./

NOVA TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.30 „Агро пари“ - програма за развитие на селските райони
08.00 „Финиъс и Фърб“- 2 сезон
08.30 „Костенурките нинджа „ - детски анимационен сериал, 6 сезон
09.00 „Гормити“ - 2 сезон
10.30 „Бернард“ - анимационен филм
12.15 „В човешки облик“- с уч. на Линдзи Лоън, Тайра Банкс, Джери Бърнс и др.
14.00 „Живот след развод“ - с уч. на Дебра Месинг, Джуди Дейвис и др., втора част
16.00 „Директно Карбовски“- публицистично предаване на НТВ
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Орлово око“ - с уч. на Шая ЛаБьоф, Мишел Монаган, Росарио Доусън, Били Боб Торнтън и др.
22.20 „Горещо“ - телевизионен таблоид
23.30 „Лудото куче и Глория“ - с уч. на Робърт де Ниро, Ума Търман и др.
01.30 „Великолепната петорка: Великобритания“

PRO.BG

07.00 „Х-Мен Еволюция II“ - детски сериал, еп. 3, 4
08.00 „Утрото на PRO.BG“ - сутрешен блок с водещи Георги Любенов и Вяра Деянова
11.00 „Запазено за жени“ - с водещ Диана Алексиева
12.00 „Антракт. Най-доброто от седмицата“ - предаване за култура с водещ Борис Георгиев
13.00 „Прокурорът“ - сериал, еп. 14
14.00 А група. Левски - Академик
16.00 „Дейв“ - Романтична комедия, САЩ, 1993 г., Режисьор. Айвън Райтман, В ролите. Кевин Клайн, Сигърни Уивър, Бен Кингсли и др.
18.00 А група. Литекс - Локомотив Сф
20.00 Новините
21.00 „Щрак“ - Комедия, Драма, Фантастика, САЩ, 2006 г., Режисьор. Франк Корачи, В ролите. Кейт Бекинсейл, Адам Сандлър, Джули Кавнър, Кристофър Уокън
23.00 „8ММ 2“ - Криминален, Драма, Мистерия, Трилър, САЩ, 2005 г., Режисьор. Дж. С. Кордоне
01.00 Новините /п./
02.00 А група. Левски - Академик /п./
04.00 А група. Литекс - Локомотив Сф

ОВЕН

Информираността ви помага да сте в крак със събитията, а за някои се превръща и в причина да засилят контактите си.

21 март - 20 април

РАК

Загрижени за здравето си, ще дадете предпочитания на всичко, което може да подобри психическата ви устойчивост.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Конкретиката ще ви спаси от излишно разпиляване на сили и време. От друга страна, ще проявите интерес към нечии виждания.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Много от вас ще пътуват днес, за други той е свързан със семейни или служебни ангажименти.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Най-доброто, което може да направите днес, е да вложите енергията си в онези неща, които са полезни за здравето и професията ви.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Бъдете внимателни във всичко, което започвате да вършите. Енергиите не са благосклонни към начинания, в които не сте уверени.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Намирането на удачно решение по въпрос, който ви затруднява, ще подобри настроението и работоспособността ви.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

С повече желание ще се посветите на ваканцията си, ако сте в отпуск, отколкото да предприемете нещо ново.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Информираността ви по въпросите, над които работите, внася известно успокоение у вас, ще продължите да обновявате работата си.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Възможни са затруднения от административен характер, но и в личните взаимоотношения не всичко е спокойно.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

С нагласата сте да изживеете по-спокойно днешния ден. В хубаво настроение ще споделяте мисли и намерения с партньора ви.

23 ноември - 21 декември

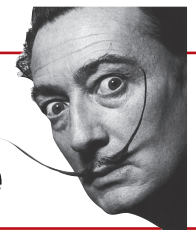
РИБИ

С независим дух и свои разбирания за нещата ще пристъпите към делата си. Ще се съобразявате повече с програмата си.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.4265	2.2991	1.4643

ЕЛИЦА ТОДОРОВА С ДВА НОВИ ПРОЕКТА С ГРАФА И КРИСКО

След като приключи лятното турне на "Комиците", в което Елица Тодорова също участва, талантливата барабанистка започна работа по два нови проекта с обичаните български музиканти от поп сцената - Графа и Криско. Песента с Графа е част от предстоящия му нов албум, а сътрудничеството с Криско е първата по рода си уникална колаборация между хип-хоп и български автентичен фолклор. 2010-а е годината на музикалните експерименти за шампионката ни от "Евровизия 2007". Темпераментната барабанистка записа през януари песен за американска филмова продукция, а през май реализира "Молитва" с квартет "Стрингс". Дуетът на Елица Тодорова с Валя Балканска и 100-те кабагайди предизвика грандиозен фурор сред гостите от цял свят, уважили лятното събитие. Междувременно концертите й със Стунджи в чужбина не стихват. Албумът им "Вода" е най-ретиражираният и купуваният български диск за 2010 г. с рекордни продажби. Елица е една от най-успешните ни певици. Тя никога не почива - ако не подготвя нова песен в студио или турне, изпълнителката се занимава с благотворителност и пътувания.

Дни на Куба с книги, филми, храна и музика

Поводът да се направи опит за диалог и размисъл е 50 години дипломатически отношения между страните ни

Нова кубинска литература, филми, храна и музика ще завладеят София от 15 до 19 ноември. Инициативата се провежда по идея на издателска къща "Жанет 45". Поводът да се представи кубинската литература и култура в момента, новите тенденции и някои от големите имена на кубинското кино, да се направи опит за диалог и размисъл е отбелязването на 50 години дипломатически отношения между България и Куба.

Премиера на книгата "Преди да падне нощта" от Рейналдо Аренас (превод Стоян Йорданов) ще се състои на 15 ноември, понеделник. Прожекция на едноименния филм на Джулиан Шнабел с български субтитри, както и разговор за тях се организира в кино "Влайкова" от 18.30 до 21.30 ч.

Представяне на кубинската поредица на издателство "Жанет 45" плюс кубинска храна ще има на 16 ноември, вторник. Проявата е с участието на Лили Табакова, Василена Мирчева, Румен Стоянов, Стоян Йорданов (преводачи), Диана Иванова (журналист), Манол Пейков (издател) и ще е в ресторанта "Made in Home" (ул. "Ангел Кънчев" 30А) от 18.30 ч.

Премиера на книгата "Ягода и шоколад" от Сенел Пас (превод Еми Барух) ще има на 17 ноември, сряда. Прожекция на едноименния филм на Томас Гутиерес Алеа и Хуан Карлос Табио с български субтитри ще се състои в кино "Влайкова" от 18.30 ч.

Документалният филм "Моята улица: Куба" на Диана Иванова и Бабак Салари с български субтитри ще бъде показан на 18 ноември, четвъртък. Разговор за проекта и кубинска храна са предвидени за фенovете в ресторант "Made in Home" от 18.30 ч.

В съпътстващата програма, която ще е в "Art Hostel" (ул. "Ангел Кънчев" 21А), са включени срещите с големите имена на кубинското кино. Сред тях са Умберто Солас, Фернандо Перес и др., като всички филми са с английски субтитри. Документален поглед към Куба ще имат възможност да отправят всички с творбите на Джудит Грей (Австралия), Диана Иванова (България), Бабак Салари (Канада). Разговор за кубинската култура през специалния период на 90-те с модератор Диана Иванова ще се състои на 19 ноември от 17.30 ч.

Прожекции на филма "Моята улица Куба" от Диана Иванова и Бабак Салари ще има на 16, 17, 18 и 19 ноември от 14.30 ч. в "Smile Cafe" (ул. "Стара планина" 8-10). Избрани фотографии от изложбата "Моята улица", както и кубинска музика ще съпътстват дните на кубинската култура у нас. А във всяка една от локациите, включени в програмата, ще бъде предоставена възможност за закупуване на книги от кубинската поредица на ИК "Жанет 45" с 15% отстъпка.

Мария Илиева с два концерта и серия майсторски класове

Серия от майсторски класове ще направи Мария Илиева в Шумен между 15 и 19 ноември. Поредицата ще започне с концерт на изпълнителката и Общинския духов оркестър "Михаил Биков" утре, 14 ноември. Самите участници в майсторския клас ще изнесат за финал, на 19-и, музикален спектакъл, на който Мария Илиева ще бъде специален гост.

Известната ни млада изпълнителка и арт академия "Симеонис" предлагат на шуменските таланти уникална възможност да затвърдят и обогатят вокалните си умения. Майсторският клас включва 4 индивидуални и 4 колективни занятия със звездата на българската поп музика, както и работа на живо с оркестър, който ще участва в заключителния концерт. Заедно с диплом за завършен майсторски клас на Мария Илиева, участниците получават и аранжимент на песен и запис на концерта.

Артистите на "Стерео стая" - Криста и B.O.Y.A.N. - също ще вземат участие в проявите.

ДЕТСКО ДЖАЗ МАТИНЕ С ВТОРО ИЗДАНИЕ У НАС

Второто издание на детско джаз матине под мотото "Джазът е зарАзен. Като варосването на огради :)" ще се проведе в събота, 13 ноември, от 11 ч. в столичния клуб "Чайната" (ул. "Бенковски" 11). В ролята на Том Сойер отново е Венци Благоев, съвети ще дават и други лични джазмени, а активни участници в правенето на музика отново ще бъдат самите деца. Поощрително, даже задължително е носенето на всякакви свирки, дрънкалки, перкусии, барабанчета, уточниха за ДУМА организаторите на проявата.

Джаз на живо за деца и с деца - тази идея, колкото и да изглежда невероятна, се превърна в небе за ято горещи последователи в първото издание на проекта "Джаз за смели птици" в средата на май. Замислено като експеримент, събитието се превърна в празник за малки и големи.

Хрищенци честват райската ябълка

Христо ХРИСТОВ

За трети път старозагорското Хрищени ще отбележи тази неделя с празник символа на селото си - райската ябълка. Идеята е на кметицата Радка Желева. Празненството ще премине под мотото: "За да сте здрави и засмени - яжте райски ябълки от Хрищени!" Южният плод може да бъде намерен в над 140 от 942-та двора. А първите 16 фиданки посадил местният свещенник поп Николай, който пък ги получил като дар от главния овощар на цар Борис III в началото на 40-те години на миналия век. За празника си хрищенци ще издигнат собствен флаг, на който е изрисуван райският плод, и ще засадят в центъра на селото си още една фиданка, отгледана в разсадника край Николаево.

Най-добрата журналистка сред медицинското съсловие, нашето джипи, което следи отблизо кръвното ни налягане

„д-р" АИДА ПАНИКЯН

днес празнува рожден ден. Здравните министри шапка й свалят, лекарите я боготворят, а ние я обичаме и затова й пожелаваме да е жива и здрава. И наградите й край да нямат!

От екипа на ДУМА

Даровитият млад автор с остро перо и позиция, която никога не остава безразлична към проблемите в света

ПЕЙЧО КЪНЕВ

на 14 ноември празнува рожден ден. Пожелаваме му много щастие, успехи и ентусиазъм, за да пробива напред в трънливото поле на литературата.

От екипа на ДУМА

Мъж отива на лекар и му показва езика си - черен като катран.

- Какво е станало? - пита лекарят.

- Разлях водката на асфалта...

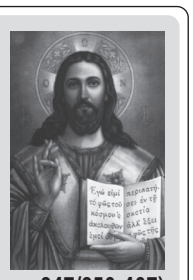
13. 11. 2010

Проф. ВЛАДИСЛАВ ПАСКАЛЕВ, художник
ЕЛИН АНДРЕЕВ, народен представител
ЛЮБОВ ТОТЕВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Силистра
МАРИЯ ПЕТРОВА, гимнастичка
Проф. д-р ик.н. НИКОЛА ВЕЛИКОВ, икономист
СТАНКА БАЙЧЕВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Разград
ЦЕЦКА БРЕСКОВСКА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Пловдив
ЮРИЙ АНГЕЛОВ, актьор

14. 11. 2010

ВАЛЕНТИН ЗАХАРИЕВ, бизнесмен
Проф. д-р ДЕЛЧО ПОРЯЗОВ, финансист, председател на Съюза на икономистите в България
ИВАЙЛО НИНОВ, карикатурист
Проф. КОНСТАНТИН КАРАПЕТРОВ, вокален педагог и публицист
МАРТА ДЕЯНОВА, пианистка
ПАРАСКЕВА ДЖУКЕЛОВА, актриса
РУМЯНА МАРИНОВА, „Мисис Свят 2004"
СПАС БУХАЛОВ, лекоатлет

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

13

Св. Йоан Златоуст (ок. 347/350-407) (Празник. Разрешава се вино и елей)

Великият отец на Църквата свети Йоан Златоуст се е родил в 347 г. в Антиохия. Йоан Златоуст завършил при Картерий, и при Диодор, впоследствие епископ Тарсийски. След това Йоан се отдалечил в пустинята и прекарал отначало четири години с други монаси, а след това две години в пълно уединение. В пустинята Йоан Златоуст написал "Слово за свещенството". Разстроеното от подвизи здраве накарало Йоан да напусне пустинята и да се върне в Антиохия. В 381 г. той бил посветен за дякон и посещавал богатите, измолвайки подаяния за бедните, на които той, обхождайки домовете, раздавал милостиня. Своите проповеди, събиращи огромно множество слушатели, свети Йоан произнасял не по-малко от два пъти в седмицата, а понякога и всеки ден. Любовта на свети Златоуст към бедните, възбудила недоволство сред състоятелните слоеве на населението. Свети Златоуст настроил против себе си и императрица Евдоксия. В 403 г. бил осъден на заточение. В началото той прекарал две години в Кукуза в Армения, откъдето го изпратили на заточение на друго място, но по пътя той починал (14 септември 407 г.), с думите: "слава Богу за всичко!".

14

Осма Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. апостол Филип. Св. свещеномъченик Ипатий Чудотворец (IV век). Св. благоверен цар Управда-Юстиниан († ок. 565). Св. Григорий Палама, архиепископ Солунски (1296-1359)

ЛОВ И РИБОЛОВ

Лов на горски бекаси

Едно изключително емоционално преживяване, което изисква съобразителност, бързи реакции, точен мерник...

Стамен ХРИСТОВ

Едно от най-ярките ловни преживявания в нашите гори е ловът на бекаси - изключително емоционално преживяване, което изисква съобразителност, бързи реакции, точен мерник и добро познаване на начина на живот, нрава и поведението на тази предпазлива и потайна птица.

Макар в България успешният лов на бекаси да се осъществява по-често в късната есен, на горски бекас може да се ловува от средата на август чак до края на февруари. Истинските познавачи на това интересно пернато не жалят сили и изобретателност за откриването му и успяват да се сдобият с трофей дори в "послабите месеци от сезона". Законът позволява ловът на горски бекаси да се осъществява чрез причакване или с обучен птичар.

Обикновено горските бекаси се вдигат близо до ловеца. Те не летят много бързо и дори попадение на 1-2 сачми е достатъчно да ги свали на земята. Освен това те са сравнително голяма цел - размерът им е приблизително като на гълъб, а теглото им може да стигне 400-450 г. Но пропуските при лова им са чести, защото излитането им е внезапно, полетът - с бързи промени на височината, посоката със спираловидно набиране на височина, което прави стрелбата изключително трудна. Допълнително затруднение са типичните местообитания на тези птици - високи храсти, гъст подраст, разнообразна храстова растителност.

Нерядко ще чуете птицата, преди да сте я видели. Причината е, че въздухът, преминаващ през трите тесни махови пера на бекаса, произвежда специфично свистящо свиркане. Много ловци не знаят, че това е звук от крилата на бекаса и погрешно смятат, че свистенето е произвеждано вокално. Но независимо дали ловувате със или без куче, трябва да използвате едновременно и ушите, и очите си при лова на бекаси.

Доста ловци, наблюдавали прелета на бекаси по здрач, смятат, че птиците се хранят предимно през нощта, а през деня могат да бъдат открити само в укрития или места за почивка и водопой. Всъщност установено е, че бекасите се хранят и през нощта, но ядат активно и призори, и по пладне, и по здрач.

Има и случаи бекаси да бъдат откривани в обработваеми земи - например в царевични ниви, разположени в близост до елшова или друга горска растителност. В стари овощни градини нападалите изгнили плодове обогатяват силно почвата, което привлича червеи в изобилие, които от своя страна пък изкушават горските бекаси. По подобна причина вероятни места, които бекасите могат да използват за хранене, са краищата на планинските пасбища, в близост до гори, където почвата е обогатена не от изгнилите плодове, а от пасящите там говеда.

Ако ловецът е достатъчно наблюдателен, няма да пропусне своя шанс за добър улов. Наслука!

Експо

Български трофеи в Мадрид

Представително участие ще вземе България в международното изложение за лов Venatoria Fitac 2011 в Мадрид. То ще се проведе в началото на следващата година - от 3 до 5 март 2011 г.

Venatoria е най-голямото ловно изложение на трофеи. Ползва се с подкрепата на авторитетни международни неправителствени организации, испански държавни институции и кралското семейство. Изложението се провежда ежегодно и е сред най-престижните прояви в областта на лова, риболова и хоби-туризма в Евро-

па. Там се представят пълна гама от ловни дейности и продукти: спорт, оборудване за лов и риболов (ловно оръжие, облекла, принадлежности), високопроходими превозни средства, стоки и услуги за хоби, пътешествия и туризъм, произведения на изкуството на ловна тематика, книги и специализирани издания.

България ще бъде представена с изложение на значими ловни трофеи, експозиция и филм за развитието на българския лов през последните 75 години, както и други инициативи, свързани с развитието на ловния туризъм у нас.

Внимание!

Диагноза трихинелоза

Милчо АНДРЕЕВ

Множеството случаи на заразени от трихинелоза през миналия ловен сезон показаха, че опасността от тази коварна болест все още се подценява. Характерно е, че основно пострадали са бракониери, техните семейства и приятели. Ето защо се налага за пореден път да си припомним, че трихинелозата е широко разпространено паразитно заболяване, което засяга предимно месоядните и всеядните животни и човека. Причинява се от паразита Trichinella spiralis. Полово зрелите трихинели паразитират в червата на гостоприемника, а мускулните трихинели - в напречно набразденната му мускулатура. Животните се заразяват чрез поемане на сурово месо или трупове на животни, заразени с мускулни трихинели.

Устойчивостта на мускулните трихинели в месото, колбасите или труповете на умрелите животни е различна и зависи от начина им на съхраняване. При температура 70°С те умират за кратко време, при -10°С след няколко седмици, а при -30°С за 4 дни. В труповете на умрелите животни издържат до 3-4 месеца.

Човек се заразява при консумация на сурово, сушено или недостатъчно термично обработено месо от диви и домашни свине, язовци, мечки, нутрии и др. месоядни и всеядни животини. Чревните трихинели причиняват възпаление на чревната лигавица. Мускулните трихинели предизвикват кръвоизливи, възпаление и дегенерация на мускулните влакна.

При човека признаците на болестта зависят от степента на заразяване. Инкубационният период трае от 7 до 20 дни. При поглъщане на повече от 35 хиляди трихинели болестта протича тежко и може да завърши със смърт. Най-характерните признаци са оток на лицето, клепачите, конюнктивит с кръвоизливи, затруднено дишане, повишаване на температурата до 40-41°С, понижено кръвно налягане, тахикардия. При повторна консумация настъпват тежки усложнения под формата на остра сърдечна недостатъчност, пневмония, белодробен оток, кожни обриви с кръвоизливи и др. При лека и средна степен на заразяване симптомите наподобяват грип, ревматизъм, коремен тиф, астма и др.

За да се избегне заразяване, не се консумира месото на диви свине, язовци или мечки, преди да е изследвано за трихинелоза. Труповете на болните от трихинелоза животни се унищожават.

Кулинар

Фазан в лозови листа

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ ЗА 5-6 ПОРЦИИ:

2 изчистени фазана, сол, пипер, 1 скилидка чесън, 1-2 щипки изсушен тамян, 2-3 щипки майоран, 1 голяма ябълка, 150-200 г сланина под формата на 2 големи тънки резена, 5 лозови листа, 50-60 г краве масло.

Фазаните се измиват, подсушават се, добавя се сол и пипер отвътре и отвън. Чесънът се почиства и ситно се нарязва, а най-добре е да се смачка. Фазаните отвътре се натриват с чесъна, тамяна и майорана. Ябълката се измива, изтрива и се нарязва така, че във всеки фазан да има по 2 резенчета. Всеки фазан се загръща с парче сланина. Лозовите листа се измиват, подсушават и с кухненски конец се привързват като външна обвивка на фазаните. Стопява се маслото в тигана и в него от всички страни се запържват фазаните. После се пекат около 45 минути във фурна на 170-180о.

Гарнитура - кисело зеле с подправки, както и картофени или тестени кнедли или крокети. Напитката е сухо бяло вино.

Шегата настрана

Лазар КОЦЕВ

МЕЖДУ ЛОВДЖИИ:
- КАТО ПИЙНА, МОГА ВСИЧКО!
- Я ТОГАВА ПЛАТИ СМЕТКАТА...

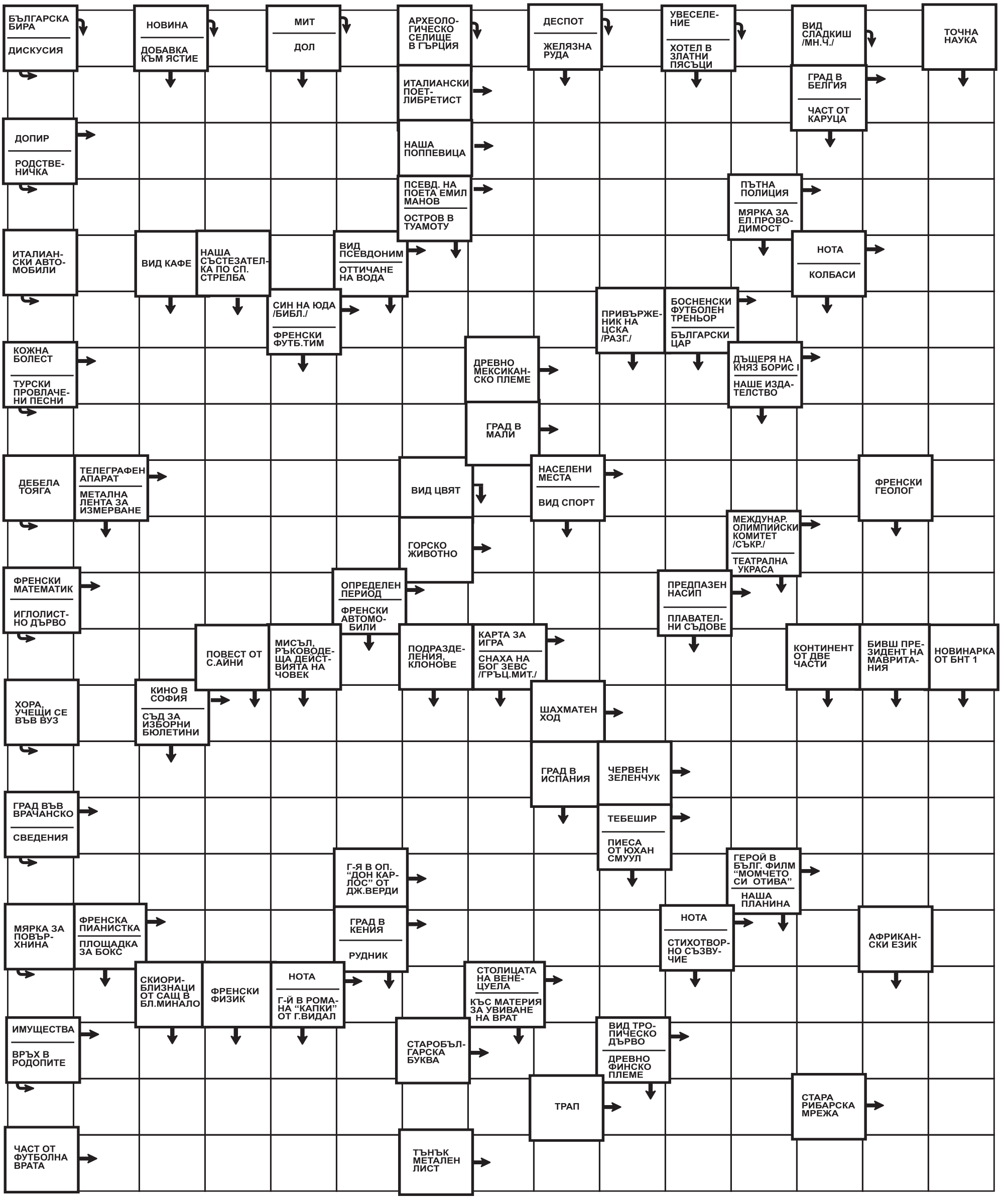
Губивреме

АВТОРКА НА КРИТИЧНИ МАТЕРИАЛИ / ГРАБЛИВА ПТИЦА
КАМАРИЛА
РЕКА, ВЛИВАЩА СЕ В ДРУГА РЕКА
ПРИДРУЖАВАЩ ЕСКОРТ / РУСКИ САМОЛЕТИ
ВИСОКИ РЕЛЕФНИ ФОРМИ
ПЛАТЕЦ НА ПОЛИЦА, КРЕДИТОР
ОЧЕРК / ГРАД В ДРЕВНА МЕСОПОТАМИЯ
ОТБРАНА ЧАСТ ОТ ОБЩЕСТВОТО
ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР-"БОЛЕРО" / ПРЕСТИЖ
НАШ ГРАД / СИГНАЛНИ УРЕДИ
НАДПИС ВЪРХУ СТОКА
ГРЪЦКО ИЗДАТЕЛСТВО / ФРЕНСКИ ФИЛАТЕЛЕН КАТАЛОГ
МЕДНО НАХОДИЩЕ КРАЙ ПАНАГЮРИЩЕ
ВИД СПОРТ / ПРИСПОСОБЛЕНИЕ ЗА НАВИВАНЕ
НОМИНАЛНА СТОЙНОСТ
РУСКА ПИСАТЕЛКА-"ЧЕТВЪРТАТА ВИСОЧИНА"
НАША ПОПЕВИЦА-"КАМИНО" / НАРОДНОСТ В ИНДОНЕЗИЯ
ВИД МИНЕРАЛ / ПУСТИНЯ В ЧИЛИ
СТАРИ МЕРКИ ЗА ТЕГЛО / ЯПОНСКО ИЗКУСТВО ЗА ПОДРЕЖДАНЕ НА ЦВЕТЯ
АРОМАТЕН ПРАХ В ПАРФЮМЕРИЯТА / ДРЕВНОГРЪЦКИ ПОЕТ
ХУМОРИСТИЧНА ЛИТЕРАТУРНА ТВОРБА
ПОЛУОСТРОВ В УКРАЙНА / ПОТВЪРЖДЕНИЕ
ФРЕНСКИ СЛАДКИШ / ЯПОНСКИ ФИЛМ
ЦАРИЦА НА КРАСОТАТА / ИЗКОП, ПЪЛЕН С ВОДА
СЕЛО КРАЙ ДРЯНОВО / БЪЛГАРСКА БИРА
СЪПРУГАТА НА ЦАР КАЛОЯН / ЛЕТОПИС
ПРЕДМЕТ ЗА РЕСАНЕ
УКРАИНСКИ ПИСАТЕЛ / РАДИОЛОКАТОР
ДРЕВЕН ИНДИЙСКИ ФИЛОЛОГ / ПОЛИТИЧЕСКИ ПРАТЕНИК
ТУРСКИ АРХИТЕКТ / ЮЖНО СЪЗВЕЗДИЕ
ДЕПУТАТКА ОТ ГЕРБ
ДРЕВНО ИМЕ НА РЕКА ВОЛГА
ПЪРВИЯТ ЧОВЕК /БИБЛ./ / ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ЛИМФНИТЕ ВЪЗЛИ
ХАПЛИВО НАСЕКОМО / ЧАСТ ОТ ЕНЦИКЛОПЕДИЯ
Г-Й В ЕДНОИМ. ТРАГЕДИЯ ОТ ШЕКСПИР / ЕДНОВАЛЕНТЕН ОРГАНИЧЕН РАДИКАЛ
СЛАДКОВОДНА РИБА / ВЪСТАНИЕ В ДРЕВЕН КОНСТАНТИНОПОЛ
БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ / ФРЕНСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ
ЕТЕРИЧНО-МАСЛЕНО РАСТЕНИЕ / ЧИСЛО
КЛОПКА
РАЗКАЗ ОТ ИВ.ВАЗОВ / ДРЕВЕН ХЕТСКИ ЦАР
СПЕЦИАЛИСТ ПО ПРАВЕНЕ НА АНАЛИЗИ
ПОЛСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ / ГРАД В УНГАРИЯ
ПОВЕСТ ОТ ФР.ШАТОБРИАН / ГРАД И ВУЛКАН В МЕКСИКО
СКЪПОЦЕНЕН КАМЪК
ЦАР НА ДРЕВНА ПЕРСИЯ / ГОРСКИ ПЪТ
РЕДНИК В АРТИЛЕРИЯТА / ТЕПИХ ЗА ДЖУДО
АПАРАТ ЗА СНИМАНЕ
ДЕБЕЛОКОЖО ТРОПИЧЕСКО ЖИВОТНО / СЪД ЗА ГОРИВА
ЕДИНИЯТ ОТ ЧЕТИРИМАТА ЕВАНГЕЛИСТИ / КЪШЕЙ ХЛЯБ
НАША ИНФ. АГЕНЦИЯ
ОПЕРЕТА ОТ Ф.ЛЕХАР / УНГАРСКИ ЦИГУЛАР
ДРЕВНОРИМСКИ КОМЕДИОГРАФ / ЗАЛИВ И НОС В БУРГАСКО
ПРИМИТИВЕН ПЛАВАТЕЛЕН СЪД / ВРЪХ ВЪВ ВРАЧАНСКИЯ БАЛКАН
НОТА / ГРАД В СУДАН
БЪЛГ.КОМПОЗИТОР-ОП."ГЕРГАНА" / ВРЪХ НА О.КРИТ
СТРАНА, НАЧЕЛО С ЕМИР / ВИСШЕ НАУЧНО ЗВАНИЕ
ЛЕТАТЕЛЕН АПАРАТ
ФРЕНСКИ ПОЕТ
ВЕЧНОЗЕЛЕНО РАСТЕНИЕ ОТ СЕМ.БРЪШЛЯНОВИ
ДРЕВНО ШУМЕРСКО БОЖЕСТВО

РЕЧНИК: Аденит, Акатон, Анитас, Аче, Вител, Еридан, Латарак, Орисава, "Ран", Трасат.

СТОЯН СТОЯНОВ

Губивреме

РЕЧНИК: Акан, Анаа, Бодо, “Кини”, “Леа”, Лимонит, Лорка, Микена, Ниоба, “Одина”.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СТОМАТОЛОЖКА - АЛЕРАМО - ОТМЕТКА - ОСРАМ - ТЕЛАМ - АЛВ - СТЕНИ - РЕНЕ АРНУ - ЕАК - ОЛЛ - АМРИ - КОЕН - СТРЕМЛЕНИЕ - ДАИЛ - КИ - НЯМАТА - ПНА - ГЕО - ОВЕС - СИНАЛАР - СЪКВАРТИРАНТ - КЕЛЕР - КАНТОНИ - КИЛИИ.
ОТВЕСНО: СТОЛЕТНИК - ОТВАРЯНЕ - ЗММ - КЕМАЛ - АЕК - МАЛЕ - ТТТ - ОЛТАР - ОКС - ЕАР - ПЛАТОН - ЕЛИПСА - ДЖОН ЛЕНЪН - КСИ - АКТ - ВАР - АД - ВО - АРМАГАН - КАМЕРИЕРИ - НИЛОТ - ДЕТЕ - ИК - РЕАКТОРИ - МАЛРО - МАНЕКЕНИ - КОМУНИСТИ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: КАНДИДАТИ - ГИРЛЯНДИ - БИЛЕК - ТЕН - СОПОЛ - ЯТО - ВАНИН - РВС - ТИВАЧЕВ - НАГ - ТАРИКАТИ - БУРЕН - УЕБ - РОДИТЕЛИ - ЛАВАЛ - РАН.
ОТВЕСНО: МАГИСТРАТУРА - НИЛ - ОВЧАРОВ - АДРЕС - СЕРЕДА - ИЛКОВ - ВИНИЛ - АДЯ - ПАТ - АНТОН ИНАУЕР - ОТДЕЛИ - АТЕЛА - ИИН - НАГИБИН.

СПЛИТ
ВОДОРАВНО: КУБАДИНСКИ - БОКСЬОРИ - АРЕАЛ - АЛОПАТ - КОЛОЕЗДАЧ - БАРОКАМЕРА - ОПАКА - АНИКИН - ИРМИЛИК - БРАНА - РИОЛИТ - СТОЯН ВЕНЕВ - ПЛАНОВИЦИ.
ОТВЕСНО: КУБРАТ - КОРИДОРИ - БАСНЯ - БАНДЕРОЛИ - АУКЦИОН - БАЛОНЕТ - КОМАНДИРКА - АКОРДЕОН - ЧАКМАЦИ - ИЗОТОП - КАРЛОВЦИ - АНИМАТОР - МАРИНИСТИ.

СТОЯН СТОЯНОВ

Спорт

Арабаджиев ще кара във Формула 1

Пловдивчанинът тества болид на Лотус в Абу Даби

За пръв път български пилот ще кара Формула 1 на 17 ноември на пистата "Яс Марина" в Абу Даби. Владимир Арабаджиев е поканен от британския тим Лотус Рейсинг да тества болида Т127.

"Много съм развълнуван от поканата да участвам в този тест. Лотус е един от най-професионалните отбори във Формула 1. За нов екип, който стартира едва през миналата година, има невероятен напредък. Лотус Рейсинг има най-добрата кола от новите отбори и възможността да карам Т127 на една от любимите ми писти е сбъдната мечта. Ще дам 100% от себе си в този тест. Това е страхотна възможност за мен, а подобен шанс не се открива всеки ден, макар и да ми се иска да беше така. Стъпката е много важна и ще дам всичко от себе си за Лотус Рейсинг, за семейството си, за спонсорите си, за мениджъра и за страната си", каза Арабаджиев.

Пловдивчанинът ще кара Lotus T127 в тестова програма, специално разработена с цел да оцени приспособяването му към кола от Формула 1 след предишния му опит в сериите GP2. Освен анализ на техниката му на управление в най-малки подробности чрез телеметрия и тайминг дата, отборът ше наблюдава общото му представяне, получавайки технически данни от колата по време на теста, както и психологическата зрялост при управлението на една от най-бързите състезателни коли в света.

"Работата с такъв професионален и фокусиран отбор ще бъде важен опит за Владо. Тези момчета направиха наистина блестящи опити тази година и аз не бих могъл да искам по-добра възможност за него. За мен беше удоволствие да работя с Нино Джъдж от Лотус Рейсинг, за да направим този тест възможен и виждам това като важна стъпка нагоре в кариерата на Владимир", каза мениджърът на българина Найджъл Гордън-Стюарт.

Снимки БГНЕС

По-рано тази година Арабаджиев участва в основните серии на GP2 и записа добри резултати. Той обаче прекати договора си с италианския тим Колони Моторспорт, които не бяха коректни с българина. Миналата зима Владо участва и в сериите GP2 Азия. Арабаджиев се надява да кара там и тази зима за сезон 2010/2011, като и в основните серии през новия сезон в GP2 догодина.

Марката Лотус се завърна във Формула 1 този сезон след повече от 15 г. Лотус имат 73 победи, 102 пол-позишъна, 6 пилотски и 7 конструкторски титли. Някои от големите пилоти, състезавали се за екипа, са Джим Кларк, Греъм Хил, Стърлинг Мос, Емерсон Фитипалди, Йохан Ринд, Марио Андрети, Рони Петерсон, Найджъл Менсъл и Аертон Сена. Сегашният тим на Лотус пък се ръководи от малайзийския милионер Тони Фернандес, а пилоти са Ярно Трули (Ит) и Хейки Ковалайнен (Фин).

Сватба пречи на Топалов

Веселин Топалов

Сватбата на Веселин Топалов е причината за неудачното му представяне в последните месеци. Най-добрият ни шахматист се е оженил през септември за приятелката си Кристина от Испания в Билбао. Мениджърът на Веско Силвио Данаилов смята, че е нормално след такова събитие да не е мотивиран да играе шахмат. Той обаче е уверен, че 19-ият световен шампион ще покаже най-доброто от себе си в турнира на претендентите през март догодина. Той уточни, че Топалов все още не е получил предложение за контракт и е преждевременно да се говори за неговото подписване. Данаилов е разочарован от решението на Магнус Карлсен (Нор) да се откаже от участие във въпросния мач и смята да направи предложение до ФИДЕ, което се явява разрешение на проблема. Той не пожела да разкрие подробности за офертата, която може да убеди норвежеца да продължи участието си.

Котоошу среща руснак във Фукуока

Първият европейски "одзеки" Калоян Махлянов-Котоошу ще спори с руснака Аран в I кръг на стартиращия утре последен за сезона класически турнир по сумо във Фукуока, Япония. Аран е сред удобните съперници за българина, който няма загуба от 4 мача, които пък са спечелени с техниката "йорикири" срещу бившия световен шампион при аматьорите. Във II кръг съперник на Калоян ще бъде японският техничар Аминишики, който има положителен баланс срещу българския Гъливер. Аминишики също така пребори Калоян в последния мач между двамата през септември. Великият шампион Хакухо излиза на старта срещу Точиношин (Груз), а с Котоошу ще мери сили в последния ден от маратона, който ще продължи 15 дни.

кратки

ЛУКойл пусна билети по 5 лв. за мача с Бенфика

Билетите за първата среща от редовния сезон на евротурнира "Юрочалъндж" между ЛУКойл Академик и португалския шампион Бенфика са в продажба в мрежата на eventim.bg, магазини Германос, Пикадили, Office 1 superstore, Ориндж сентър и Юзит Калърс. В деня на мача билети ще бъдат продавани и в зала "Университада". Децата до 14 г. ще могат да наблюдават евросблъсъка срещу 2 лв. Цената за над 14-годишна възраст е 5 лв. Децата до 7 г. ще влизат безплатно, ако не заемат самостоятелно седалка. Всички закупени билети ще са със запазено място на голямата трибуна в залата. "Студентите" срещат тима от Лисабон на 16 ноември от 18.00 ч. Отборът на Бенфика пристига в понеделник в 16.00 на летище София с полет от Мюнхен. Бенфика е шампион на Португалия през последните 2 г., а общо в историята си е бил 22 пъти първенец на страната.

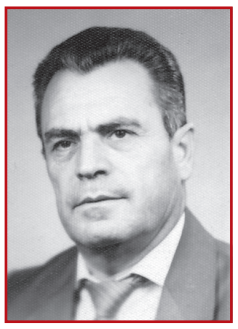
Левски победи баскетшампиона

Женският отбор на Левски победи шампиона ЛУКойл Нефтохимик с 92:85 в дербито на V кръг на Националната баскетболна лига. "Сините" спечелиха първата част с 23:18, но почивката дойде при резултат 39:40 в полза на бургазлийки. Левски обаче започна много по-силно 2-ото полувреме, спечели 3-ата четвърт с 25:16 и без проблеми достигнаха до крайното 92:85. ЛУКойл е вече с баланс 2 победи и 3 поражения. Радостина Димитрова отбеляза 31 точки, а Наталия Топалова-Шопова добави 28 т. За шампионките най-добре се представи Анджела Тисдейл с 33 т, а Владинка Ерик добави 18 т.

Справочник

ЧЕСТИТ 80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА

проф. д-р НИКОЛА ВЪЛКОВ ВЕЛИКОВ

роден на 13.11.1930 г. в с. Голямо Буково, Бургаска област

Най-искрени пожелания за здраве и сили. За ползотворни дела. За топлота и доброта – дарявани и получавани. За дни на радост с усмивки и веселие. За мигове на сбъднати мечти!

С обич от семейството

ЧЕСТИТ 80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА

НЕДЯЛКА ДИМИТРОВА ИВАНОВА

родена на 13.11.1930 г. в ЯМБОЛ

На добрата прабаба, баба, майка и съпруга от все сърце пожелаваме здраве, бодрост и дълголетие!

От съпруг, синове, снахи, внуци и правнуци

ЧЕСТИТ 85-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА

ТОДОРКА КУШЕВА

Да си жива и здрава!

От голямото семейство

Обяви и възпоминания се приемат в Информационния център на ДУМА на ул. "Позитано" 20.

Приетите до 11.00 ч. обяви се отпечатват в текущия брой, а след 11.00 ч. - в следващия.

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112
ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71
Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58
Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;
Гражданска защита
Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39
Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86
КАТ - Автопроизшествия
Телефон: 165; 02/ 982 49 01; 02/ 982 49 02
МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77

ВЪЗПОМИНАНИЕ

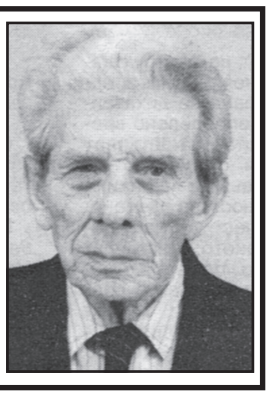
На 13 ноември 2010 г. се навършват 9 МЕСЕЦА без

арх. ИВАН ЙОРДАНОВ МИШЕВ

1914-2010

Да си спомним за него! Поклон пред паметта му!

От семейството, родните и колегите му

Спорт

Домовчийски отказа да играе срещу Сърбия

Нападателят на Херта Берлин Валери Домовчийски отпада от състава на националния отбор за приятелския мач със Сърбия на 17 ноември. Юношата на Левски не желае да играе за България, защото има ангажименти с клубния си тим. След разговор между селекционера Лотар Матеус и наставника на Херта Маркус Бабел бе постигнато споразумение Домо да изиграе само вторите 45 мин. Самият футболист обаче изразил в телефонен разговор пред Матеус желанието си изобщо да не пътува до София.

"Дадох му 36 часа за размисъл и му обясних, че решението е изцяло негово. Аз ще го уважа каквото и да е то, но не мога да позволя футболистите да си избират в кой мач на националния отбор да вземат участие и в кой не. Той ми се обади по телефона, за да ме информира, че няма намерение да се присъедини към лагера. За мен случаят е приключен, а футболистът допусна грешка, но искам да подчертая, че уважавам решението му, въпреки че не го разбирам. Казах му много ясно, че няма право да пренебрегва така националния си отбор, особено когато всичко между федерацията, Херта и мен като селекционер е уточнено", каза Лотар Матеус.

"Благодаря ви за изпратената ми поздравителна. За съжаление предвид обстоятелството, че клубният ми отбор има официални срещи от първенството на Втора Бундеслига в Германия на 15 и 19 ноември, съм принуден да откажа повиканата. Настоящият период е много важен за моята футболна кариера, също така и за клубния ми отбор, който се бори за постигане на целите си. Вярвам, че успешното преминаване през този период ще бъде от полза за мен като футболист, а също така и за националния тим. Благодаря ви предварително за проявеното разбиране относно отказа ми да се присъединя", заявява пък Домовчийски в писмо до президента на БФС Боби Михайлов.

Божинов наказа Сампдория

Българинът вкара 2-ия си гол в Серия А, Парма излезе от дъното

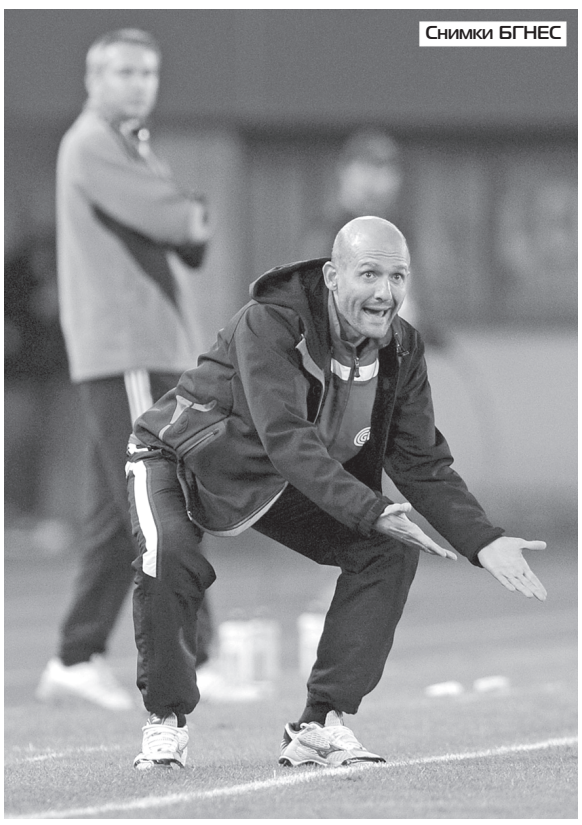
Валери Божинов (84) прекрати серията си без гол в Серия А от 29 август, след като донесе победата над Сампдория с 1:0 в мач от XII междинен кръг. Българският нападател се разписа след пас на Кристиан Дзакардо, като с премерен диагонален удар донесе трите точки на тима си. Той бе открил головата си сметка за сезона в I кръг при успеха над Бреша с 2:0, но след това изпадна в дупка заедно с целия тим и 9 поредни мача нямаха победа. Триумфът за момчетата на Паскуале Марино бе втори, а и в двата случая главно действащо лице бе роденият национал. Това бе общо 10-и гол за Валери в калчото с Парма, след като миналата година бе точен 8 пъти. Миналия сезон пък всичките му попадения донесоха точки. До гола на Божинов нито един играч на Парма не бе вкарвал попадение от 416 мин. в италианския елит. Българинът бе заменен от Анжело 2 мин. след като се разписа. "Дуковете" се измъкнаха от последното място и от зоната на изпадащите, като вече имат 11 т. и са 16-и, докато Сампдория остана на 7-о място с 15 т.

"Много важна победа за нас. 3 месеца нямахме спечелен мач и този успех е за целия тим и нашите тифози. Беше трудно, както знаете, всичко е по-лесно, когато побеждаваш, но при нас не се случваше. Бяхме си казали, че това е последният шанс да покажем, че не сме за Серия Б. Успяхме и сме много доволни. Нашата цел остава да постигнем възможно най-бързо 40 т., за да се спасим. Тази победа ще успокои всички ни, след както вече не сме последни. Не е важно кой вкарва головете, а Парма да побеждава. Нормално е ние, нападателите, да живеем за головете, след като това ни е работата, но сега съм щастлив за целия тим", коментира Божинов.

"Видях, че отборът играеше много настървено, защото когато не побеждаваш дълго време, е нормално да се натрупа напрежение и да се прибързва в някои ситуации. Благодаря на президента, че все още има доверие в мен и в този отбор. Ние бяхме решени да измъкнем победата, но голът така и не падаше и нервите започнаха да се трупат. Все пак не се предадохме и демонстрирахме желанието ни да игарем добре, така че победата е напълно заслужена", заяви Марино.

Снимки БГНЕС

Треньорът на ЦСКА Милен Радуканов иска да запише 5-ата си поредна победа, но ще трябва да се справи и с коравия Локо Пд

В Италия подготвят стачка

Играчите от Серия А подготвят стачни действия в края на месеца, след като и последните преговори с шефовете на Футболната лига се провалиха. Съюзът на футболистите ще потвърди датата на стачката към края на месеца, ако до 30 ноември не се сключи споразумението за колективни договори. "В знак на протест ние отказваме да излезем на терена в някой от предстоящите уикенди, ако до 30-и не ни се приемат условията", се казва в официално изявление от играчите.

БОБИ МИХАЙЛОВ: ИМАМЕ ШАНС ЗА ЕВРО 2013

Президентът на БФС Борислав Михайлов разкри, че България има добри шансове да получи домакинството на европейското първенство за младежи през 2013 г. Това е и причината президентът на УЕФА Мишел Платини да ни посети този уикенд. Според Боби някои от страните кандидати вече били организирали подобни финали, а на нас сега ни бил ред. "Както се шегувахме за магистралите, така и спортните ни бази ще бъдат готови през 2013 г. Имаме международни летища, хубави хотели, четири стадиона поне и тренировъчни бази, които отговарят на изискванията. Така или иначе ние трябва да предоставим нужните условия. Мисля, че хората, които идваха от УЕФА, са доволни от това, което видяха. Кандидатите за домакинство на предстоящия европейски шампионат са 5 държави. Платини не може еднолично да преценява коя страна е достойна да бъде домакин. Имаше инспекции както у нас, така и при другите кандидати", каза Михайлов.

Радуканов се закани и на Локо Пд

Старши треньорът на ЦСКА Милен Радуканов се закани срещу Локо Пд да запише 5-ата си поредна победа. Срещата от XIV кръг на "А" група ще се играе утре от 18.00 часа и ще бъде излъчена по ПРО.БГ. Българският Моуриньо съжалява, че няма да може да разчита на халфа Спас Делев, който е наказан от мача с Пирин.

"Искрено се надявам да продължим добрата серия. Всеки следващ мач се явява като най-важния ни. Срещаме сериозен противник, а аз винаги казвам на моите футболисти, че трябва да се отнасяме с респект и уважение към всички отбори. Нашият манталитет е такъв, че е напълно възможно футболистите да хвръкнат във въздуха след тези няколко победи. Опитвам се да ги държа на земята, надявам се да успея. Говорим всеки ден. Казвам им, че трябва да работят така, както го правиха в последните седмици, тъй като това дава резултати. Мисля, че и на тях им е по-приятно да печелят, отколкото да губят", каза Радуканов пред "Гонг". "Локо ще играе толкова, колкото им позволим. Здравко Лазаров е най-опасният футболист и ще трябва да му обърнем сериозно внимание. Делев ще ни липсва. Видя се, че в последните мачове игра на ниво, вкара 4 гола. Бе навлязъл в добра форма, а този, който ще го замести, трябва да го направи на 100%. Очаквам да съм тук до Нова година, а и след това. Независимо на какъв пост. Аз искам да продължавам да работя за ЦСКА. Ако дойде именит специалист, съм готов и да му помагам. Никога не съм искал някой да ми гарантира нещо. Не съм чул да има кой знае колко проблеми в съблекалнята между българи и чужденци. Още през зимата се говореше за подобни неща при Йоан Андоне, но тогава водещите български играчи дойдоха и заявиха, че нямат проблеми с това кой от чужденците колко получава, важното е да си вършат работата", каза още Радуканов.

гледайте

ФУТБОЛ

по ПРО.БГ
14.00 Левски - Академик
18.00 Литекс - Локо Сф

по ДИЕМА
14.45 Астън Вила - Манчестър Юнайтед
17.00 Манчестър Сити - Бирмингам

по ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Волфсбург - Шалке
21.00 Майнц - Ханover

по НОВА СПОРТ
17.00 Улвърхемптън - Болтън
19.30 Стоук Сити - Ливърпул

по ТВ +
19.00 Атлетик Билбао - Алмерия
21.00 Атлетико - Осасуна
23.00 Барселона - Виляреал

по ФИЛМ +
19.00 Фиорентина - Чезена
21.45 Ювентус - Рома

УТРЕ

По ПРО.БГ
14.00 Черно море - Миньор
18.00 ЦСКА - Локо Пд

по ДИЕМА
16.00 Евертън - Арсенал

по НОВА СПОРТ
18.00 Челси - Сандърланд

по ТВ +
13.30 Лацио - Наполи
16.00 Бари - Парма
20.00 Спортинг - Реал Мадрид
22.00 Валенсия - Хетафе

Пирин тъне във финансови проблеми

Шефовете на Пирин Благоевград имат сериозни финансови проблеми. Футболистите не са получавали по няколко заплати, но клубът се развива и търси адекватно решение на всички спънки. "Фактологията около дължимите суми е тотално объркана, но за никого не е тайна, че Пирин има да получава пари по трансфери на бивши футболисти. В момента няма звено в отбора, където някой да не си дава сметка, че изходът от актуалната ситуация няма да е лесен и не предстои да се случи в близките дни. Настоящият негативизъм не може да стига до такива апокалиптични размери, които да обричат тази футболна легенда на тотален колапс и край. Пирин има школа. Къде с успех, къде без, треньорите продължават да работят усилено с тези прословути талантливи деца, които рано или късно ще помогнат на родния си клуб. Както всяко начало и това е трудно, а и бавно асимилирано от обществеността, но рано или късно ще бъде разбрано и оценено."

Клубът на приятелите на "Дума" в Пазарджик поздравява футболиста на "Реал Милан" - Даниел Нешев, с навършването на 18-ата му годишнина

Спорт
40 ДУМА
СЪБОТА 13 НОЕМВРИ 20
www.duma.bg

Холандският футболист на Левски Сержиньо Грийн ще играе като централен защитник в днешния мач с Академик. Той ще замени неубедителния Иво Иванов

Грийн пак защитник

Холандецът заменя Иво Иванов, Ясен иска изразителна победа над Академик

Старши треньорът на Левски Ясен Петров ще пусне холандеца Сержиньо Грийн като централен защитник в мача от XIV кръг на "А" група срещу Академик София. Двубоят ще се играе днес от 14.00 часа на стадион "Георги Аспарухов" и ще бъде излъчен по ПРО.БГ. Това автоматично вади от титулярната единайсеторка Иво Иванов, който така и не успя да се сработи с Йордан Милиев, а и в последните мачове разочарова.

"Всички са на линия. Радостното е, че нямаме контузени. Ще ни липсват само наказаните Дарко Тасевски и Гара Дембеле. Радвам се, че Влади Гаджев се връща в състава. Надявам се, че хората, които заменят Гара и Дарко, ще покажат добра игра. Всеки отбор излиза срещу нас, за да направи мача на живота си. Така ще бъде и с Академик. Само ние можем да направим един отбор слаб или силен. Това е поредният важен двубой за нас, но чрез него трябва да се върнем в играта. Аз лично не съм подценил Академик, надявам се, че е така и с футболистите", каза пловдивският Джанини.

Той разкри, че капитанът Георги Петков няма да е в групата, въпреки че тренира с отбора, и занапред ще залагат на Акалски или Митрев. Петков не е играл от мача със Спортинг Лисабон, в който допусна 5 гола, и в оставащите срещи до края едва ли ще му се гласува доверие.

"Левски играе добре, имаме шансове на всички фронтове, където се борим. Само трябва да бъдем по-концентрирани, защото малко или много се забелязват проблеми. Въпреки това все още можем да продължим в Европа и напролет. Заедно с нашата невероятна публика всичко е възможно. Надявам се да успеем. Титлата в България също е наша голяма цел. Спортният ни директор Георги Иванов е сърцето и душата на Левски. Има добър подход спрямо футболистите и знае как да ги насърчава в трудните моменти", каза пък защитникът Дъстли Мюлдер.

ГРУПАТА НА ЛЕВСКИ:

Божидар Митрев, Кирил Акалски; Дъстли Мюлдер, Сержиньо Грийн, Стефан Станчев, Иво Иванов, Александър Александров, Христо Йовов, Веселин Минев, Мариян Огнянов, Даниел Младенов, Жоазиньо, Андреле Слори, Александър Киров, Исмаил Иса, Лъчезар Балтанов, Владимир Гаджев, Йордан Милиев

Домовчийски отказа да играе срещу Сърбия
Стр. 39

Селекционерът на националния отбор на Германия Йоаким Льов държи реч, след като е получил наградата "Бамби", която е признание за професионализма и отличните постижения. Носители на такава награда до момента са Майкъл Джексън, Джорджо Армани, Ева Лонгория, Бритни Спиърс др.

Дембеле стана национал на Мали

Звездата на Левски Гара Дембеле е приел поканата на националния селекционер на Мали за контролата срещу Конго на 17 ноември. Треньор на малийците е французинът Ален Жирес, който е останал много доволен от изявите на голаджията. Гарата не беше решил дали да приеме повикателната, тъй като искаше да си остава отворена вратата един ден да играе за националния тим на Франция. Още повече че селекционерът на "петлите" Лоран Блан дори изпрати свой човек на мача Лил - Левски, за да изгледа на живо изявите му. В крайна сметка обаче централният нападател е решил да играе за Мали. След днешния шампионатен двубой на XIV кръг на "А" група срещу Академик той заминава за Париж, където ще се изиграе проверката. Двубоят се организира и заради това, че във Франция живеят много емигранти от двете африкански страни, които ще дойдат на мача. За Мали най-важните квалификации в момента са за Купата на африканските нации. Тимът е в една група с лидера Кабо Верде, Зимбабве и Либерия.

Пампорово приема кръг от европейската купа по ски

Зимният курорт Пампорово ще получи домакинство за кръг от европейската купа по ски за мъже в края на януари или началото на февруари 2012 г. Координаторът на европейската купа в алпийските ски Маркус Валднер беше на инспекция с екип от международната федерация (ФИС). Той даде висока оценка на условията и потвърди решението си за провеждане на слалом за мъже. Валднер заяви, че е приятно изненадан от поддръжката на пистите, от отличната система за изкуствен сняг, както и от големите инвестиции и новите хотели. "От страна на ФИС са много щастливи да се завърнем с европейската купа отново в България. Пистите в Пампорово са отлични, отговарят на всички изисквания и имат нужното оборудване. Състезанието ще бъде в 2 слалома през 2012 г. Датите зависят от няколко фактора и от заетостта на отборите и организаторите по това време", каза Валднер. Експертът се срещна с председателя на българската ски федерация Цеко Минев и със собственика на "Пампорово" АД Цветелина Бориславова.

гледайте

СКИ
ДНЕС БНТ 1
Слалом (мъже)
Леви, Франция
11.00 I манш
14.00 II манш

ФОРМУЛА 1
ПО ТВ 7
ДНЕС 15.00 квалификация и УТРЕ 18.00 старт за Гран при на Абу Даби

кратки

Моуриньо отнесе 2 мача наказание

Старши треньорът на Реал Мадрид Жозе Моуриньо няма да стои на резервната скамейка в следващите 2 мача в домашните турнири. Наложената санкция е заради поведението му по време на двубоя срещу третодивизионния Мурсия за Купата на Испания, спечелен с 5:1. Тогава португалецът бе изгонен на трибуните заради оспорване на съдийско решение. Според испанските медии Моуриньо се обърнал към главния съдия Хосе Луис Парадас Ромеро с думите: "Върви в ада!" Той обаче ще води тима си в дербито с Барселона, което ще се изиграе на 29 ноември.

Славия разби Левски Волей с 3:0 гейма

Отборът на Славия постигна убедителна победа с 3:0 гейма (18, 15, 18) над Левски Волей в мач от женското първенство по волейбол. Първата част започна равностойна, като до 14:13 в полза на Славия, "сините" успяваха да се противопоставят. Славия обаче взе връх и победи с 25:18. Във 2-ия гейм нещата отново тръгнаха равностойно, но няколко аута и грешни отигравания на Левски Волей направиха резултата 23:14. Това улесни допълнително домакините, които затвориха гейма малко по-късно след добра атака през центъра. В 3-ия гейм Славия поведе с 11:7 след добра блокада. Мишонова пък направи 14:9, с което предреши изхода на двубоя.

Грозданов и Лазов на финал в Анталия

Тихомир Грозданов и Александър Лазов се класираха за финала на двойки на турнира на червени кортове в Анталия (10 000). Поставените под N4 българи разгромиха Марко Диркс и Барт Говертс (Бел, N4) с 6:4, 6:1. Така в търсене на втора поредна титла след успеха в първия ноемврийски "Фючърс" в турския курорт миналата седмица, двамата ще се изправят срещу Иван Биелица (Сър) и Патрик Бридолф (Шв). На сингъл Грозданов отпадна на 1/4 финалите след поражение от Джани Мина (Фр) с 2:6, 5:7.

R Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136
ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА" ЧЕТЕТЕ:

Утре за всеки. Нина Ханджийска, учредител и собственик на едноименната фондация за борба с рака на млечната жлеза, за силата да живееш
Реликви на безсмъртието. Светец го зовяха
Корени. София в детските ми очи
Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите
Пътуване в миналото. Легендата Антон Прудкин - руско селянче, първенец на Николаевската Кронщадска военноморска академия, терорист, кмет при правителството на Александър Стамболийски, затворник...
От дума на дума. Желязна лейди made in Bulgaria
31 милиона продадени плочи! Голямото "мъниче" на италианската естрада Рита Павоне отказва да остарее
Четириноги, случили на стопани. 12 милиона долара за кучето, нула за внуците!
Готварски тефтер. Предястие и салати с картофи
Вицове. И двете, дядо попе...
Тест. Благочестиви или разюздани?
Фотоловец. Тиква до тиква, мила моя майно льо...
Голяма кръстословица с още по-големи награди
Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Хамилтън най-бърз в Абу Даби

Люис Хамилтън (Вбр) с Макларън постигна най-доброто време във 2-рата свободна тренировка преди утрешния старт в Абу Даби, последен кръг от Формула 1 за сезона. Той завъртя най-бързия си тур за 1:40.888 мин. и даде надежда, че ще може да се бори за победата, след като изпревари и тримата основни претенденти за титлата Фернандо Алонсо (Ис) с Ферари и Марк Уебър (Авл) и Себастиан Фетел (Гер) с Ред Бул. Фетел, който бе най-бърз в първата сесия, даде второ време, а зад него на 2 десети остана Алонсо. Четвърти се нареди Уебър, който бе само на една хилядна от секундата от резултата на испанеца. В края на тренировката Ферари и Ред Бул решиха да направят няколко състезателни симулации, като болидите се движеха с доста гориво в резервоарите. Пети се нареди пилотът на Рено Роберт Кубица (Пол). Той застана пред Фелипе Маса (Бра) с Ферари, който се наложи да спре на пистата 20 мин. преди края заради проблеми с горивото. 7-и остана Виталий Петров (Рус) с Рено, а Топ 10 запълниха настоящият световен шампион Дженсън Бътън (Вбр, Макларън), Витантонио Лиуци (Ит, Форс Индия) и Нико Розберг (Гер) с Мерцедес.

Снимки БГНЕС

Пилотът на Макларън Люис Хамилтън (Вбр) бе най-бърз във втората свободна тренировка на пистата "Яс Марина" в Абу Даби, но утре ще има тежката задача да се пребори с фаворитите за титлата Фернандо Алонсо (Исп) с Ферари, Марк Уебър (Авл) и Себастиан Фетел (Гер) с Ред Бул